

str. 13

Vse več ljudi se opija in razgraja doma

str. 11

Škorenj str. 8 Narodnost pred ideologijo

Naj bo demokracija sistem

Od današnjega torka do prvega volilnega dne 8. aprila je še 12 dni, čeprav tega dne dejanje demokracije ne bo končano, ampak bomo volili še 12. aprila in nato še 22. aprila. Čeprav bomo na cvetno nedeljo res volili večji del vrhovne slovenske oblasti, vseeno volilnega dne čez 14 dni ne smemo podcenjevati, saj bomo izbirali med ponujenimi imeni in listami za zbor občinske skupščine, lokalna oblast s parlamenti na čelu pa utegne v prihodnosti pridobivati na pomenu. Zanimanje za občinske volitve se utegne po 8. aprilu povečati, skladno s tem pa bo zanesljivo usmerjana tudi predvolilna propaganda.

Prav nič me ne moti, da se je na slovenskem političnem odru hipoma pojavilo toliko strank. Ne moti me in nisem začuden, da v predvolilnem boju ni vedno tolerantne politične kulture, mirnih priprav na svobodne parlamentarne volitve. Nisem pristaš prebegov z ene strani na drugo, se leve iz stranke v stranko, vendar je za naše politične razmere v določenem smislu tudi razumljivo. Zakaj? Povojna slovenska zgodovina je temeljito očistila politični prostor in naredila iz nas vseh nesojene politike, ki znamo in moramo odločati o vsem, predvsem pa so na sceni ostali državljani, zvesti sistemu, in oporečniki. Iz tega predvsem izvirajo pri-

meri netolerantnih političnih potez, nizkih udarcev, pa tudi vzroki za prebege tičijo v tem. Mnoga nova imena so se pojavila na listah, nekatera na listah, na katerih jih ne bi pričakovali, in to res ljudi bega. Vendar to še ni znak, da Slovenci ne bi znali voliti. Političnost in želja po samobitnosti živita in volitve so priložnost zanju, še posebej pa možnost, da kaj spremenimo. Želja po spremembah je velika, pa pogledjmo ta ali oni program politične stranke. To je zame največja vrednost teh volitev, predvsem pa zahteva po slovenski suverenosti, čeprav so pogledi nanjo ta hip še različni. Mislim, da moramo to geslo tokrat vzeti resnično zares. Slovenci smo že nekajkrat hrepeneli po suverenosti, vendar smo jo žal iskali v unitarni državi, ki pa nam kaj takega ni mogla in hotela dati. Čas dela za suverenost in ta čas nam ne sme uiti. Nepošteno do državljanov je trditi, da se ne obnašamo dobro, da se v predvolilnem času ne vedemo kot prekaljeni politiki. Zelo prav pa je, da imamo do vse predvolilne ponudbe kritičen odnos, da smo državljani do strank partnerji, ne pa sužnji. Tako naj velja tudi za povolilno demokracijo, ki pa v revščini nima prihodnosti, ampak kvečjemu v rastočem blagostanju.

J. Košnjek

S Planico se je končal svetovni skakalni pokal - Planica je odločila, kdo so najboljši v letošnjem tekmovanju za svetovni pokal v smučarskih skokih. Sobotno tekmo je dobil Italijan Roberto Cecon, nedeljsko, ki jo je motilo slabo vreme, vendar je bila tekma kljub temu odlična, pa Finec Ari Peka Nikkola, končni zmagovalac tekmovanja za svetovni pokal. Veliki kristalni globus je njegov, na drugo in tretje mesto pa sta se uvrstila Avstrijca Vettori in Felder. Primož Ulaga je osvojil 12. mesto. Naši tokrat niso igrali stranske vloge. Ulaga je bil v soboto šesti, v nedeljo pa tretji. Med petnajst najboljših sta se oba dneva uvrščala tudi Tepeš in Petek, med finalisti pa so bili redno še Lotrič, Štirn in mladinec Komovec in Knafelj. Naši mladisti skakalci so bili sploh največje prijetno presenečenje Planice, zato se od njihovega bližnjega nastopa na mladinskem svetovnem prvenstvu lahko veliko obetamo. Sploh pa je treba o tokratni Planici reči še tole. Tekma je bila brezhibno speljana, čeprav v nemogočih razmerah, brez krpe snega v dolini. Organizatorje je res odrešil plaz v Tamarju in deponije pod skakalnico, vendar bi marsikje kljub temu obupali. Le premočan veter bi lahko preprečil tekmo. Na srečo je bil prizanesljiv, toplo vreme, odjuga in dež pa prirediteljev niso ugnali. Tokratni tekmi sta značilca, da že 8. finale svetovnega pokala v Planici ni bilo zadnje. Na sliki: skakalci pred odhodom na nalet. S številko 5 naš mladinec Sašo Komovec, za njim pa Matjaž Zupan (10).

J. Košnjek, slika F. Perdan

Koristno potovanje po afriških deželah - Predsednik predsedstva SFRJ dr. Janez Drnovšek, ki se je v soboto popoldne vrnil s potovanja po afriških deželah, je srečanje z državniški ocenil za izredno koristno. Na brniškem letališču je ob prihodu na tiskovni konferenci med drugim poudaril, da sta črnski voditelj Nelson Mandela in južnoafriški predsednik Frederik De Klerk močni osebnosti, ki sta sposobni pripeljati začetni mirovni proces do konca... - A. Ž. - Foto: F. Perdan

Višje družbene pomoči

Z aprilom se bodo povečale nekatere družbene pomoči. Tako bodo otroški dodatki večji za 30 odstotkov. Najvišji znesek bo tako znašal 575,50 dinarja, povprečni otroški dodatek pa bo po oceni znašal 530 dinarjev. Za 30 odstotkov bodo višje tudi rejnine. Za svoje delo bo rej.ica aprila dobila za otroka 982,60 dinarja, za tri otroke (rej.ica s statusom) 2.947,70 dinarja, rej.ica, ki opravlja zahtevnejše delo, pa bo dobila še dodatek, ki znaša 15 odstotkov nad 982,60 dinarja. S 1. aprilom se za 30 odstotkov zvišajo tudi skrbstvene pomoči kot edini in dopolnilni vir preživetja. Edini vir bo znašal 1.690 dinarjev. S 1. aprilom naj bi se za 30 odstotkov povečala tudi denarna pomoč duševno in telesno prizadetim. Denarno nadomestilo za invalidnost naj bi znašalo 1.359,70 dinarja, dodatek za celotno tujo nego 777 dinarjev, dodatek za delno tujo nego 388,50, dodatek socialno ogroženim za tujo nego pa še 388,50 dinarja.

Novono se bodo z aprilom odmerile tudi družbene subvencije stanovalcem, medtem ko zneski participacije k zdravstvenim storitvam ostanejo še naprej isti.

D. Ž.

Po zveznem še republiški zakon

Zvezni zakon o zadrugah, ki je med drugim predvidel tudi sodobno organiziranost zadrugištva in vračanje nekdanje zadrugne lastnine, je izzval precej negotovosti - ne le med zadrugniki, ki so s tem dobili možnost, da zahtevajo nazaj zadrugno lastnino, ampak predvsem med tistimi, ki si jo zdaj lastijo. Čeprav je bilo po sprejetju zakona slišati precej predlogov, da ne potrebujemo posebnega republiškega zakona, ki naj bi natančno opredelil nekatere določbe zveznega zakona, pa v Zadrugi zvezni Slovenije menijo, da Slovenija takšen zakon potrebuje. Novi zakon naj bi pripravili še do jeseni.

C. Z.

Ognjeni gozd

Kranj, 22. marca - Letos je bilo v Sloveniji več kot 500 požarov v naravi. Pogorelo je skupaj 700 hektarov površin, od tega blizu 400 hektarov gozdnih. Tretjina požarov je bila na obalno-kraškem območju. Kar 80 odstotkov požarov je zakrivilo nepazljivo požiganje travnišč, kurjenje pri čiščenju travnikov ipd. Samo marca je pri gašenju sodelovalo 5000 ljudi, od teh 2600 gasilcev.

Toliko suhoparna republiška statistika izpred dveh dni. A resnica je vse prej kot suhoparna. Tudi na Gorenjskem, kjer je človeška nepazljivost družno z večmesečno sušo zanetila številne sicer manjše požige v naravi, ki pa bi se lahko končali tudi bolj tragično; najmanj tako kot nad spodnjo postajo gondolske žičnice na Krvavcu, kjer je po vsej verjetnosti cigaretni ogorek, nepremišljeno vržen skozi okno kabine, napravil vsaj za dvajset tisočakov škodo, če seveda ne štejemo dela mnogih gasilcev, ki so dežurali tudi še dolgo po najhujšem.

A pomlad je muhasta. Veter nenadoma zapiha močnejše, iskra se razširi v ogenj, gozd zažari. Mukotrpno delo mož, ki gase, znoj, strah, škoda.

Grožnja je tako resna, da k previdnosti in pameti pozivajo tudi gozdarji, in to celo s plačnimi oglasi v časopisju, kar ni navada. Žal je kazni, s katero "grožijo" potencialnim požigalcem gozdov, tako malenkostna (od 10 do 50 din za posameznike, za organizacije od 50 do 500), da denar zagotovo ne bo tisti, ki bo preprečeval.

H. Jelovčan

Jože Smole v Podljudelju

Tržič - Krajevna konferenca Socialistične zveze Podljudelja in občinska konferenca Tržič vabita v petek, 30. marca, ob 19. uri, na pogovor s predsednikom republiške konference Socialistične zveze Jožetom Smoletom. Pogovor bo v domu družbenih organizacij v Podljudelju, kjer pripravljajo tudi kratek kulturni program.

V. S.

Predstava Tartuffa

V četrtek, 29. marca, ob 19.30 bo v Prešernovem gledališču v Kranju predstava Molierovega Tartuffa. Predstava bo za izven.

Sivi ustanavljajo podružnico

Naklo, 27. marca - Stranka Sivih panterjev ima tudi na Gorenjskem veliko privrženec. Ustanovitev podružnice bo jutri, 28. marca, ob 9. uri v gostilni Marinšek v Naklem.

D. Ž.

VIDEOOTEKA
PALMA
Pajterjeva 3, 64208 Šenčur

MIHA NAGLIČ
ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Volitve po nemško

Pravijo, da so vzhodni Nemci prejšnjo nedeljo po dolgem času spet enkrat zares in pošteno volili - priložnost, kakršne niso imeli vse od začetka tridesetih let. In ker volijo malokrat, si takrat izvolijo več: leta 1932 so glasovali za konec demokracije, zdaj pa za njeno ponovno vzpostavitev, ki je hkrati korak k zdravi življenjski Nemčiji.

Volitve po nemško so torej nekaj več od tistega dolgočasnega rituala, kakršnega so navajeni v starih demokratičnih državah, kjer si svoje parlamentarne svobodno volijo že poldrugo stoletje in več. Volitve so oz. naj bi bile način zagotavljanja suverenosti ljudstva. Na njih se izvoli narodno predstavništvo, ki sta si ga Montesquieu in Rousseau, duhovna predhodnika moderne politične dobe, zamišljala kot »izraz volje edinega in nedeljivega naroda«. V tem smislu je Sieyès narod primerjal krogli, katere središče je splošna volja. Posamezni državljani pa so enake in od središča enako oddaljene točke na površini krogle. Tako pojmovanje je predpostavljalo ali popolno enodušnost narodnih predstavnikov v parlamentih, ali pa v slabšem primeru oblikovanje večine in manjšine. Pri tem se je morala po Rousseaujevem mnenju manjšina sama preveriti, da njima prav, in se brez vsakega zapostavljanja podrediti volji večine kot splošni volji. Toda praksa parlamentarnega življenja je pokazala, da se narodni predstavniki razporedjujejo po strankah, ki neredko vodijo druga proti drugi okrutne boje. Politična teorija dolgo ni jemala v poštev te okolnosti. In ko je naposled postala pozorna nanjo, ni takoj prav ocenila njenega realnega pomena. Tako se je na primer v štiridesetih letih pojavila Rohmerjeva knjiga o strankah, v kateri avtor po deduktivni poti ugotavlja **nujnost štirih strank** v vsaki državi, in sicer: radikalne, liberalne, konservativne in absolutistične, kar ustreza štirim starostim človekovega življenja. (E. Spektorski)

Pojav strank je torej krepko razčlenil in zapletel uveljavljanje suverenosti ljudstva ter bolj ali manj demokratičnih oblik, v katerih se izraža. Če so na prizorišču vse in če so vrh tega še v ravnovesju, potem kar gre; če se to sesuje, je križ. Nemci so leta 1932 in pred njim glasovali predvsem za absolutistično stranko, za starost in za smrt demokracije. Rjavi absolutizem je po vojni v sovjetski okupacijski coni zamenjal rdeči in šele zdaj - potem ko je minil čas celega človeškega življenja - se spet razvija cel spekter strank. Na demokratičnih volitvah je zmaga najbolj »trezna« - konservativna stranka krščanskih demokratov (40,9 %), vendar ne dovolj močno, da bi lahko vladala sama in daleč pod kvalificirano večino, potrebno za spremembo ustave, pri čemer je slednja spet v funkciji ponovne združitve obeh nemških držav. Tudi »Zveza za Nemčijo« (48,1 % ali 193 do 400 sedežev) s sorodniki strankami ne zadostuje za absolutno večino (več kot 50 %), potrebno za samostojno vladavo. Krščanski demokrati tako po zahodnonemškem zgledu že vabijo v koalicijo liberalce (21 sedežev).

Kaj pa levica, socialni demokrati (21,8 %) in prenovljeni komunisti (Stranka demokratičnega socializma, 16,3 %)? Mar niso, potem ko so se odrekli absolutizmu, tudi slednji bližje sredini kot kateremukoli ekstremu? Če je tako, potem bi kazalo v kapitalnih odločitvah, kot sta opredelitev za pluralistično demokracijo in ponovno združitve - težiti k »edinosti«, vsaj začasni, vseh vodilnih strank.

Vse kaže, da bo slovenski volilni izid precej podoben vzhodnonemškemu. Liberalni ZSMS kaže vse boljše in vprašanje je, ali bo konservativni DEMOS sam dosegel potrebnih 51 %. »Stranka samoupravnega socializma« pa se po zatonu svojega »absolutizma« vrača na radikalni začetek. Za njo je čas celega človeškega življenja, v katerem je preživela vse štiri strankarske »faz«: po radikalnih korakih pred vojno, med njo in po njej so sledila liberalnejša petdeseta in šestdeseta leta, ki so se iztekla v »mekhem« absolutizmu sedemdesetih in osemdesetih.

Levica je zdaj tu in tam spet na tem, da postane radikalna - kar pomeni, da »zagrabi stvar pri korenu« (Marx) oblasti pri volilcih, ki si očitno želijo radikalnejših prijemov za reformo oblasti v smislu demokracije. Siti so vsakršnega absolutizma in pretiranega radikalizma, želijo si bolj umirjenih, liberalnih in konservativnih tonov. In utegne se zgoditi, da bodo ti zveneli tako dolgo, kot traja celo človeško življenje.

GORENJSKI GLAS
VEČ KOT ČASOPIS

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča.

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska ČGP Delo Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

Naročnina za I. trimeseje 100 din

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (v. d. odgovorne urednice), Vilma Stanovnik (sport, turizem, poslovne informacije), Danica Dolenc (za dom in družino, tradicije NOB, Tržič), Danica Zavrl Zlebler (socialna politika, sindikati), Jože Košnjek (notranja politika, sport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kultura), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilno, Jesenice), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Dušan Humer (sport), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Sinik (fotografije), Igor Pokorn (oblikovanje), Mirjana Drakšler (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

PRED VOLITVAMI

Socialisti o zasnovi bodoče občine

Občino vrniti ljudem

Žiri, 26. marca - Osrednja tema včerajšnjega predvolilnega shoda Socialistične zveze v Žireh je bila zasnova bodoče občine, o čemer je spregovoril mag. Stane Vljaj, strokovnjak za vprašanja komunalnega sistema, hkrati pa tudi kandidat za republiški družbenopolitični zbor.

Mag. Vljaj je uvodoma dejal, da je bila ukinitve sisov po njegovem mnenju prenapljena, ker pred tem ni bila vzpostavljena boljša rešitev. Sicer pa se pod streho republiške skupščine poleg novega zakona o državni upravi oblikuje tudi nov koncept lokalne samouprave, po katerem imajo Žiri in njim podobne krajevne skupnosti vse možnosti, da (ponovno) postanejo občina.

Gre za to, kot je dejal mag. Stane Vljaj, da občino vrnemo ljudem. Oblikovalci novega koncepta lokalne samouprave študirajo tuje rešitve, ob čemer

ugotavljajo, da imamo pri nas povprečno desetkrat večje občine kot drugod v Evropi. Ni sicer rečeno, da so tuje rešitve tudi za nas najboljše, res pa je, da s tem, ko odhajajo v ropotarnico nekatere značilnosti starega sistema (družbena lastnina, pluralizem samoupravnih interesov, samoupravljanje ipd.), moramo na področje lokalne samouprave vnesti določene (zakaj ne na tujem že preizkušene?) novitete.

Nov koncept lokalne samouprave, ki ga gradijo strokovno in pretehtano, da bi se ognili volontaristični reformi, bo izo-

blikovan najkasneje v letu dni. Pred oživiljanjem pa bo treba pravico do lokalne samouprave zapisati tudi v republiško ustavo. Kot je dejal mag. Vljaj, uveljavitev lokalne samouprave tudi po sprejemu ustave gotovo ne bo hitra, zlasti ne v velikih krajevnih skupnostih, kot so Žiri, saj bo treba dodobra pretehtati, katere interese bodo ljudje želeli sami uresničevati v svoji (novi) občini, katere pa bi še naprej usklajevali na širši ravni.

Za ponovno oblikovanje občine Žiri se je zavzel tudi Janez Jan, kandidat Socialistične zveze za občinski družbenopolitični zbor, ki je iz večletne prakse dejal, da bi Žirovci raje, hitreje in bolje reševali marsika-

tera vprašanja iz pristojnosti občinskih upravnih organov v Žireh kot v Škofji Loki. Ne nazadnje se je kljub desetletjem med ljudmi še ohranil prvotni pomen občine Žiri. Ko Žirovec reče, da gre na občino, s tem misli na krajevno skupnost.

Na včerajšnji konvenciji Socialistične zveze v Žireh so svojo stranko, program in sebe predstavili kandidati na volitvah mag. Viktor Žakelj, Darja Lavtižar-Bebler, Marjan Gantar, Viljem Medved (gorenjski kandidati Socialistične zveze za republiški družbenopolitični zbor) ter kandidati za škofjeloški družbenopolitični zbor Bogomila Mitič, Brane Mohorič, Stane Jesenovec in Janez Jan.

H. Jelovčan

Potreben je trg dela in znanja

Preveč je takšnih, ki opravljajo nekoristna dela

Tržič, 22. marca - Gotovo so dejstva, kot je odpuščanje delavcev iz tovarn, zastarela in zato nedonosna industrija, podcenjevanje znanja, razvoj brez prave strategije, neurejeno lastništvo nad zemljo in kapitalom... Vprašanja, ki v današnjem zapletenem gospodarskem in političnem trenutku, vznemirjajo največ ljudi. Zato se v vodstvih posameznih strank trudijo, da bi svojim volilcem čimbolje odgovorili, kakšna prihodnost nas čaka. Tako je v četrtek zvečer ZKS - stranka demokratične prenove v Tržiču organizirala javno tribuno z naslovom "Razvojni gospodarski problemi Gorenjske in Tržiča." Gosta sta bila Emil Milan Pintar in Anton Gros, kandidata na listi ZKS-SPD za družbenopolitični zbor Skupščine RS.

Med specifičnostmi Gorenjske je Emil Milan Pintar med drugim uvrstil nadpovprečen tempo izobraževanja, ki je značilen za Gorenjsko (več kot 20 odstotkov prebivalcev študira na fakultetah). Vendar pa zaposlitvena struktura ni tako ugodna, saj je ravno za Gorenjsko značilen nadpovprečen "odtok" izobraženecv proti centru Slovenije. Zanimiv je podatek, da imamo na Gorenjskem nadpovprečno "družinsko izobrazbo", kar hkrati pomeni, da nikjer v Sloveniji (pa tudi malokje po svetu) ni toliko izobraženih žensk, kot ravno na Gorenjskem. Hkrati pa je seveda treba povedati, da se zato gorenjska industrija ukvarja s podobnimi težavami kot ostala slovenska in da nam bolj kot produkcijskega znanja manjka

upravnega in bolj kot upravnega menedžerskega. Kot je poudaril Anton Gros, direktor kranjske Planike: "O tem kaj, kako in koliko bomo delali pač ne moremo samoupravno odločiti". Vodstvo mora biti in to vodstvo mora vse nadzorovati." Kot velik problem pri razvoju naše industrije je označil vedno navzočo "ekonomijo grabeža". Dohodek se je od dobrih gospodarjev pretekel k slabim, s tem se je uničil tekmovalni duh, izgubljali pa so tako eni kot drugi. Ali kot je rekel Emil Milan Pintar: "Jugoslovansko industrijo na jugu je uničil fond za nerazvite."

Skrb, ali ne bodo tujci pri nas vlagali predvsem v "črno industrijo", je po Pintarjevih besedah odveč, saj zanimanje za vlaganja kapitala k nam ni posebej veliko.

Trenutno je 261 kapitalnih vložkov v Jugoslavijo, tujci pa imajo pri tem veliko zadržkov, saj se bojijo naše politične negotovosti. Tudi mišljenje, da je pri nas cenena delovna sila ni pravilno, čeprav izgleda, da imamo majhne plače. Delo je pri nas nizko produktivno, dohodek pa so mnogi dobivali tudi naprimer s nizkimi krediti, z brezplačnimi stanovanji...

V Sloveniji trenutno okrog 140 tisoč delavcev opravlja nekoristno delo. Ko smo naprimer uvedli računalnike, se število ljudi v računovodskih službah ni zmanjšalo, ampak celo povečalo. Tako imamo v Sloveniji kar 42 tisoč računovodskih delavcev, kar pomeni, da na enega delavca, ki dela v razvoju, pride sedem računovodskih delavcev. V Nemčiji npr. na pet delavcev

v razvoju pride en računovodski delavec. Ocenjujemo, da v Sloveniji nekoristno delo opravlja med 100 000 in 140 000 ljudi. Ti bodo v 10 letih morali začeti opravljati koristna dela, ki jih bo pokazal trg," pravi Emil Milan Pintar. Poudaril pa je tudi, da je kompleksna razvojna strategija Slovenije le v obrisih, treba pa jo je tehnično izdelati. Anton Gros je razmišljal tudi o morebitni zmagi ZKS - stranke demokratične prenove, na aprilskih volitvah: "Tisti, ki bo prišel sedaj na oblast, bo pošteno nastradal. Tako je bilo vedno v zgodovini, saj je številne obljube težko držati, kar pa že pomeni poraz." Emil Milan Pintar pa je napovedal, da bo v približno štiridesetih občinah dobil večino glasov DEMOS. V dvajsetih pa ZKS-stranka demokratične prenove: "Te volitve so prvi primer "tržne politike" pri nas. Vse stranke so morale poiskati strokovnjake, dobre direktorje, če hočejo biti zanimive za volilce. Prav tako pa smo si dobro porazdelili politične karieriste - do sedaj so bili namreč vsi v naši stranki," je tudi rekel Pintar.

V. Stanovnik

Predvolilna konvencija ZSMS - LS v Žireh

JLA je papirnati tiger

Žiri, 22. marca - "Za nas Markovič ni sprejemljiv," je ocenil dr. Slavoj Žižek, kandidat za člana predsedstva republike Slovenije. Na konvenciji so ob povezovanju mag. Slavka Gabra nastopili tudi Zoran Thaler, Tone Anderlič, mag. Pavel Gantar, Janez Kopač in Andrej Novak.

Najprej je nastopil novi predsednik škofjeloških liberalcev Andrej Novak: "Zavzemamo se za manj megalomanske industrije, smo za razvoj turizma v občini, zahtevamo takojšnje zaprtje rudnika urana na Žirovskem vrhu, hkrati pa je potrebno poskrbeti za socialno varnost delavcev."

"Smo edina stranka na Slovenskem, ki ima do potankosti razdelan gospodarski program. V razvojni politiki se zavzemamo za razmah storitev. Menimo, da bi moralo biti v Sloveniji tretjina zaposlenih v majhnih podjetjih, nasploh pa moramo povečati delež storitev v družbenem proizvodu. Se o direktorjih - dober direktor ni tisti, ki odpušča delavca, pač pa tisti, ki jih nanovo zaposli," je med drugim rekel Janez Kopač, ki v stranki skrbi za gospodarska vprašanja.

Sledil je dr. Slavoj Žižek: "Vedeti morate, da se je o abortusu govorilo, da se ne bi govorilo o čem drugem. Nadzvočno letalo? Za tem tiči cela ekonomska vizija izhoda iz krize, namreč investiranje v vojsko."

Iz razprave omenimo nekaj poudarkov: Pavel Gantar: "Sem za manjše občine, takšne, kot so bile nekaj. ZSMS je še vedno preveč mladinska, še vedno organizacija nima prave identitete. Nismo hoteli samo dveh blokov, zato nismo šli v DEMOS." Slavoj Žižek: "Slabosti v programu liberalcev? 1. preveč smo se pustili ujeti na predsedstvo in premalo mislimo o posameznih ministrstvih, 2. sami smo krivi, da niso Zeleni in Nova družbena gibanja v naših vrstah, 3. v nekaterih občinah delujejo lastne občinske konference proti nam in 4. naša kampanja je slaba. JLA je danes zgolj papirnati tiger, možnost udara je bila možna še pred pol leta, ta trenutek pa nam lahko samo še grozi."

V. Bešter

Predstavitve programa Zelenih Kranja

Vprašanja brez odgovorov

Kranj, 23. marca - Vlasta Sagadin, predsednica Zelenih Kranja, zadnjeustanovljene stranke kranjske opozicije: "Problemi onesnaževanja se praviloma dosedaj niso pojavljali na dnevnih redih občinske skupščine."

Program Zelenih Kranja temelji na osnovnem programu Zelenih Slovenije, so povedali na petkovi novinarski konferenci. "Uredili bomo občinsko smetišče v Tenetišah, očistili Kokro in oživili njen kanjon, zaščitili vse vire pitne vode, sprejeli odlok o zaščiti gob," je naštevala glavne akcije predsednica Vlasta Sagadin. Dopolnil jo je Tadej Markič: "Naša zahteva je, da sodelujemo pri pripravi vseh programov ozelenjevanja v mestu. Razumeti gre, da se je z ureditvijo pročelja Gimnazije končno začelo tudi urejanje mestnega centra."

Povedali so nam, da jim je 26. januarja predsednik kranjskega izvršnega sveta Henrik Peternehl obljubil, da se bo osebno zavzel in pomagal ugotoviti, kakšni odpadki se vozijo v Tenetiše. Odgovora še vedno ni!

Tomaž Kukovica se je dotaknil problematike skladiščenja: "Za kranjsko občino se ne ve, kaj je v določenih skladiščih spravljeno." "Smo proti sedanjim lokacijam avtobusne postaje," je zatrdil Peter Katrašnik.

Povedali so nam tudi imena kandidatov za občinski DPZ: Vlasta Sagadin, Peter Katrašnik, Tadej Markič, Slavko Savič, Franci Dovč, Izotok Pogačnik in Igor Gorjanc.

Zeleni ocenjujejo, da bodo v novem parlamentu lažje delovali, vsaj prišli do zahtevanih odgovorov. Kot so povedali, imajo tačas večlike probleme z zagotavljanjem osnovnega denarja. Ustavlja pa se jim tudi pri prostoru za informativne stojnice.

V. Bešter

PRED VOLITVAMI

Kandidati za radovljiškega župana predstavili programe

Moževanje brez jasnih odgovorov

Radovljica, 23. marca - Kandidati za predsednika radovljiške občinske skupščine: Marko Bezjak iz Radovljice, sedanjí predsednik občinske skupščine, Pavel Žerovnik iz Radovljice, predsednik izvršnega sveta, Vladimir Černe iz Radovljice, direktor Inženiringa Bled, in Miroslav Pengal iz Lesc, direktor obrtne zadruge Rados iz Radovljice, so na pogovoru, ki ga je v petek v dvorani radovljiške knjižnice pripravila občinska konferenca Socialistične zveze, predstavili volilne programe in odgovorjali na vprašanja poslušalcev. (Kandidat za župana je tudi Anton Ažman z Bleda, direktor HTP Bled, ki pa se pogovora ni udeležil.) Občinstva je bilo bolj malo: če izvajemo člane Pengalovega volilnega štaba, novinarje in politike, bi lahko vse ostale prešteli na prste obeh rok; sicer pa tudi tisti, ki so ostali doma, niso dosti zamudili, saj precej splošno moževanje ni povsem odgovorilo na vprašanje, kako so kandidati zamišljajo prihodnji razvoj radovljiške občine, katerim nalogam bi dali prednost, za kaj bi se zavzemali in čemu nasprotovali...

Marko Bezjak (kandidat Socialistične zveze), ki je na zborih volilcev dobil največ podpore, je dejal, da njegove dosedanje izkušnje o vlogi občinske skupščine niso najboljše. Zavzema se za sposoben in učinkovit izvršni svet, v katerem bi bili mladi in nekorumpirani ljudje, za reorganizacijo upravnih organov (zdaj je med občani precej pripomb na njihov delo), za to, da bi občina z razvojnimi skladom podpirala zanimive programe in da bi se s svojim premoženjem pojavljala kot delničar, za uvajanje zasebnega dela tudi v družbenih dejavnostih, predvsem na področju otroškega varstva in zdravstva...

Vladimir Černe: "Za očistitve Blejskega jezera bi moral biti denar. Če bo Demos prišel na oblast, obljubim, da bomo to naredili."

Pavel Žerovnik (kandidat Socialistične zveze) se ni predstavil s klasičnim volilnim programom, ampak je nanizal predvsem sedanjih gospodarske in družbene probleme. Dejal je, da že različnost interesov lahko veliko pripomore k spreminjanju zadev, precej pa si obeta tudi od sprememb na lastniškem področju. **Vladimir Černe** (kandidat Demosa) se je zavzel za to, da bi bila občinska

skupščina edino mesto za odločanje, da bi bilo njeno delovanje povsem javno in da bi pri odločitvah imela glavno vlogo stroka. V občini je treba ustvariti razpoloženje za ustvarjanje: razporejanje, kar po Černetovem mnenju ni tako težko delo, bi moralo biti v drugem planu. Obe trasi avtomobilskih cest, severna in južna, sta razkošno načrtovani, zato bi ju morali ponovno pregledati in oceniti. **Miroslav Pengal** (samostojni kandidat), ki se je v predvolilni boj vključil, potem ko je na zborih volilcev dobil zadostno podporo, še ni povsem izdelal volilnega programa in zato tudi ni odgovarjal na vprašanja, navedel

Na vprašanje, kakšno je stališče predsedniških kandidatov do oblikovanja občin znotraj občine, je Černe dejal, da bi prisluhnil željam občanov, Žerovnik meni, da bi znotraj občine lahko nastale nove občine, če bi bile za to materialne možnosti in če bi se strokovne službe organizirale na gorenjski ravni, Bezjak pa je dejal, da bi lahko imeli (podobno kot na Zahodu) upravno okrožje, pod njegovim okriljem pa več manjših občin.

pa je nekaj programskih točk oz. gesel: za izhod iz krize potrebujemo podjetnega človeka, župana, ki bo razgibal gospodarstvo in "oklestil" občinsko upravo, ekološka sanacija vseh območij, še posebej Bohinja, popolna podpora obrtništvu in zasebnemu sektorju, skrb za razvoj kmetijstva, še posebej hribovskega, davčne olajšave, starejšim ljudem spoštovanje...

C. Zaplotnik

Predvolilno srečanje ZKS - SDP v Železnikih

V Sloveniji je dokaj kvalitetna opozicija

Železniki, 26. marca - V petek zvečer je bilo v Železnikih predvolilno srečanje ZKS - Stranke demokratične prenove, ki se ga je med drugimi udeležil tudi Emil Milan Pintar, nosilec gorenjske liste za republiški družbenopolitični zbor. Ko je predstavil gorenjsko listo sedmih kandidatov, je dejal, da so na njej ljudje, ki bodo glede na svoje znanje, izkušnje in položaj v prihodnjih letih lahko največ naredili za Gorenjsko. Osnovna zgradba njihovega programa stoji predvsem na gorenjskih značilnostih, ugotovljenih s posebno študijo.

Gre za pet značilnosti, je dejal Emil Milan Pintar. Prvič: ker je bila Gorenjska najprej industrializirana, ima največ klasične industrije (lesarstvo, čevljarstvo, tekstil, železarstvo), ki še zdaleč ni preživela, če pogledamo na tujino, vendar pa terja hitrejši razvoj. Drugič: Gorenjci se v slovenskem merilu nadpovprečno izobražujejo. Na tisoč prebivalcev Gorenjske pride dvajset študentov, na tisoč Slovencev petnajst. Nadpovprečno izobražene so tudi ženske; med diplomanti visokih šol je kar 56 odstotkov žensk.

Tretjič: na Gorenjskem je močno razvito zasebno kmetijstvo. Četrto: pretiran odliv izobraženih ljudi, tudi iz škofjeloške občine, v Kranj in Ljubljano, iz zgornje savske doline pa celo v Avstrijo. In petič: nadpovprečno priseljevanje ljudi od drugod. Samo v letih od 1971 do 1981 je število prebivalcev na Gorenjskem poraslo za petnajst odstotkov, od tega je le slaba desetina posledica rojstev. Podatki, skratka, ki jih resno kaže izkoristiti pri načrtovanju bogatejše, lepše prihodnosti Gorenjske in Gorenjcev.

Sicer pa so bila v razpravi bolj kot konkretna občinska oziroma krajevna vprašanja sprožena splošneveljavna. Na vprašanje, zakaj so prve "svobodne, demokratične, neposredne" volitve tako komplicirane (malo Kardelja, malo zahodne demokracije), je Emil Milan Pintar odvrnil, da so izbrali svetovni model, ki je znanstveno priznan kot najbolj enostaven, da se zdi zapleten, ker takšnih volitev pač nismo navajeni. V zvezi z usodo Rudnika urana Žirovski vrh je napovedal, da se bo nova vlada najbrž odločila za ekspertizo upravičenosti in za referendum, kar bo gotovo privedlo do zaprtja rudnika. S tem se ZKS - Stranka demokratične prenove strinja. Če bi šli v prerazporeditev porabe električne energije, v ukinitev preveč požarne industrije, bi Slovenija lahko shajala tudi brez jedrske elektrarne. Sicer pa se bomo ob prelomu ti-

sočletja v svetu srečevali z novo generacijo jedrskih elektrarn, meni Emil Milan Pintar. Ob tem je še zatrdil, da na Kočevskem ni nikakršne vojaške jedrske institucije. Na vprašanje o razlogih za različno raven strokovnosti v političnem marketingu je gost dejal, da njegova stranka pač še uživa prednost enopartijskega sistema, v katerem je bila večina strokovnjakov komunistov. Zato jih druge stranke praviloma še nimajo (razen če niso izstopili iz ZKS) in jih bodo morale šele pridobiti. Drug razlog pa je ta, da nekateri preprosto istovetijo sedanjo revščino z ZKS, ker je bila tako dolgo na oblasti. Na splošno pa je Emil Milan Pintar ocenil slovensko politično opozicijo za dokaj kvalitetno in dostojno. Peščica revanšistov ni pomembna in bodo napoti tudi samim strankam, ker kvarijo njihov ugled.

H. Jelovčan

Demosov večer v Poljčah

Demos pripravlja novo ustavo in načrt za osamosvojitev

Poljče, 23. marca - "Na letošnjih volitvah se ne bomo odločali o kandidatih, ampak o usodi slovenskega naroda: o tem, ali bomo pustili, da utonemo v balkanski družini, ali da gremo hitro v Evropo. Ker nečemo biti berači Evrope in želimo le normalno delati in živeti, se zavzemamo za samostojno Slovenijo, za učinkovito gospodarstvo in za pravno državo, v kateri ne bo tajne policije in tajnih uradnih listov. Zadnje čase je pogosto slišati, češ da opozicija nima dovolj znanja in izkušenj, da bi vodila slovensko državo. To ni res: dovolj imamo sposobnih ljudi. Če ne bomo zadovoljni domače znanje, bomo poklicali na pomoč tuje - naše izseljence," je dejala dr. Katja Boh (socialdemokratska stranka) na petkovem Demosovem večeru v Centru za obrambno usposabljanje v Poljčah.

Ker je že nekaj časa znano, da bo Demos na volitvah zmagal - je dejal dr. Peter Jambrek (Slovenska demokratska zveza) - se Demos že spreminja iz skupine, ki kritizira, v skupino, ki bo za uresničitev svojih ciljev imela na razpolago institucije slovenske države. Kot je dejal, sta se doslej v Demosu oblikovali dva načrta, kako naj bi se Slovenija osamosvojila: po prvem naj bi novi slovenski parlament že na prvem zasedanju sprejel deklaracijo o neodvisni Sloveniji ter s tem ukinil vse zvezne zakone in vsa pooblastila zveznih organov v Sloveniji, po drugem pa naj bi na prvi seji sprejeli le ukrepe, s katerimi bi preprečili odliv denarja iz Slovenije, postavili na vodilna mesta finančnih ustanov ljudi, ki bi bili vredni zaupanja, in do poletja oz. zgodnje jeseni pripravili novo slovensko ustavo. Ustava je že skorajda napisana, bo bistveno krajša od sedanje, sprejeli pa naj bi jo z ljudskim plebiscitom.

Tine Benedičič (Slovenska kmečka zveza) je dejal, da ne bi bilo nič narobe, če bi Center za obrambno usposabljanje v Poljčah spet postal to, kar je bil nekdanj - kmetijska šola. Center zgublja na pomenu: "notranji sovražniki" sedijo poleg mene, k "zunanjim" pa tako in tako želimo iti."

Na vprašanje, kako namerava Demos reševati problem lastnine, je bilo več odgovorov. Brane Grims, predsednik gorenjskih in kranjskih socialdemokratov, je dejal, da je pri tem vprašanju največja razlika med uradno politiko in Demosom. Partija še vedno priznava družbeno lastnino, socialdemokrati pa se zavzemajo za lastnino, ki bi imela znanega nosilnika. Kako to doseči, sta dve poti: v obeh primerih pa se razmere v gospodarstvu začno urejati same po sebi. Izidor Rejc (Slovenski krščanski demokrati) se je vprašal, zakaj delavci,

Dr. Katja Boh: "Če Demosov kandidat dr. Pučnik ne bo zmagal na volitvah, ne bo to nacionalna katastrofa. Predsedstvo je bolj simbolnega pomena, v politiki pa nima odločilnega vpliva. Glavni je parlament, v njem pa bo Demos skoraj zanesljivo dobil večino." Brane Grims: "Ni vseeno, kdo je izvoljen za predsednika predsedstva, in sicer zato ne, ker ima predsedstvo velike pristojnosti pri službi državne varnosti."

ki so delali štirideset let, ne bi ničesar imeli, in je predlagal, naj bi družbeno lastnino razdelili med delavce. Dr. Katja Boh je opozorila, da zadnje čase družbeno lastnino nekam izginja in da je Demos že zahteval oblikovanje posebnega odbora, ki naj bi to raziskal; sicer pa se je zavzel za vrnitev lastnine prejšnjim lastnikom.

C. Zaplotnik

Zasedanje radovljiške skupščine

Radovljica, 23. marca - V sredo bo še zadnje zasedanje radovljiške občinske skupščine v sedanjem mandatu in hkrati tudi zadnje zasedanje takšne skupščine, kot je bila določena z ustavo iz 1974. leta. Delegati se bodo najprej zbrali na skupnem zasedanju, na katerem bodo poslušali poročilo o delu državnih organov, o delu skupščine in izvršnega sveta v zadnjem štiriletnem obdobju in o svetovnem veslaškem prvenstvu na Bledu, obravnavali pa bodo tudi predlog sklepov radovljiške občinske skupščine o odloku SO Svilajnac (Srbija), ki je sprejela sklep o prenehanju veljavnosti listine o pobratenju z občino Radovljica. Po skupnem zasedanju bodo zbori na ločenih sejah obravnavali programske usmeritve na področju skupne porabe za letos, zaključni račun proračuna občine in spremembe proračuna za letošnje, osnutek odloka o ustanovitvi sklada za varstvo okolja, spremembe srednjoročnega in dolgoročnega družbenega plana, spremembe na področju davčne politike, predlog odloka o plovbnem režimu v občini, zaključno poročilo o likvidaciji Krede Bled, program sklada stavbnih zemljišč...

C. Z.

STRANKARSKENOVICE

Kako ohraniti poseljenost podeželja

Železniki, 23. marca - Občinska konferenca Socialistične zveze Škofja Loka prireja v petek, 30. marca, ob 18. uri v dvorani Kulturnega doma v Železnikih pogovor o tem, kako ohraniti poseljenost podeželja. Glavni govornik bo Viktor Žakelj, podpredsednik republiške konference Socialistične zveze in kandidat za družbenopolitični zbor republiške skupščine, sodelovali pa bodo tudi drugi kandidati Socialistične zveze za republiške in občinske funkcije.

C. Z.

V petek zvečer se je nenapovedano udeležil prireditve kulturnega društva Visoko, ki je potekala pod naslovom "Tebi Slovenka" tudi kandidat ZSMS - liberalne stranke za predsednika republike Slovenije - prim. dr. Marko Demšar, ki je za Gorenjski glas povedal: "Prvič na Gorenjskem? Nikakor, resda sem bil doslej na tem koncu Slovenije bolj v planinah, rad pa pridem tudi na prireditve, kot je današnja, čeprav mi občutno primanjkuje časa." (V. Bešter) Foto: Franc Perdan

Predstavitev Zelenih

Zeleni Kranja pripravljajo v petek, 30. marca, ob 19. uri v dvorani Skupščine občine Kranj predstavitev programa in kandidatov stranke. Obiskovalcem bodo ponudili tudi predavanje o onesnaženosti reke Save na Gorenjskem.

V. B.

ZSMS - LS o družbenem planu

Radovljiška ZSMS - liberalna stranka pripravlja danes, v torek, 27. marca, ob 18. uri v prostorih sejne dvorane Triglavskega narodnega parka na Bledu razgovor v zvezi s spremembami in dopolnitvami družbenega plana občine Radovljice. Poseben poudarek bo namenjen posegom v prostor na področju Triglavskega narodnega parka.

V. B.

Predvolilni golaž

Kranjska ZSMS - liberalna stranka pripravlja v petek, 30. marca, na Trgu revolucije "Veliki predvolilni golaž". Ob hrani in pijači vam obljublja tudi glasbo ansambla Gašperji. Pokušini golaža se bosta pridružila tudi gosta - prim. dr. Marko Demšar, kandidat za predsednika predsedstva republike Slovenije in dr. Alojz Križman, kandidat za člana predsedstva republike Slovenije. Program, ki ga bosta povezovala Miran Šubic in Kandi Pižorn se bo pričel ob 15. uri. V primeru slabega vremena pa bo prireditev preložena.

V. B.

Javna tribuna ZSMS - LS

V četrtek, 29. marca, ob 17. uri pripravlja škofjeloška ZSMS - liberalna stranka javno tribuno z naslovom Škofja Loka, kulturni praznik mednarodne vrednosti. Tribuno bosta povezovala Matevž Dagarin in Janez Krek.

V. B.

Gorenjski shod Demosa

Združena kranjska opozicija pripravlja v soboto, 31. marca, s pričetkom ob 16. uri na trgu pred kranjskim Prešernovim gledališčem (tudi v primeru slabega vremena) veliko predvolilno zborovanje. Ob bogatem kulturnem programu (Folklorna skupina KUD Sava, Obrtniški pevski zbor...) se bodo obiskovalcem predstavili najvidnejši Demosovi ljudje: kandidat za predsednika republike Slovenije, dr. Jože Pučnik, kandidati za člane predsedstva Slovenije, dr. Dimitrij Rupel, dr. Dušan Plet, Ivan Oman in Franc Miklavčič, predstavila pa se bosta tudi Franc Golja (SOS) in Karel Smolle (Koroška enotna lista).

V. B.

Predvolilna zbor v Mošnjah in Podnartu

Radovljica, 26. marca - Krajevna organizacija Socialistične zveze (SZ) Mošnje prireja danes, v torek, ob 19. uri v Kulturnem domu v Mošnjah predvolilni zbor, na katerem se bodo predstavili kandidati radovljiške SZ za predsednika občinske skupščine Marko Bezjak in Pavel Žerovnik ter Anton Kapus, predsednik občinske konference SZ Radovljica.

Občinska konferenca SZ Radovljica pa pripravlja v četrtek, 29. marca, ob 20. uri v domu kulture v Podnartu predvolilni zbor, na katerem bodo sodelovali Viktor Žakelj, podpredsednik republiške konference SZ, Darja Lavtižar-Bebler, članica predsedstva republiške konference SZ, ter Pavel Žerovnik in Marko Bezjak.

C. Z.

Žakelj o poljanski obvoznici

Škofja Loka, 26. marca - Jutri, v torek, ob 18. uri bo v predavalnici šolskega centra Borisa Ziherla Socialistična zveza predstavila svoj volilni program in kandidate. Glavni govornik bo mag. Viktor Žakelj, podpredsednik republiške konference Socialistične zveze Slovenije in gorenjski kandidat te stranke za družbenopolitični zbor republiške skupščine. Njegova tema bo Poljanska obvoznica pred desetimi leti in danes.

H. J.

Demosovo povabilo županu in izvršniku

Škofja Loka, 26. marca - Škofjeloški Demos vabi v sredo, 28. marca, ob 16. uri v sejno sobo nekdanjih sisov na Spodnjem trgu svoje kandidate z liste za občinski družbenopolitični zbor na pogovor in srečanje s predsednikom skupščine občine Škofja Loka Jožetom Albrehtom in predsednikom izvršnega sveta Branetom Mohoričem. Demos želi pred volitvami od prvih občinskih mož dobiti odgovor na vprašanje o njunem preteklem delu in poročilo o gospodarskem položaju občine.

H. J.

KRATKE GORENJSKE

Zahvala za delo v KS

K vsakemu dinarju še štiri

Kranj, 26. marca - "Ponosni smo na delo in uspehe, ki ste jih v zadnjem in prejšnjem mandatu dosegli v krajevnih skupnostih v občini, čeprav danes dobivamo precej kritičnih pripomb," je minuli teden v petek, na srečanju s predsedniki krajevnih skupnosti, ko se jim je zahvalil in podelil priznanja ob izteku mandata, rekel predsednik izvršnega sveta kranjske skupščine Henrik Peternelej.

Krajša analiza oziroma ocena o delovanju krajevnih skupnosti v kranjski občini v zadnjih dveh mandatih, ki sta jo pripravila komisija za delovanje KS, katere predsednik je Jože Zorman, in Janez Gradišar, potrjuje, da so v krajevnih skupnostih vsak družbeni dinar obogatili še s štirimi svojimi. Predvsem so bili to prispevki oziroma samoprispevki krajanov ter prostovoljno delo, s čimer so bogatili združena sredstva, denar cestno komunalne skupnosti, iz sklada stavbnih zemljišč in iz proračuna. V mestnih krajevnih skupnostih je bila glavna skrb na stanovanjskih vprašanjih, varstvu okolja, prometni, otroški in socialni varnosti ter preskrbi. Izven mesta pa so se krajevne skupnosti veliko ukvarjale s komunalno. Na prvem mestu so bile vsekakor asfaltiranja cest, za njimi pa gradnja telefonskega omrežja, skupnih prostorov, javne razsvetljave, mrljskih vežic, vodovodov, igrišč, urejanje krajev oziroma skrb za čistočo, postavljanje avtobusnih čakalnic... Tako je bilo na primer 1981. leta v občini v KS 23 večjih akcij, leto kasneje prav toliko, nato 39 in 1986. leta 43, leto kasneje ob novem mandatu 31, nato 35, 1988. leta kar 52 in lani 47. V vseh in vedno pa so bili najbolj zavzeti prav predsedniki krajevnih skupnosti in priložnostnih gradbenih odborov.

Za delo se je predsednikom svetov krajevnih skupnosti zahvalil predsednik izvršnega sveta Henrik Peternelej skupaj z Jožetom Zormanom in Janezom Gradišarjem.

Skratka, krajevne skupnosti so se v zadnjih osmih letih in več povsod (ne le v kranjski občini, marveč nasploh na Gorenjskem) potrdile, uveljavile in bile prostor za dogovarjanje ter reševanje in uresničevanje skupnih želja, potreb in ciljev. Kako bo v prihodnje, je ta hip težko (in morda bi bilo celo upravičeno mnenje, glede na doseženo: nesmiselno) napovedovati. Vsekakor po volitvah vseh bogatih in dobrih izkušenj na tem področju najbrž ne bi veljalo zavreči. Sicer pa, prava pot je bila, je in jo morala biti tudi v prihodnje tista, za katero se v kraju vsi skupaj dogovorijo.

A. Žalar

V temi

Prav gotovo ni izvenmestne krajevne skupnosti na Gorenjskem, kjer ne bi v bližnjem ali malce oddaljenem obdobju v programu imeli tudi javne razsvetljave. Pravzaprav se javna razsvetljava v teh krajevnih skupnostih kaže kar kot neke vrste stalna, vsakoletna naloga. Marsikje so si jo uredili naravnost vzorno. Bojim pa se, da se tovrstnim programskim nalogam v krajevnih skupnostih bliža, ali pa jih je že konec. Pa ne zaradi programa iz sedanjega predvolilnega obdobja enega od kandidatov, ki menda napoveduje ukinitve javne razsvetljave. Kaže, da je ne bo treba nikomur iz takšnih ali drugačnih razlogov ukiniti, marveč jo bo kar Elektro samo odklopilo in sicer po pravilu, da v krajevni skupnosti pač niso plačali računa za porabljeno energijo.

To se sicer, kolikor vem, še ni zgodilo. So pa že primeri, ki bi jih bil morda omenjeni "napovedovalec" iz sedanjega predvolilnega obdobja vesel, saj je marsikje v krajevnih skupnostih ponoči vedno bolj temno. Mednje sodi tudi krajevna skupnost Sv. Duh v škofjeloški občini, kjer so se pač, ali zaradi načina financiranja krajevnih skupnosti nasploh, ali preprosto zaradi predrage električne energije zanje (glede na denar, ki ga ima krajevna skupnost), morali odločiti za "temo" posameznih delov krajevne skupnosti. Do sem bi ta trenutek ob vsesplošnih težavah, ki nas pestijo, to še nekako lahko razumeli. Težko pa je razumeti, da je zato, ker krajevna skupnost nima denarja, v temi celotno območje ob zelo prometni cesti Kranj - Škofja Loka. Ni samo nelogično in nevzdržno, da mora za vsaj skromno in na najbolj nevarnih delih nujno razsvetljavo zelo prometne (ne lokalne) ceste, na kateri se vsak teden vrstijo nesreče, skrbeti krajevna skupnost. Predvsem neodgovorno in obsojanja vredno je, da se ob tem ne zganejo vsaj v občini, če ne že tisti, ki imajo to cesto na skrbi...

A. Žalar

Velika akcija na Jezerskem

Vsakoletno spomladansko čiščenje v krajevni skupnosti

Jezersko, 26. marca - Konec minulega tedna, v petek popoldne, so bili Jezerjani spet na nogah. Po zimi, ki tudi v tej krajevni skupnosti v kranjski občini, ni bila radodarna s snegom, so se tudi tokrat, kot že nekaj let zapored, lotili spomladanskega čiščenja. Bila je to spet ena takšnih akcij, kot so jih bili vajeni zadnja leta, ko so na primer asfaltirali ceste, gradili krajevno telefonsko omrežje, obnovljali razsvetljavo, vodovod, gradili dvorano v Korotanu, avtobusne čakalnice in urejali odlagališče smeti. Več kot sto domačinov se je tokrat lotilo čiščenja naselja, obrežij potokov oziroma Jezernice, robov cest in poti, okolice šole, jezera, igrišča... V akciji pa so se jim pridružili tudi vojaki z meje.

Vinko Tepina

mu Korotan, to zimo na Jezerskem ni bilo

Sicer pa je bilo to zimo na Jezerskem drugače. Če je bilo za prejšnje značilno nekakšno delovno oziroma splošno zatetje, tokrat ni bilo tako. Po otvoritvi dvorane, ki so jo Jezerjani zgradili tik pred novim letom v domu

sobote ali nedelje, da se ne bi kaj dogajalo. Precej množično so zahajali v novo dvorano, kjer so gostovale različne dramske skupine in od časa do časa tudi kakšen ansambel. In tudi za naprej kaže tako. Skratka, obiskane prireditve so najlepši dokaz, kako zelo so si želeli in potrebovali novo dvorano.

"Očiščevalne akcije, kot je današnja, so v krajevni skupnosti v zadnjih letih postale že kar nekakšna tradicija," je v petek popoldne povedal predsednik sveta krajevne skupnosti Milan Kocjan. "Z letošnjim čiščenjem smo kar malce pohiteli. Suho je, predvsem pa moramo pravočasno očistiti obrežje Jezernice, da bo teren pripravljen za letošnjo melioracijo tega območja. Kar pa zadeva sodelovanje v tokratni akciji, sem zadovoljen. Vse je na nogah; šolarji so delali že dopoldne, v zgornjem delu, od meje navzdol, pa delajo tudi vojaki..."

V spodnjem delu, od Kanonirja navzgor, so strugo in obrežja čistili mladi. V skupini, kjer so bili Maks, Katarina, Simo-

na, Bojan, Gorazd in Peter, je France Boldin povedal: "Po nekaj rednih spomladanskih čiščenjih je tokrat smeti in odpadkov precej manj. Pa vendar kaže, da jih bomo tudi danes nabrali za kakšno traktorsko prikolico..." Vinko Tepina pa je bil v skupini, ki je čistila skupaj z Milanom Kocjanom Jezernico: "Res je to pomlad na Jezersko nasploh bolj čisto. Nekaj je k temu pripomogla mila zima, nekaj dosežanje akcije, pa tudi vsi skupaj smo se, kot kaže, že nekoliko navadili, da malo bolj pazimo..." Prav gotovo je danes veliko čistejši kraj kot nekdanji rezultat akcije pred leti, ko so se vsi skupaj lotili ureditve odlagališča na Jezerskem, za katero zdaj organizirano skrbi krajevna skupnost. "Danes skupaj s kraji delamo tudi gasilci. Kar nekaj deset prikolic so že pripeljali sem na smetišče. Gorljive odpadke sproti zažigamo, poskrbeli pa smo tudi za zavarovanje. Delali pa bomo toliko časa, da bomo vse odpadke požgali in tudi smetišče uredili..." je povedal predsednik gasilskega društva Dušan Šemrov.

Dušan Šemrov

Ko se je zmračilo, so se vsi zbrali pri šoli. Po dolgem sušnem obdobju je začelo celo deževati. Nekdo je v šali pripomnil, da bi morda celo dež "priklicali", če bi se za čiščenje dogovorili prej. Za malico je tudi tokrat poskrbel krajevna skupnost oziroma Murijeva Tinca. Zaslužili so si jo: ob zadovoljstvu, da zaradi morebitne muhaste pomladi ne bodo morali imeti na skrbi še dan, ko se bodo zbrali na očiščevalni akciji.

A. Žalar

Delegacija krajevne skupnosti Hrušica sprašuje:

Kakšen hrup bo zaradi predora in avtoceste?

Hrušica, 26. marca - Hruščani so se vse od začetka izgradnje predora in zdaj avtoceste spraševali, kakšen hrup bo v naselju tedaj, ko bo stekel promet skozi Karavanke. Investitorji obljubljajo, da hrup ne bo povečan, sicer pa bodo opravili vse meritve in jih predložili v dokaz.

Na eni izmed minulih sej zbora krajevnih skupnosti jesiške občine je delegacija iz krajevne skupnosti Hrušica ponovno postavila vprašanje, ki se nanaša na varstvo pred hrupom v naselju Hrušica. Kraji na Hrušici namreč že od začetka izgradnje predora in ob gradnji avtoceste po pobočju Mežakle zahtevajo temeljit in konkreten odgovor na vprašanje, kakšen bo hrup, ko bo stekel promet skozi predor Karavanke.

Cestni inženiring - projekt Karavanke je krajanom poslal pojasnilo, v katerem pravijo, da je investitor, skupnost za ceste in zdaj republiška uprava za ceste, že v času projektiranja kot tudi v času izgradnje posvečal problematiki hrupa vso potrebno pozornost. Investitor je namreč s tem, ko se je odločil, da ne premakne magistralne ceste nad predorom globlje v hrib in jo opusti, dejansko odpravil ves tranzitni promet skozi naselje Hrušica. Z graditvijo nove magistralne ceste v dolžini nekaj več kot pet kilometrov in z dostopno cesto na Hrušici je v tem naselju ustvaril povsem nove bivalne pogoje in prometne razmere.

Ob gradnji nove magistralne ceste so bile po dogovoru s kraji zgrajene protihrupne zaščitne ograje za hiše, ki se nahajajo na brežini nad novo cesto. Investitorji so tudi odklonili premik vozišča za sestanek z avtoceste na magistralno cesto.

Zdaj, ko se gradi, povzročajo hrup gradbeni stroji in kamioni, predvsem tedaj, ko se zasipava deponija zahodno od naselja Hrušica. V prihodnje bo ves glavni in tranzitni promet proti Kranjski gori potekal pod Mežaklo na veliki razdalji od naselja, tako da bi moral hrup z avtoceste na robu naselja Hrušica ostati pod zahtevano dopustno mejo. Tudi izvajalci del elektroinženirske opreme na predoru Karavanke so se morali pogodbeno zavezati, da ventilatorji ne bodo povzročali v naselju nikakršnega hrupa.

Republiški sanitarni inšpektor je v soglasju k izdaji gradbenega dovoljenja zahteval, da investitor opravi vse meritve na začetku pogona vseh naprav ob otvoritvi predora. Investitorji obljubljajo, da bodo te meritve opravili, rezultate pa predložili v nadzor pristojnim organom v dokaz, da obratujejo po zahtevanih normah.

D. Sedej

Danes svečanost v Lipnici

Lipnica pri Kropi - Poleg osrednje svečanosti na Planici nad Crngrobom je vsako leto ob obletnici herojskega spopada Selške čete Cankarjevega bataljona spominska svečanost tudi pri spomeniku Stanetu Žagarju pri Osnovni šoli Staneta Žagarja v Lipnici pri Kropi. Letošnja ob 48-letnici bitke v Rovtu, kjer je padel tudi narodni heroj Stane Žagar, bo v Lipnici pri šoli danes (torek) ob 16. uri. V kulturnem programu bodo nastopili člani Harmonikarskega orkestra Glasbene šole iz Radovljice, Moški pevski zbor Staneta Žagarja iz Kroke in učenci Osnovne šole Staneta Žagarja iz Lipnice. Slavnostni govornik na proslavi v turek bo predsednik izvršnega sveta radovljiške občinske skupščine Pavel Zerovnik. Še pred spominsko svečanostjo bo ob 15.15 v turek v avli šole v Lipnici Ivan Jan predstavil knjigo Strdenovi.

A. Ž.

V soboto v dvorani osnovne šole v Davči

Novinarski večer

Kranj, 26. marca - Pred nami je novo veselo srečanje. Po Novinarskem večeru 23. decembra lani na Jezerskem, ko smo odpirali novo dvorano in podelili priznanje krajevni skupnosti Jezersko, je po krajskem premoru spet na vrsti takšna prireditve. Tokrat se bomo Glasovci na Novinarskem večeru, na katerega smo povabili tudi številne tako ali drugače zaslužne, srečali s prebivalci krajevne skupnosti Davča v škofjeloški občini. Zakaj ravno krajevni skupnost Davča priznanje Gorenjskega glasu za dosežene uspehe v minullem obdobju, bomo nekaj več zapisali v petkovem Gorenjskem glasu. Že zdaj pa povejmo, da bo srečanje v Davči to soboto, 31. marca. Začelo se bo ob 17. uri v dvorani osnovne šole v Davči.

Vse bo tako, kot je bilo že doslej, ko smo, spomnimo se, imeli prvi takšen večer v Cerkljah in smo krajevnim skupnostim pod Kravcem podelili takšna priznanja. Naslednji večer je bil potem v Gorenji vasi. Tam smo priznanja podelili krajevnim skupnostim Gorenja vas, Javorje in Poljane. Tretji je bil na Lancovem za prebivalce krajevnih skupnosti Kamna gorica in Lancovo. Potem smo bili lani spomladati še v krajevni skupnosti Lom v tržiški občini, jeseni pa v krajevni skupnosti Rateče v jesiški občini.

V Ratečah smo tudi nekoliko sklenili prvi krog tovrstnih srečanj in podeljevanj naših priznanj. Že Novinarski večer na Jezerskem tik pred koncem leta je bil hkrati tudi napoved, da bomo z njimi nadaljevali tudi v prihodnje. In tako smo zdaj pred veselim in prijetnim srečanjem v škofjeloški občini. Pa tudi to ni zadnje: kaj kmalu se bomo še enkrat srečali s kraji najbrž v eni od krajevnih skupnosti v radovljiški občini.

V zvezi s sobotnim večerom v Davči pa vseeno velja tokrat poudariti, da odločitev, kateri med krajevnimi skupnostmi v škofjeloški občini podeliti naše priznanje, ni bila ravno lahka. Pri uresničevanju zahtevnih programov in ob velikih prizadevanjih ter naporih prebivalci Davče niso bili osamljeni. Sicer pa, težko bi pravzaprav našli na Gorenjskem krajevno skupnost, za katero bi rekli, da se ni v njej nič dogajalo. Kako bo v prihodnje, ne bomo razmišljali; prepričani pa smo, da se bomo Glasovci na tovrstnih prireditvah s kraji po Gorenjskem še srečevali...

In kako bo v soboto v Davči. Verjemite, da bo zanimivo, prijetno, veselo in svečano. Novinarji bomo poskrbeli, da bo "prišla" na plan prenekatera zanimivost, podrobnost, posebnost... Na že znan način se bomo s spraševanjem, pogovori, iskanjem "v živo" skušali dokopati, do vsega tistega, kar zanima Davčarje, ali so morda že malce pozabili. Tudi goste, ki tako ali drugače živijo s prebivalci Davče, smo povabili in seveda jih ne mislimo samo gledati. Skratka, prelistavali bomo časopis v živo. Da pa ne bo preveč dolgočasno, bomo tudi zapeli, in ... seveda ansambel. Kateri? Zanimiv, pa tudi vžge, čeprav bi lahko zanj rekli, da ni in je ansambel. Naj tokrat le povemo, da se harmonikar piše Kogovšek... Tudi nagrad, kot doslej, ne bo manjkalo, in pokrovitelj prireditve bo tudi tokrat Ljubljanska banka, vendar ne več Temeljna, marveč Gorenjska banka, delniška družba Kranj.

Prebivalci Davče! V soboto se torej ob 17. uri dobimo v dvorani osnovne šole. Vstopnine ne bo, vsakdo pa bo vseeno dobil vstopnico: zaradi zbranja. In še enkrat: veselo bo, začeli pa bomo točno: zavleklo pa se bo tudi...

A. Žalar

Uvajanje konkurence v slovensko elektroenergetiko

Mali elektrarnarji bi radi tekmovali z velikimi

Ljubljana, 22. marca - V Sloveniji bomo kmalu dobili združenje neodvisnih proizvajalcev električne energije, ki bo povezovalo male vodne in industrijske elektrarne ter vneslo konkurenco v slovensko elektroenergetiko. Vsaka konkurenca je seveda zdrava, toliko bolj dobrdošla bo na področju elektroenergetike, kjer problemov ne manjka, tako pri gradnji novih in ekološki sanaciji obstoječih objektov kot pri porabi elektrike. Neodvisni proizvajalci električne energije bodo zahtevali enakopravnost, če ne celo prednost pri dodeljevanju energetskega denarja, tudi razvojnega in ekološkega dinarja, za kar imajo v rokavu kopico argumentov. Zahtevali pa bodo seveda tudi ustrezno ceno oddane elektrike, vsaj 10 pfenigov za kilovatno uro, torej vsaj dvakrat višjo ceno od sedanje.

Pobudnik ustanovitve združenja neodvisnih proizvajalcev električne energije je Inštitut Jožef Stefan, pridružio se mu je seveda Slovensko društvo za male vodne elektrarne, ki ima sedež v Bohinjski Bistrici; prof. dr. Miha Tomšič z Inštituta Jožef Stefan in predsednik društva Jože Jan sta nam podrobneje predstavila pobudo in nanizala argumente zanjo.

V tovarnah obratuje 35 elektrarn

V slovenski industriji danes obratuje 35 postrojenj za kombinirano proizvodnjo elektrike in toplote s skupno močjo 116 megavattov, kar predstavlja približno 5 odstotkov celotnih elektroenergetskih zmogljivosti v Sloveniji, v njih pa pridobijo približno 3,7 odstotka elektrike v Sloveniji. Če iz teh podatkov je moč razbrati, da niso polno izkoriščene, temveč dokaj nizko, le 37 odstotno. Večinoma namreč elektriko pridobivajo le kot stranski proizvod za lastno porabo ali pa služijo za izravnavanje konic porabe.

Deleži tovrstne elektrike so v razvitih deležah bistveno večji, v državah OECD v Evropi je povprečni delež 10,5 odstoten, v Zvezni republiki Nemčiji je celo 15,2 odstoten, v sosednji Italiji 12,8 odstoten.

Naše tovarniške elektrarne so slabo izkoriščene tudi zato, ker nimajo interesa, da bi elektriko oddaje v omrežje, saj je cena odkupljene elektrike prenilna. Botrujejo ji tudi nenehne sanacije izgub elektro-gospodarstva, ki med drugim na počez uredijo cenovna neskladja med stroški za proizvodnjo elektrike in prodajno tarifo, pri sprotne obračunavanju odkupljene elektrike po povprečni tarifi pa seveda ne veljajo. Ustrezna cena bi bila seveda pravi motiv za oddajanje elektrike v omrežje.

Gorivo ni dobro izrabljeno

Večina industrijskih postrojenj uporablja parni proces, paro uporabljajo v proizvodnji ali za ogrevanje. Pri pridobivanju pare v visokotlačnem kotlu, pri tlaku okoli 40 barov, pa paro pred odvodom v proizvodne obrate usmerijo skozi turbino, ki tlačno razliko izrabi za pridobivanje elektrike. Pri takšnem procesu je gorivo izrabljeno 70 do 80 odstotno, torej bolj kot v termoelektrarnah, kjer več kot polovico energije goriva spustijo brez koristi skozi hladilne stroje v zrak ali v bližnjo reko.

Industrijska elektrarna, ki pridobi 5 ton pare na uro, lahko pridobi dodatnih 600 do 800 kilovattov ur električne energije. Nekatere tovarne, zlasti pri izdelavi papirja in celuloze ter večje tekstilne tovarne, imajo proizvodnjo že urejeno tako, mnogi pa še ne. Namestiti bi seveda morale nove kotle, kar je danes velik strošek, lažje pa bi si ga privoščili, če bi se več tovarn odločilo za skupnega, v kombinaciji z elektroenergetskimi sredstvi bi bili projekti še lažje uresničljivi.

Vse bolj uporabljajo plinske turbine

V svetu se v industrijskih elektrarnah vse bolj uveljavljajo plinske turbine, ki imajo bistveno večji izkoristek, več kot 80 odstotnega, saj je moč uporabiti tudi izpušne pline iz plinske turbine. Razmerje med pridobljeno elektriko in toploto je 1 proti 1, v parno turbinskih napravah pa je to razmerje ena proti tri do pet. S pomočjo plinskih turbin, ki so prijaznejše tudi za okolje, je torej moč pridobiti bistveno več elektrike.

Strokovnjaki ocenjujejo, da bi z namestitvijo plinskih turbin v naše industrijske elektrarne lahko pridobili do 200 megavattov nove električne moči.

Celotni ekonomski potencial industrijskih in krajevnih toplarn v Sloveniji ni ocenjen, nekateri strokovnjaki pa trdijo, da bi lahko pridobili več sto megavattov. Trenutno je v analizi ali postopku projektiranja 13 lokacij, kjer bi lahko pridobili 135 do 155 megavattov moči.

Neodvisni proizvajalci električne energije bodo zahtevali enakopravnost pri razdeljevanju elektroenergetskih sredstev, na katera je bilo doslej abonirano Elektrogospodarstvo, dobre argumente pa imajo, da zahtevajo v smislu večje ekonomske učinkovitosti celo prednost. Za 41 malih vodnih elektrarn, ki so trenutno v gradnji so republiškega komiteja za energetiko že predložili finančno ogrodje, po katerem naj bi graditelji prispevali 25 odstotkov sredstev, energetski dinar naj bi imel 30 odstotnega, razvojni dinar 15 odstotnega in predujem EGS za prodano energijo 20 odstotnega. Ob tem velja dodati, da je razvojni dinar doslej dobilo devet graditeljev.

V Sloveniji obratuje 120 malih vodnih elektrarn

V združenju neodvisnih proizvajalcev električne energije bodo poleg industrijskih tudi male elektrarne, ki so v zasebni lasti. V Sloveniji obratuje 120 malih vodnih elektrarn, ki so s skupno močjo okoli 3.000 kilovattov povezane na razdelilno električno omrežje.

Po sedanjih predpisih, ki so v veljavi pet let, sme imeti mala vodna elektrarna v zasebni lasti do 1 megavata moči in se smatra kot obrt. Za malo vodno elektrarno do 100 kilovattov moči pa tudi obrt ni potrebna, dohodki od nje niso obdavčeni. Slovensko elektrogospodarstvo malim elektrarnarjem za oddano elektriko plačuje 65 odstotkov vsakokratne cene za kilovatno uro po veljavni tarifi za gospodinjstva.

V gradnji je 41 malih elektrarn

V zadnjih letih je v Sloveniji vse več zanimanja za gradnjo malih vodnih elektrarn, zlasti tam, kjer so nekdanje bile ali pa so potoki in reke poganjale mline in žage. Trenutno je v gradnji 41 malih vodnih elektrarn, ki bodo imele 3.245 kilovattov moči: 18 jih bo imeli do 30 kilovattov moči, 23 pa od 30 do 500 kilovattov moči.

Ljudje pa so že vložili nekaj sto vlog za gradnjo malih vodnih elektrarn, večinoma pod 50 kilovattov, predvsem na nekdanjih žagah in mlinih.

Naslednji korak bi bil lahko izgradnja 15 do 20 malih vodnih elektrarn, ki bi imele 20 megavattov moči, zanje so idejni projekti že pripravljeni, za nekatere tudi izvedbeni. Gre za večje objekte, z močjo 800 do 2.000 kilovattov moči, zgradili pa bi jih lahko v treh letih. Tem pa bi lahko sledila še izgradnja 100 novih malih vodnih elektrarn z močjo 100 megavattov na pritokih večjih rek. Lokacije so v glavnem že ovrednotene kot koristne, vse te elektrarne bi bile le pretočne in torej ne bi prizadele okolja, zgradili pa bi jih lahko v dveh letih. Dosti takšnih lokacij je na Gorenjskem, v savskem porečju.

Pri nas je aktualno vprašanje, kako namoestiti elektroenergijo v primeru ustavitve jedrske elektrarne Krško. Jože Jan pravi, da se lahko ozremo k Avstriji, kjer dograjena jedrska elektrarna Zwentendorf sploh ni začela obratovati, vendar ne le zaradi protesta zelenih, temveč tudi zato, ker so v treh letih zgradili nove male vodne elektrarne, ki so za 30 odstotkov presegle njeno moč, država in banke pa so dale graditeljem ugodne kredite v višini 75 odstotkov predračunske vrednosti. Prof. dr. Miha Tomšič pa pravi, da bi z boljšo izkoriščenostjo in povečanjem zmogljivosti industrijskih elektrarn ter z gradnjo novih malih vodnih elektrarn lahko leta 1996 brez tveganja, da nam primanjkuje električne energije, ustavili jedrsko elektrarno Krško.

Poleg izkoriščanja možnosti je močan argument cenejša gradnja. Trenutno je v gradnji 41 malih vodnih elektrarn, ki jih bodo investitorji po 1.157 ekujev za kilovat moči. Podatki o devetih malih vodnih elektrarnah, ki so bile zgrajene v zadnjih letih (med njimi je tudi Cesar v Bohinjski Bistrici, Farji potok v Davči, Ukanc v Bohinju) pa povedo, da so bile zgrajene od 410 do 1.780 dolarjev za kilovat moči, v povprečju za 1.073 dolarjev za kilovat moči. Vsekakor je to bistveno manj kot veljajo gradnje velikih elektrarn, saj bo po načrtih kilovatt moči v elektrarniški verigi na Savi vsaj po 3.500 dolarjev, če jih bodo gradili tako počasi, kot so jih začeli, bo seveda še dražji.

trarn z močjo 100 megavattov na pritokih večjih rek. Lokacije so v glavnem že ovrednotene kot koristne, vse te elektrarne bi bile le pretočne in torej ne bi prizadele okolja, zgradili pa bi jih lahko v dveh letih. Dosti takšnih lokacij je na Gorenjskem, v savskem porečju.

Male vodne elektrarne posebej pomembne za podeželje

V podeželskem električnem omrežju imajo male vodne elektrarne zaradi pravljanja napetosti poseben pomen. Večina nizkonapetostnega omrežja v Sloveniji je bilo zgrajenega pred 25 in več leti, ko je bila moč priključkov in porabe elektrike v gospodinjstvih, na kmetijah in v obrtnih delavnicah desetkrat manjša, zato danes prihaja ob istih urah od velikih padcev napetosti, kar povzroča težave in okvare na strojih pa tudi na omrežju. Na preobremenjenih lokalnih omrežjih bi bile torej male vodne elektrarne zelo dobrodošle, saj bi izboljšale napetostne razmere in hkrati prispevale k zmanjšanju izgub pri prenosu električne energije do malih porabnikov.

M. Volčjak

ŽIVILA KRANJ
trgovina in gostinstvo

V VSEH NAŠIH DISKONTIH

v Kranju, Naklem, Tržiču, na Bledu in
v Škofji Loki smo znižali cene za 10 %.

Obiščite nas - ne bo vam žal!

Ponovno o predicah in tkalkah

V kranjskem Tekstilindusu imajo na seznamu za beneficirano delovno dobo 4.100 predic in tkalk, ker se tovarna bori za preživetje, je težko napovedati, kdaj jo bodo lahko uveljavile.

Oglasili so se nam tudi iz kranjskega Tekstilindusa, saj je naše dosedanje pisanje o uveljavljanju beneficirane delovne dobe za delavke in delavce v predilnicah in tkalnicah tekstilnih tovarn povzročilo veliko vprašanj, kdaj bo tudi pri njih priznana. Ksenija Križaj, v.d. direktorja kadrovskega sektorja, nam je povedala, da ima vsak dan najmanj tri telefonske klice, ljudje pa prihajajo tudi v pisarno in sprašujejo, kdaj bodo to pravico lahko uveljavili.

V kranjskem Tekstilindusu akcija poteka počasneje, saj zahtevka na SPIZ še niso oddali. Vsekakor imajo veliko več dela s pripravo dokumentacije, saj je na seznamu kar 4.100 predic in tkalk. Tekstilindus je pač večji, večja je bila v tovarni tudi fluktuacija delavcev. Kseniji Križajevi resnično lahko verjamemo, da imajo težave s točnostjo podatkov, saj se včasih niso tako kot danes pisale odločbe, zato jih pobirajo tudi iz druge arhivske delovne dokumentacije in primerjajo med seboj, da ne bi prišlo do napak in s tem krivic. Če bo vendarle prišlo, bo moč popravke tudi naknadno uveljaviti, spore bo reševala posebna komisija delavskega sveta podjetja, če ne bo šlo drugače, tudi z dvema pričama.

Nobena skrivnost seveda ni, da v Tekstilindusu akcija poteka počasneje tudi zato, ker tovarni manjka denarja, saj se bori za preživetje. Pravica do beneficirane delovne dobe je za marsikatero tekstilno tovarno, v Kranju zlasti za Tekstilindus, prišla sredi največjih denarnih težav. Za nazaj bodo morali prispevek plačati za približno 500 tkalk in predic, po 3.000 dinarjev za vsako, za letošnji januar pa denimo 189 dinarjev za vsako od 280 predic in tkalk. Ponovno velja poudariti, da je pravico do beneficirane delovne dobe moč uveljaviti le v enem paketu, torej za vse naenkrat, ni je moč posebej za tiste, ki jim pripada do leta 1984, ko je uveljavitev brezplačna. Za vse je potreben sklep delavskega sveta o zagotovitvi sredstev za plačilo prispevka po letu 1984, šele v tem primeru bo komisija SPIZ obiskala tovarno in zahtevek odobrila.

Povedati velja še to, da so tudi v Tekstilindusu na seznam uvrstili le predice in tkalke, torej delavke pri strojih. 19. marca pa so dobili pismo republiškega sindikata delavcev tekstilne in usnjarske predelovalne industrije, da se beneficiracija ne nanaša zgolj na predice in tkalke, temveč na tehnološki postopek predelave in tkanje, kar so dorekli na sestanku s strokovno komisijo SPIZ. Nesporazum je torej dokončno odpravljen. Tudi v Tekstilindusu bodo morali tako kot v drugih tekstilnih tovarnah, kjer so prav tako najprej popisali le predice in tkalke, seznam dopolniti. Merilo so enake ali podobne obremenitve in škodljivosti pri delu, ker imajo v posameznih tovarnah različna imena za posamezna dela, bo o tem dokončno odločala komisija SPIZ, ki bo obiskala tovarno.

M. Volčjak

Precenjen dinar vodi turizem v prepad

Na zimo bo treba misliti že spomladi

Ljubljana, 23. marca - V začetku letošnjega leta je stanje v slovenskem turističnem gospodarstvu mlo rečeno "zaskrbljujoče". Kot so poudarili na petkovi seji izvršilnega odbora Splošnega združenja gostinstva in turizma, je najpomembnejši vzrok temu slaba zima, padec kupne moči in hkrati visoke cene gostinskih storitev, pa tudi srbska blokada.

Zato je prva in najpomembnejša (končno!) ugotovitev, da je v prihodnje potrebno pripraviti enotno akcijo zasneževanja za slovenska zimskošportna in hkrati turistična središča. Na zimsko sezono se bo potrebno začeti pripravljati že spomladi, kljub pomislekom nekaterih ali se zasneževanje smučišč izplača, pa je jasno, da brez snega lahko naredimo križ čez zimski turizem. Tako predsednik izvršilnega odbora Janislav Vehovar pravi, da so razlogi, zakaj že letos ni bilo zasneževanja smučišč, vsaj trije. To pa je prevelika zagledanost samih vase, "nevarna potuha" avstrijskih smučišč in še vedno neurejeni odnosi med žičničarji in hotelirji. Ko pa pogledamo nekatere podatke, je moč ugotoviti, da so letošnje zimo slovenske žičnice obratovalle 51 odstotkov manj časa kot lani (že lani pa je bil padec ogromen), prepeljele pa so kar 53 odstotkov manj potnikov. Če sklepamo po pogovorih s tujimi gosti, bodo še ti drugo leto raje odšli na zimske počitnice tja "kjer znajo, zmorejo in hočejo delati sneg", ne pa da bodo pri nas "stanovali", na smučanje pa se bodo morali voziti z avtobusi. "Pri tem je nedopustno dejstvo, da nam v vsakih vremenskih pogojih uspe pripraviti smučarska tekmovanja, nemogoče pa je v smučarskih centrih zasnežiti vsaj eno smučišče," poudarja Janislav Vehovar.

Iz letošnjih raziskav je tudi razvidno, da je najmočnejši izpad gostov iz republike Srbije in Črne gore. Huje kot to pa zaskrbljuje dejstvo, da se kupna moč niža, cene pa naraščajo. Vzrok temu so visoke vhodne cene in hude davčne obremenitve. Tako je konec lanskega leta in v začetku letošnjega leta najbolj prizadeto gostinstvo, kjer se je promet zmanjšal skoraj za 30 odstotkov. Huda napaka, ki jo turistični delavci pripisujejo Markovičevemu programu, je, da dopušča uvoz finalnih izdelkov, ne pa repro materiala. Tako imajo sedaj gostinci dve možnosti, ali zaprejo gostilne ali pa kupujejo hrano v tujini.

Hud udarec za turistično gospodarstvo je močno precejšen dinar, pa tudi dejstvo, da turizem še vedno ni izenačen z drugimi izvozniki. Tako je Vinko Marolt povedal, da turistično gospodarstvo posluje v pogojih, ki peljejo panogo v propad. "Striktno bo treba začeti uvažati vse artikle, kar je sicer absurd, vendar zaenkrat edina možnost. Res je, da bomo s sedanjimi ukrepi uničili inflacijo, zraven pa še izvozno gospodarstvo in seveda turizem," je poudaril.

V. Stanovnik

ureja Marija Volčjak

Nosilci list za družbenopolitični zbor občine Tržič se predstavljajo

Skupni načrti: pospešiti je treba zasebno podjetništvo, obrt in turizem

V tržiški občini je šest kandidatnih list, katerih nosilci so: Slavko Kukič za Zvezo za ohranitev enakopravnosti občanov, Francišek Meglič za ZSMS - liberalno stranko, Niko Ahačič za Državlansko listo zelenih, Ivan Kapel za ZKS - stranko demokratične prenov, Peter Smuk za združeno opozicijo DEMOS (član Slovenske obrtniške stranke) in Janez Jazbec za Socialistično zvezo. Odločili smo se, da vsem šestim nosilcem kandidatnih list postavimo tri enaka vprašanja, vezana na problematiko občine Tržič. Tako smo jih spraševali za mnenja o največjih problemih v tržiški občini in možnostih za njihovo reševanje. V zvezi s tem vprašanjem je bilo tudi drugo, s katerim smo spraševali o vzrokih, da si mladi (pa tudi starejši) strokovnjaki iščejo delo izven občine in odhajajo iz Tržiča. Ker pa je to občina, ki z dobršnim delom meji na sosednjo Avstrijo, pa smo vprašali tudi, kaj menijo o predlagani širitvi maloobmejnega pasu.

Kateri so za vas trenutno največji problemi v občini in kako jih reševati?

Janez Jazbec: Če v kratkem naštejemo nekaj najpomembnejših, je to gotovo odtujenost občinske vlade od občanov in gospodarstva ter njihovo zapiranje v ozke kroge. Problem je hkrati nepripravljenost vodilnih v občini, da uresničujejo sprejete programe in sklepe v krajevnih skupnostih. V občini je neustrezna gospodarska struktura. Nerealen je program razvoja občine, prav tako pa so tudi nejasni cilji, ki jih želimo doseči. Izvršni svet v občini ima prevelika pooblastila, odgovornost nad razpolaganjem z javnimi financami pa je neustrezna. Zato je več treba delati na terenu in ne obljubljeni tiste, česar nismo sposobni oz. ne želimo uresničiti. Pospešiti je treba zasebno podjetništvo, obrt in turizem ter ustanovljati manjša podjetja v kapitalno intenzivnih dejavnostih. Srednjeročni in dolgoročni plani naj ne bodo spisek želja. Potrebno je sprejeti le realno dosegljive cilje v okviru finančnih možnosti občine. Izdelati in sprejeti je potrebno urbanistični načrt občine kot celot, v katerem sta človek in narava osrednja skrb in bogastvo. Širše pa določa naloge za ureditev razmerij moj program, ki sem ga že predstavil.

Ivan Kapel: "Trenutno je največji problem gospodarsko stanje v občini. Tržič je star industrijski center in občuti enake težave kot ostali. Ker so v težavah tovarne, to sproža tudi težave v skupni porabi. Trenutno močno precenjen dinar ni naklonjen našemu izvoznemu gospodarstvu, pa tudi ne trgovini, ki se je zadnja leta v naši občini zelo razvila. Ker smo obmejna občina, smo računali na nakupe tujcev, ki pa so v zadnjem času seveda usahnili. Razvil se

leta 1981 opozarjali, kaj se dela narobe. Takrat je bil Peko v Bistrici že zgrajen. Od takrat dalje pa je vse še slabše. To je

Niko Ahačič

eden največjih ekoloških problemov Tržiča, z urbanističnega stališča. V Tržiču je tudi cela vrsta drugih problemov, kot so neustrezna gospodarska struktura, kadri in cela vrsta drugih ekoloških problemov, do katerih pa smo se opredelili v našem programu. To je nadzor nad onesnaževalci mesta, izgradnja obvoznice, ureditev parkirišč, odprava divjih smetišč, razvoj turizma in prestrukturiranje industrije v smeri čistejših in manj nevarne za okolje.

Peter Smuk: "Največji problem Tržiča je dolgoletno pešanje gospodarstva. S tem pa je seveda povezano financiranje vseh dejavnosti splošne in skupne porabe. Zaradi opešnosti gospodarstva se še krepijo obremenitve nanj. Tako je vse skupaj v začaranem krogu. Treba bo zategniti pasove, ukiniti nepotrebne občinske izdatke, zmanjšati stroške državne uprave na minimum. Odpraviti

Peter Smuk

bo treba vse nepotrebne stroške od občine do federacije. Sam zastopam program in poglede Slovenske obrtniške stranke. Mislim, da je treba čimprej razrešiti vprašanja "nikogaršnje" lastnine, s čimer bi se v osnovi spremenil gospodarski sistem. Način je zelo enostaven - vrnitev premoženja nekdanjim lastnikom, novo ustvarjeno vrednost pa naj bi razdelili delavcem in obliki delnic.

Slavko Kukič: Mislim, da je največji problem ekonomski. Raziskovalne enote so preveč razdrobljene, če pogledamo naprimer čevlarsko panogo. Tovarna ima raziskovalne enote in strokovnjake, ki delajo vsak zase. Dosežki se skrivajo kot poslovna skrivnost. Namesto da bi se združila sredstva, ki so namenjena za specializacijo strokovnjakov in bi dosegli večjo kvaliteto z združenimi močmi. Infrastruktura za takšno delo je omogočena. Oprema bi bila bogatejša, raziskova-

Slavko Kukič

nje cenejše, rezultati pa uporabni za vse. Potem bi se tovarne bolj specializirale. Če sedaj pogledamo Planiko, Peko, Alpino... ima vsaka svojo šivalnico, poliuretano, plastiko itd."

Francišek Meglič: "Trenutno je največji problem v občini gospodarstvo, saj je od njegove trdnosti odvisno, kako se bo razvijala demokracija. Za Tržič velja, da ima precej zastarelo industrijo. Za takšno "zahajajočo" industrijo pa je značilno, da uspejo le tisti, ki se specializirajo. Na svetovnih tržiščih najdemo izdelke iz plasta, tekstila, lesa, predelovalna in kovinska) in njihove programe bo treba razčistiti, če bodo hotele ostati. Uspeji pa bodo lahko le, če ne bodo vezani le na jugoslovanski, ampak predvsem na svetovni trg. Tudi od federalnih zakonov pa je odvisno ali je izvoz donosen (izvozne spodbude, tečajne spodbude, znižanja uvoznih dajatev...). V preteklem obdobju je bilo možno s povečano ceno doma pokriti razlike na svetovnem trgu, zdaj tega ni več. Če je zdravo gospodarstvo, je možno razvijati tudi kulturo, šport, zdravstvo, otroško varstvo... Če je akumulacija slaba, potem so te dejavnosti siromašne, kar v Tržiču so."

Francišek Meglič

Zakaj mladi strokovnjaki iščejo delo izven občine in odhajajo iz Tržiča?

Janez Jazbec: "V občini ni trga dela in znanja. Neustrezna gospodarska struktura omejuje možnosti zaposlovanja. Ne spremlja se perspektivnih kadrov za delo v gospodarstvu, podjetja jim niso sposobna zagotoviti ustreznega dela, nima jo pa tudi izdelanega programa napredovanja sposobnih. Mladi tako ne vidijo realnih možnosti za zaposlitev v občini, sprejmejo jo le tam, kjer jim je ponujena. Upoštevati pa je tre-

ba tudi dejstvo, da je za mlade življenje v večjih urbanih središčih primernejše, saj je tam več kulturnih, športnih, zabavnih in drugih prireditev."

Ivan Kapel: "Zame je ta problem večplasten. Tržič je pač periferija, tokovi pa so vedno usmerjeni proti centru. Drugo je, da je neustrezna struktura tržiške industrije in omejene razvojne možnosti. Selekcija je negativna, obstoječa struktura pa ni sposobna reprodukcije. Utrip celotne občine je počasen, družbeni standard je za mlade nezanimiv, skoraj nič se v mestu ne dogaja."

Niko Ahačič: "Znano je, da se večina tržiške inteligence vozi na delo iz občine, obratno pa dnevno v občino prihaja nekvalificirana delovna sila. Vzrok je seveda struktura industrije, pa tudi dejstvo, da se tržiški politiki, ki so se usposabljal v "kumovski šoli" bojijo konkurence. Mladim bi bilo treba ponuditi perspektivno delo, to pa bo mogoče le s prestrukturiranjem tržiške industrije."

Peter Smuk: "V Tržiču ni bilo nikoli ustvarjeno vzdušje, ki bi bilo vabljivo za mlade, šolane domačine. Vedno je bil način, da se le s politiko lahko pride naprej, tudi do dobrih delovnih mest. Ko sem šel pred petindvajsetimi leti v službo, sem si rekel: "Ne v Tržiču!" Sedaj so pred tem dejstvom tudi moji otroci. Prav zaradi neustrezne kadrovske strukture so tudi plače slabe. Kakšni so osebni dohodki zgornjo priča dejstvo, da najbolje zaslužijo v Gozdnem gospodarstvu..."

Slavko Kukič: "Vzrok, da mladi strokovnjaki iščejo delo drugod, so birokratski odnosi vodilnih. Pripravniki že na startu "zabremzajo" afirmacijo (zaščita strokovnih fotelejev). V vodstvih tovarn prakticirajo stopenjski način napredovanja ali strokovne afirmacije. Tudi če mladi takoj dajo vidne rezultate, jih pripisejo mentorstvu ali čemu drugemu. To traja toliko časa, dokler sam ne položi kopja in izbere med alternativama: ali zapustiti tovarno ali pa se prilagoditi takšnim načinom."

Francišek Meglič: "Glavni vzrok je kadrovanje v polpreteklem obdobju, ki je temeljilo predvsem na političnih izhodiščih, ne pa na strokovnih. Dejansko je bila to negativna kadrovska selekcija, kjer so razni koordinacijski odbori določali, kdo lahko zasede vodstvena delovna mesta. S tem "političnim" kadrovanjem se je tudi zmanjševala motivacija za šolanje. Če je šel nekdo po lestevici političnega vzpenjanja, je za položaj potreboval bistveno manj šol in napora, kot tisti, ki se je resnično šolal in dosegel neko izobrazbo. V tovarni sta se srečala tisti, ki je "zlezel gor" po politični liniji in oni z izobrazbo. Dogajalo se je, da je oni, ki je imel manj izobrazbe, postal predpostavljeni drugemu. Sem pa spada tudi zakonodaja, predvsem zakon o delovnih razmerjih, kjer je imel isti možnost "z delom pridobiti zmožnosti" oz. "priznati izobrazbo". Vse to pa je bilo seveda povezano s članstvom v partiji."

Kaj menite o širitvi maloobmejnega pasu?

Janez Jazbec: "Zaupam v razum delegatov in zavrnitev predloga, saj bi bil sprejem širšega maloobmejnega pasu za nas sramota. Treba je storiti vse, da se vzpostavijo taki po-

Janez Jazbec

goji delovanja v republiki Sloveniji, da zakoni, ki niso v skladu z našim civilizacijsko ravnanjem, za nas ne bi imeli zakonske veljave."

Ivan Kapel: "Pri tem predlogu me je motila predvsem politična dimenzija predloga in način za njegovo uveljavitev. Ker pa je Tržič obmejna občina, pa si še toliko manj želimo "rezervat" ob meji."

Niko Ahačič: "Največja bedarija se mi zdi, da so šli sedet na pločnike in protestirat komunisti, to se pravi tisti, ki so sedaj na oblasti in bi lahko to rešili "po službeni dolžnosti". Ne pa da se gredo Kalimere in sedijo po cesti. Če pa bi po naključju kdaj prišlo do širitve obmejnega pasu, bi to pomenilo okrog 20 odstotkov tržiške občine. Potem pa je turizma konec, če-

prav mi, pa tudi drugi predlagajo, da se turizem v občini širi. S tem ga pa ne bo, saj je že sedaj zoporno hoditi proti meji, ko nikoli ne veš, kje boš srečal koga s puško. To pa je vse povezano s programom zelenih, saj hočemo ukiniti vojsko in vojašnice."

Peter Smuk: "Mislim, da je težko vedeti in predvidevati, kakšni so razlogi za tovrstne pobude, ki jih seveda v javnosti ni. Jaz za širjenja maloobmejnega pasu ne vidim prav nobene potrebe."

Slavko Kukič: "V širitvi maloobmejnega pasu ne vidim nič progresivnega!"

Francišek Meglič: "Tržič je tako majhna kotlina, da bi ta kilometrski pas zajel nekatera severna naselja. Dotikal bi se Podlublja, zajel bi visokogorske kmetije, šel bi skoraj do Jendola. Močno bi bila ovirana planinska dejavnost, saj so v tem kilometrskem pasu planinski domovi (Zelenica, Kofce, planine pod Šijo...). Če bi bil res tu obmejni pas, bi vojska lahko legitimirala, tako kot smo bili vajeni že pred desetletji. Tega pa nikakor ni moč uskladiti s turističnimi načrti in željami, da bi bil Tržič bolj odprt. Širitev obmejnega pasu pa bi bila "kontra" tudi vsem sosedom, ki želijo mirno okolje in varno mejo."

Pogovore pripravila:

Vilma Stanovnik

KMETIJA ODPRTIH VRAT

NOVO - NOVO - NOVO

JAKA PLATIŠE 17
PLANINA III.
KRANJ

KONKURENČNE CENE IN
VELIKA IZBIRA
KOZMETIKE ZA VSO
DRUŽINO (L' OREAL,
ČISTIL ZA DOM -
POSEBNOST JOHNSON
ČISTILA...

Del. čas: 9. - 12.30, 15. - 21.30

sobota: 8. - 13. ure
OBIŠČITE NAS - NE BO
VAM ŽAL
NOVO - NOVO - NOVO

Upokojenci - ven iz za pečka

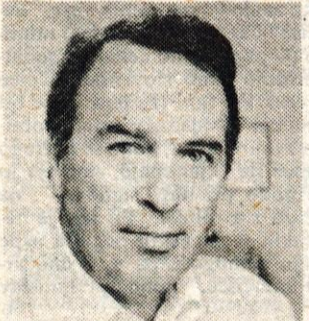
Jesenice, 27. marca - V Mariboru so ustanovili in registrirali Stranko upokojencev Sivi panterji Slovenije, ki se bo borila za boljše življenje upokojencev. Kot nam piše Boštjan Kosar, delegat Sivih za Gorenjsko, je njihov program kratek, jasen, zlasti pa človekoljuben. Namen stranke Sivih je s politično dejavnostjo zagotoviti in v prihodnje ohraniti polnovredno življenje upokojencev po meri evropskega človeka.

Prvi občni zbor Sivih panterjev je bil 14. marca na Rogli, sodelovalo je 330 delegatov. Izvoljen je bil novi odbor, sprejet statut in določena članarina (2 dinarja mesečno in dinar vpisnine). Upokojenci, ven iz za pečka, pridružite se tudi vi! Objavljamo pristopno izjavo.

Demos porodnišnici

Kranj, 27. marca - Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo v Kranju se zahvaljuje Demosu, ki ji je namenil 26.000 dinarjev. Dobrodošli denarni prispevek bodo v BGP porabili za nakup aparata za barvanje cito brisov, ki jih testirajo na možnost raka stega obolenja. Z aparatom bodo v porodnišnici močno zmanjšali stroške in prihranili veliko časa, saj so poprej to delo opravljali ročno.

D. Ž.

Ivan Kapel

je enosmeren tok, saj tudi domačini nakupujejo večino stvari v Avstriji. Tujcev pa k nam ni tudi zato, ker je takšna gneča na mejnih prehodih. Če hočemo začeti reševati gospodarstvo, ga bo treba močno razbremeniti. Obremenitve gospodarstva so namreč prevelike na vseh ravneh - od občine do federacije. S stimulacijami bo treba pomagati izvoznikom."

Niko Ahačič: "Največji problem je propadanje mestnega jedra, ki naj bi bil center občine, dela pa se vse ravno obratno in se seli v Bistrico. Že leta 1976, ko je bil narejen revitalizacijski načrt, je pisalo, kako naj bi se Tržič razvijal, nato pa se je čisto pozabilo. Nato smo

Velik praznik amaterskega gledališča na Gorenjskem

ŽELJA PO NASTOPANJU

Pretekli konec tedna je bila Gorenjska v znamenju gledališča. Na Jesenicah je potekalo srečanje odraslih gledaliških skupin domače regije, v Trzinu pa so se sešli pionirski gledališčniki.

Sedem nastopov pionirskih gledaliških skupin je pretekli petek zaznamovalo tržiški vsakdan. Jože Valentič, ki je napravil izbor letošnjega gorenjskega srečanja pravi:

»Dvignimo zavese in poglejmo, kaj se skriva za njimi! Naj se razpre odrska širina v vsej svoji neskončnosti, naj reflektorji razlijejo pisano svetlobo širom odra in oživijo svet, iluzijo, naj se pokaže obraz mlade gledališke ustvarjalnosti, naj bo odrska iluzija, domišljena v mladih glavah pod potrpežljivim vodstvom mentorjev, zarisana z gibkimi telesi, oživljena z mnogoterimi glasovi, v podobni mladih, bistrih, radoživih in igrivih junakov, popolna v magičnem čaru gledališke norosti! Naj bo gledališče! Gledališče mladih!»

Da so mladi gledališki navdušenci širom Gorenjske ustvarili resnično zanimive odrske dosežke, kaže izbor predstav za to srečanje. Repertoar je pester in raznolik tako po ustvarjalni, samobitni, vsebinski zasnovi, kot tudi po izvedbeni odrski realizaciji, ki je mnogokrat polna zanimivih domiselnosti, lahke igrivosti in sproščene igre mladih interpretov. V nekaterih predstavah se kaže domišljija kot neizmeren vir ustvarjalnosti, ki mlade samo potrjuje v njihovi iznajdljivosti, domiselnosti in veselju do igranja in gledališča. Otroška gledališka skupina »Čuki« iz Radovljice je ustvarila popolno avtorsko gledališko predstav »Pišček«. Besedilo, scena, kostumi, skratka, vsi elementi predstave so plod bogate domišljije omenjene skupine. Prav tako je dramska skupina »Raglje« iz Kranja pokazala veliko mero gledališke iznajdljivosti in ustvarila avtorsko predstav »Lahko noč, hudo ba«. V gledališču »Tone Ču-

Na Jesenicah je nastopilo tudi kranjsko eksperimentalno Gledališče čez cesto s predstavo Izтока Alidiča Mars.

far« na Jesenicah so se mladi spopadli z zahtevno mladinsko spevoigro »Kresničec« Radovana Gobca in dokazali, da so tudi tej zvrsti gledaliških del kos, saj so se vsi po vrsti izkazali predvsem kot odlični pevci. Znano gledališko igrice za otroke »Modra vrtnica za princesko« Kristine Brenkove pa je mlada otroška gledališka skupina iz Trboja uprizorila svojstveno, humorno in duhovito. V uprizoritvi sta dominirala ples in gib kot pomembna gledališka izraza.

»Odperta marelja«, otroška gledališka skupina iz Radovljice pa je korajžno posegla po igri, ki predstavlja temelj slovenske gledališke dramatike, Županova Micka A. T. Linhart, jo skrajšala in priredila v igro »Domača naloga« Županova Micka. Linhartovi junaki so na odru zaživel svojevstno, tako kot so jih Pšač mladi interpreti dojeli in znali po svoji podobi odigrati.

Omenjene predstave nam bodo za kašipot v pregledu gledališke ustvarjalnosti na področju otroških gledaliških skupin na Gorenjskem.

Na Jesenicah pa so se srečali odrasli amaterski gledališki ansambli. Za kratek komentar smo prosili Alenka Bole - Vrabec, predsednico Zdrženja gledaliških in lutkovnih skupin Gorenjske:

Na letošnjem srečanju ljubiteljskih odraslih gledaliških skupin Gorenjske je sodelovalo trinajst predstav: Gledališče Tone Čufar Jesenice: Tepavčević - Kalezić - HALDOL DEPO ali odlagališče podzvesti, in Goldoni - RIBIŠKE ZDRAHE, DPD Bohinjska Bela: Hing - VEČER ŽENINOV, Loški oder Škofja Loka. Shaw - PIGMALION in Knott - KLIČI »M« ZA UMOR, KUD Predoslje: Kesselring - ARZENIK IN STARE ČIPKE, KUD Borec - Veselovo: Simon - HOTEL PLAZA, KUD F. M. Podlimbarski Krašnja: Puget - SREČNI DNEVI, KUD Podlublje: Brighthouse - HOBSON V ŠKRIPCIH, Slovensko prosvetno društvo Dobrač Brnca: lepljenka več avtorjev v priredbi Petra Zidarja - BOG IN GLAVAR, Teater ante portas -

DPD Svoboda Stražišče: Witkiewicz - NOREC IN NUNA, KUD Lom: Finžgar - DEKLA ANČKA in Gledališče čez cesto Kranj: Alidič - MARS.

Selektor, režiser Aleš Jan je za zaključno prireditev v Gledališču Tone Čufar in na Dovjem »na podlagi kriterijev, ki so temeljili na izboru in kvaliteti teksta, režiji, igri, odrski opremi, glasbi, inovativnosti, žanru in ne nazadnje na igralskem in splošnem gledališkem entuziazmu ter na podlagi presoje slovenskega gledališkega trenutka izbral naslednje uprizoritve: HALDOL DEPO, PIGMALION, ARZENIK IN STARE ČIPKE, HOTEL PLAZA, BOG IN GLAVAR, NOREC IN NUNA in MARS.»

Izbrane predstave po njegovem mnenju najbolj vsestransko izpolnjujejo predstavljene kriterije in upošteva najrazličnejše stile od »klasičnih« gledaliških rešitev do poskusov eksperimenta, od velikih tekstov svetovne literature do neznanih in nanovo napisanih.

Na okrogli mizi je Aleš Jan med drugim opozoril na troje bistvenih reči: na odrski jezik, ki mu velja v prihodnje posvetiti veliko več pozornosti, na izbor besedil, ki bi bil bolj »po meri skupin in njihovih zmogljivosti«, na premalo izkoriščeno zakladnico slovenskih besedil in sklenil »izredno me je navdušila sla po igranju, želja po nastopanju in predanost delu. To se kaže prav pri vseh skupinah. Ta sla je tista velika kvaliteta, ki lahko obdrži to dejavnost pri vitalnosti, jo stimulira, podpira in kvalitetno dviguje. Kajti zavest, da igraš in da s tem delaš nekaj velikega, prijetnega sebi in gledalcem, je svetla točka vseh predstav in porok, da gledališka dejavnost ne bo izumrla.«

V. B.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši razstavlja slikarka Vida Štemberger. V galeriji Mestne hiše pa si lahko ogledate dela akademkega slikarja Valentina Omana. V Gorenjskem muzeju na Tavčarjevi 43 (poleg Prešernovega gledališča) razstavlja akademska slikarka Zdenka Golob.

V okviru lutkovnih četrtkov bo 29. marca ob 17. uri v gradu Kieselstein na sporedu Lutkovno gledališče Plava hiša s predstavo Sinje modri Peter.

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik si lahko ogledate spominsko razstavo likovnih del Toneta Tomazina. V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava Rekonstrukcije slovenskih kmečkih noš po upodobitvah v Valvasorjevi slavi avtorice ing. arh. Milene Kumar in dr. Marije Makarovič.

RADOVLJICA - V galeriji Šivčeve hiše razstavlja plastike v žgani glini akad. slikar Izidor Urbančič.

BEGUNJE - V galeriji Avenik je odprta razstava desetih slikarjev, šestih akademskih in štirih ljubiteljskih.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Ivana Groharja razstavlja akad. slikar Marko Tušek. V galeriji ZKO - knjižnica so na ogled dela akad. slikarke Urše Zajdela - Hrovat.

TRZIC - V Kurnikovi hiši razstavlja slikar Norbert K. Grčar iz Avstrije. V Paviljonu NOB so na ogled likovna dela akad. slikarja Janeza Kovačiča.

V kranjski Glasbeni šoli očitno res ne poznajo miru. Pretekli petek so v domačih prostorih pripravili glasbeno literarno večer s skladbami Antona Srebotnjaka in pesmimi Srečka Kosovega. Nastopili so Mojca Vilfan, Katja Frelih in Marija Pavlič. Na fotografiji Franca Perdana utrinek s prireditve.

Filmsko gledališče

NEVARNA RAZMERJA

Pod takšnim naslovom si boste lahko abonenti spomladanskega Filmskega gledališča ogledali film režiserja Stephena Frearsa, kostumsko melodramo iz 18. stoletja, po romanu Coredlosa De Laclosa. Večinoma v interierih posneta psihološko bogata pripoved o pripadnikih francoskega višjega razreda in njihovim spletkarjenjem prek ljubezni, maščevanja, družbenega vzpona in moralnih vrlin. V glavnih vlogah boste gledali Glena Closea (Usodna privlačnost!), Johna Malkovicha in Michelle Pfeiffer.

Eksperimentalni teater

REPRIZA MARSA

Najprej smo dolžni opravičilo, kajti objavili smo napačen datum premiere novega gledališkega projekta kranjskega eksperimentalnega Gledališča čez cesto. Delo Izтока Alidiča, ki ga je naslovil Mars, si lahko po razprodani premieri in uspelem gostovanju na Jesenicah, ponovno ogledate v Kranju. Prva ponovitev predstave je namreč napovedana za jutri, sredo, 30. marca, s pričetkom ob 20. uri v zgornji dvorani Delavskega doma.

Knjižna novost

ŽENSKA ŽELJA

Rosalind Coward, spremna beseda Vlasta Jalušič, prevedla Katarina Minatti, Knjižnica revolucionarne teorije, cena: 124, 50 din.

Navadili smo se že, da s kratkimi mislimi predstavimo vsako novo knjigo KRT-ove založbe in tokrat je pred nami delo v prvi vrsti namenjeno ženskam. Zbirka esejev, kot jo sama strikto imenuje, je kritika teze o ženski kot pasivni žrtvi potrošniške družbe, ki ji vsiljuje lažne potrebe in s tem tlači njeno izvirno neposredno in "neomadeževano" ženskost, ki je medij seksualne osvoboditve, pravi med drugim avtorica spremne besede Vlasta Jalušič, ki je knjigo tudi uredila.

Vsebina je razdeljena na pet kolikor toliko zaključenih celot (Pogled, usta, glas, zgodba in instikt), ki odpirajo različna razmišljanja - idealen dom, kaj je med nama, skupen obed... Jezik čustev je osupljivo podoben opisu gospodarskih dejavnosti kapitalističnega sistema. Opisuje izgube, dobičke, stroške, naložbe in povračila. In po svojem bistvu je agresiven. Vzemimo samo cilj obvezujočega razmerja. Njegov skrajni cilj sta varnost in zaupanje, dva značilna kapitalistična načina ohranjanja lastnine, med drugim ugotavlja Cowardova.

Sodobnih knjig s takšno vsebino in na takšni ravni pri nas ni ravno na odmet, prej nasprotno, "Ženska želja" je med izjemami.

V. B.

ureja LEA MENCINGER

Likovna razstava v škofjeloški občini

OBRISOVANJE PLOSKEV

Prva samostojna razstava slik Petra Zirkelbacha je bila hkrati tudi osma razstava v prenovljenih prostorih gostilne »Lipan« na Hotavljah, kjer je razstavnega prostora za okoli dvajset slik.

Približno toliko jih razstavlja tudi Peter Zirkelbach (rojen 1943 v Kranju), ki je študiral na Šoli za oblikovanje v Ljubljani in je sedaj zaposlen kot direktor komercialnega sektorja v Modni konfekciji Kroj v Škofji Loki.

Petru Zirkelbachu je študij nudil tiste osnove, ki jih vsak slikar mora osvojiti, da lahko s priučenim obvladovanjem slikarskega »materija« odslkava videno v naravi. Vse do pred nedavnim je bilo likovno gledanje obremenjeno z impresionističnim načinom opazovanja, ki je dajalo edino pravo veljavo slikanja s čistimi barvami nanesenimi v ploskovno mavrico brez modelacije. Vse druge načine so obsojali kot risarske, črtne, grafične in sploh kot slikarsko manjvredne. Toda danes se že tudi vrednotenje spreminja: za slikarstvo Petra Zirkelbacha so značilni dokaj ostri obrisi barvnih ploskev in prenašanje otipljive resničnosti na platno. Slika realistično, kar pomeni, da je realizem Petra Zirkelbacha ena izmed oblik definicije odnosa človeka - slikarja - do narave. Prvi formalni pogoj za realistično sliko je pokazati na zvezo med predmeti in pojavi. Ker ga zanima predvsem slikanje tihožitij, se avtor izraža z elementi - predmeti - idealne resničnosti, ki prav v svojo čistostjo in z likovno dorečenostjo delujejo na gledalčeva čustva, na njegovo dojemljivost.

V Zirkelbachovem opusu, ki zajema tudi nekaj krajin, sta navzoči dve vrsti tihožitij: tihožitja s predmeti vsakdanje rabe in cvetlična tihožitja. Pri prvih tihožitjih je avtor zadostil vsem svojim težnjam za verističnim prikazovanjem predmetnosti in pri tem je tudi izredno pripoveden, ker hoče z naslikanim povedati, kako je družina po kosilu ali po »kavici« na mizi pustila motiv za njegovo slikanje. Vse podrobnosti so pred nami. Nekoliko drugačen je pri tihožitjih s cvetjem. Kjer je bolj slikarski, kajti slikarska forma ni le s črto zamejena oblika, ki bi jo hotel naš slikar sugerirati gledalcu, ampak je skupen usklajenih sestavin in posebnosti od risarsko oblikovanega naglasu mimo barve do vloge svetlobe in sence in navsezadnje tudi do

njenega mesta in vloge v slikarskem organizmu. Tako so nastale njegove rože v mirno zeleni barvitosti, ki jo razburi le rožnato sočvetje. Podobno ter izredno dobro je naslikano, zaradi vijoličaste prevlade skoraj žalostno, tihožitje z rezanim cvetjem.

Na vsaki teh sestavin odseva slikarjeva osebnost, njegov odnos, njegovo gledanje in čutenje ter odmevanje vtisov, ki jih najde v realnem svetu, a jih v zadnjem času podreja svoji slikarski volji za čim bolj slikovitim. Narava, naj bo to krajina ali tihožitje kot motivi, ki kot tradicionalni vedno znova angažirajo slikarje, so pritegnili tudi Petra Zirkelbacha. V njegovem opusu tvorijo vsebinsko strukturo, ki ob presenetljivih, prečiščenih in domiselnih posredovanjih slikarske osebnosti odkrivajo nekatere nove odtenke in značilnosti, tako snovi kot tudi slikarjeve osebnosti.

Andrej Pavlovec

Naše razmišljanje

URA NI NAŠ GOSPODAR

Zanesljivo ste že sedeli bodisi v kinodvorani bodisi v gledališču in kljub napovedani uri, ko bi se prireditve morala že začeti, se le-ta ni. Če izvajamo neprofesionalnost organizatorjev, ki bi se obljubljene ure morali dosledno držati (vsaj pri naših severnih sosedih, v tako hudo želeni Evropi je tako), bi tokrat želeli predvsem opozoriti na nekaj drugega. V mislih imamo tisto kategorijo obiskovalcev, ki se od doma vedno odpravi minuto prepozno. Če bi upoštevali Murphyjev zakon, se takšni zamudniki potem usedejo še v sredino vrste, saj si predstavljate, vstajanje in hkrati bolj ali manj glasno preklinjanje...

Če k temu, predvsem v kinodvoranah dodamo še razne čipse in šumeče bombone, je »umetniški užitek« skorajda popoln. Kako se lahko sploh še čudimo, da velik del občinstva ravno zaradi zgoraj opisanega ne želi več polniti velikokrat praznih dvoran.

Kar se tiče ljudi, ki nikakor ne morejo svojih prihodov uskladiti z najavljeno začetkom, bi lahko (tudi mi) predlagali na prvi pogled zelo enostavno rešitev: ko poteče objavljena ura prireditve, bi se le-ta morala prvič začeti brez akademskih zamud in po drugi strani bi se morala vhodna vrata zapreti. Kdor je imel namen (točno) priti, je prišel, kdor ne, naj ostane zunaj, zaradi spoštovanja vseh tistih, ki so se od doma odpravili minuto prej - kultura je pač tudi to.

V. B.

Volilni shod Slovenske kmečke zveze

Veliki kmetje ne bodo pobrali zemlje malim

Naklo, 25. marca - Slovenska kmečka zveza je v nedeljo pripravila v kulturnem domu v Naklem volilni shod, na katerem so se predstavili gorenjski kandidati kmečke zveze za družbenopolitični zbor republiške skupščine: Marija Markež, Marija Strupi, Andrej Križnar, Valentin Benedičič, Milan Brenc, Janez Škerjanc in Janez Eržen. Na shodu so se spomnili tudi materinskega praznika.

Ivan Oman, predsednik Slovenske kmečke zveze in kandidat za člana predsedstva SR Slovenije, je dejal, da so na podobnem zboru v Idriji recitali tudi Kocbekovo pesem, ki se je končala z mislijo "to je trenutek, ki se več ne povrne". Za Slovence, je poudaril Oman, bo ta trenutek na cvetno nedeljo, ko naj bi na prvih svobodnih volitvah (v novi Jugoslaviji) skušali uresničiti Cankarjevo prerokovanje - narod si bo pisal sodbo sam. "Dolež smo desetletja hodili na volitve in smo že vnaprej vedeli, kdo bo izvoljen. Zdaj tega ne vemo..." je dejal. "Ne nasedajmo obljubam o evropski kakovosti življenja, kajti to kakovost si bomo morali sami zaslužiti s pametjo in s trdim delom. V kmečki zvezi ne obljublamo Amerike ali Švice, namesto o obljubah govorimo o realnosti..." Ker so se zadnje čase razširile govorice, češ da zavzemanje kmečke zveze za družinske kmetije pomeni, da bodo veliki kmetje pobrali zemljo manjšim, je Oman pozval kmete, da naj ne nasedajo predvolilnim provokacijam. Pojasnil je, kaj je družinska kmetija, in poudaril, da je kmet nekaj drugega kot kmetijski delavec, ki dela na zemlji, ki ni njegova lastnina. Kmetje so v preteklosti s trmo preprečili katastrofo, do katere bi prišlo, če bi se pustili strpati v kolhoze. Niso se dali, je dejal Oman, ko so jih tlačili tučci, in ne tedaj, ko so jih tlačili "tovariši".

Na shodu so se predstavili tudi gorenjski kandidati Slovenske kmečke zveze za družbenopolitični zbor republiške skupščine.

● **Marija Markež** z Jesenic, kmetijska inženirka, poklicna sekretarka Slovenske kmečke zveze in Zveze slovenske kmečke mladine, nosilka gorenjske "kmečke liste": "Čeprav mi nekateri očitajo, češ da sem asfaltni agronom, ker nisem doma s kmetije, pa menim, da so tudi takšni potrebni, še posebej zato, da se namesto kmetov spopadajo v papirnati vojni."

Marija Markež: "Ker so tudi nekatere gorenjske občine prave trdnjave protikmetijske politike, je zelo pomembno, katere ljudi bomo volili v občinsko skupščino."

Gorenjski kandidati Slovenske kmečke zveze

● **Marija Strupi**, kmetijska inženirka, zaposlena v Gorenjski kmetijski zadrugi - TZO Naklo: "Zavzemala se bom za cilje kmečke zveze. Zahteve po spremembah so velike. Na hitro se jih ne bo dalo uresničiti, šlo bo bolj počasi, vendar pa obupali ne bomo."

● **Andrej Križnar**, doma s kmetije v Kranju, inženir elektrotehnike, zaposlen v Iskre Kibernetiki: "Zdi se mi pomembno, da Slovenci postanemo samostojni in suvereni. Naša politika mora odrasti: samo tajni uradni listi in zaprete seje ne zagotavljajo varstva domovine, najboljše varstvo so zadovoljni ljudje."

Valentin Benedičič: "Ko je dr. Jože Pučnik v šestdesetih letih objavil članek o težki problematiki našega kmetijstva, se je začela polemika, v kateri se je tedanji kmetijski minister odločno postavil na stran uradne kmetijske politike. Študentje so takrat hoteli pripraviti pogovor, na katerem bi se soočila Pučnik in minister, vendar je slednji sodelovanje zavrnil, češ da se ne namerava pogovarjati z bivšim zapornikom. Čez nekaj dni so Pučnika še drugi zaprli... Ko se zdaj, v predvolilnem času pogovarjam z ljudmi, pogosto slišim vprašanje, kaj je Pučnik doslej dal slovenskemu narodu. Le kaj pa mu je mogel dati, ko pa je bil toliko let zaprt in mu tudi potlej ni bilo dano, da bi lahko delal doma!"

● **Valentin Benedičič**, kmet iz Globokega, kmetijski inženir in vodja KŽT-jevega sadovnjaka Resje pri Podvinu: "Rojen sem bil v Ljubljani, še za časa gnile Jugoslavije. Po vojni sem veliko delal pri stricu v Globokem, kjer sem prevzel kmetijo."

● **Milan Brenc**, kmet iz Gorenje vasi: "Po končani gimnaziji sem skušal nadaljevati šolanje na fakulteti, vendar sem

Ivan Oman: "Pučnik se je tudi včlanil v partijo, in sicer iz idealizma, zato, da bi jo spreobrnil. Ko je to poskušal z nekaterimi članki, je spoznal, da se partije ne da spreobrniti."

ostal doma na kmetiji, kjer na devetih hektarjih redimo 20 do 25 molznic in na leto oddamo okrog 100.000 litrov mleka. Zavzemam se za obnovo zadrugištvu in vasi, za to, da bi zadrugištvu in vasi, ki marsikje propadajo in so v posmeh kraju, dobijo vlogo, kakršno so imeli v šestdesetih letih."

● **Janez Škerjanc**, kmet iz Seničnega: "Moja želja je, da bi bilo čimveč sodelovanja med zadrugami in kmečko zvezo."

● **Janez Eržen**, kmet iz Žabnice: "Kmetje bi radi dokazali, da smo družbi potrebni. Zdaj je čas, da se izvlečemo iz težkih tlačanskih časov."

C. Zaplotnik

Negotovost

Predvolilni boj s številnimi strankarskimi obljubami prinaša v vsakdanje življenje kmetstva precej negotovosti, nestrpnosti, vznemirjenosti in tudi živčnosti. Osrednje vprašanje, ki ga kmetje postavljajo na Demosovih in drugih večerih in volilnih shodih, zadeva lastninske probleme: bodo kmetje dobili nazaj zemljo, ki jim je bila po vojni (krivično) odvzeta, ali ne, bodo še naprej le formalni lastniki gozdov ali pa jim bo nova oblast bolj zaupala in jim dala tudi možnost, da so "gospodarji na svojem"... Čeprav je Demosovo stališče nedvoumno - in sicer, da mora vsaka lastnina, torej tudi družbena (zemljišča), dobiti svojega naslovnika - pa ni mogoče pričakovati, da se bo ta problem dalo rešiti na hitro, in le z nekaj ukrepi. Kdorkoli bo že ugriznil v kislno jabolko, bo moral z zakonskimi rešitvami in parlamentarnimi odločitvami odgovoriti tudi na vprašanje, kako popraviti ene krivice, da ne bi hkrati povzročil drugih. Veliko kmetijske zemlje, ki je bila nekdanj v zasebni lasti, je namreč v času od podržavljenja in podružbljenja do danes zamenjalo že precej lastnikov, veliko jo je tudi zdaj v rokah zasebnikov. Da bi po volitvah samo zaradi nekih načel vzeli zemljišča enim (zasebnikom) in jo dali drugim (zasebnikom), bi bilo nesmiselno; koristne bi bile le tiste lastninske spremembe, ki bi kratkoročno in dolgoročno prinesle boljšo izrabo kmetijskih zemljišč, večjo gospodarsko trdnost kmetijstva, predvsem hribovskega in višinskega, dolgoročno poseljenost območij, s katerih se je v preteklosti zaradi težkih (obdelovalnih) razmer in napačne kmetijske politike odselilo veliko ljudi... Da lastninsko vprašanje povzroča negotovost med sedanjimi in morebitnimi novimi lastniki, potrjuje tudi to, da se "oglašajo" nekdanji lastniki in da nekateri družbeni lastniki, ki so prišli do zemljišč po lahki poti, predvsem pa zastoj, zdaj, ko se jim majo lastninski temelji, hitijo s prodajo.

C. Zaplotnik

MEŠETAR

● Sodelavci Zavoda SR Slovenije za statistiko spremljajo cene v štirih slovenskih mestih (Koper, Ljubljana, Novo mesto, Maribor). Poglejmo, kaj so opazili za nekatere prehrabene izdelke v času med 1. in 7. marcem! Podatke navajamo za Ljubljano, ki je Kranju med vsemi opazovanimi mesti najbližja.

	najpogostejša cena		najnižja cena
	v trgovini	na tržnici	
krompir (kg)	5,80 din	4,00 din	4,00 din
fižol v zrnju (kg)	32,00	30,00	17,00
čebula (kg)	4,70	8,00	4,00
jedilno korenje (kg)	23,90	20,00	15,00
sladko zelje (kg)	6,70	15,00	5,40
zelena solata (kg)	31,80	16,00	14,00
kislo zelje (kg)	12,40	8,00	6,00
špinača (kg)	22,90	24,00	21,00
rdeča pesa (kg)	7,70	15,00	7,70
cvetača (kg)	26,50	20,00	10,00
jabolka (kg)	16,50	13,00	6,00
skuta (kg)	42,00	32,00	32,00
kokošja jajca (kos)	2,10	1,70	1,30
kravje mleko (liter)	8,00	—	7,40

● Republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano predvideva v programu za pospeševanje tržne pridelave hrane tudi več regresov in premij na področju **poljedelstva**. Nakup semenske pšenice in rži bo regresiral z 0,966 dinarja za kilogram, za jedilno pšenico predvideva premijo 0,20 dinarja za kilogram, za obnovo sadovnjakov (na najmanj pol hektarja) regres za sadike: za jablane 5,40 dinarja, za hruško 7,20, za ribez 1,80, za jagodičevje 1,80, za češnje 7,20 dinarja... Da bi spodbudil razvoj zelenjadarstva, bo republiški komite namenil letos nekaj denarja tudi za novogradnjo in obnovo plastenjakov in steklenjakov in sicer v višini največ 25 odstotkov od vrednosti naložbe.

● Kot so povedali v škofjeloških Mesoizdelkih, veljajo od 12. marca dalje nove, **nižje odkupne cene goveje živine in prašičev**. Cene goveje živine (meso) so nižje za približno dva dinarja pri kilogramu, cena prašičev (živa teža) pa za tri.

MPG - mlado pitano govedo

razred	živa teža (kg)	meso (kg)
ekstra	17,65 din	31,50 din
I.	16,30 din	29,00 din
II.	14,90 din	26,70 din
zunaj razreda	11,75 din	21,00 din

starejša goved

razred	živa teža (kg)	meso (kg)
I.	12,30 din	23,60 din
II.	9,75 din	18,70 din
III.	8,70 din	16,80 din
zunaj razreda	7,25 din	13,85 din

Prašiči (živa teža) so po 19 dinarjev za kilogram, **teleta** (živa teža) pa po 33 dinarjev za kilogram.

Za zdravje ljudi in živali

Nova bolezen kuncev in zajcev

Nova, izredno kontagiozna bolezen se je 1988 pojavila v ČSSR, ZR Nemčiji, na Madžarskem, v Franciji in Italiji. Pri nas se je lani pojavila v zahodni Sloveniji, zato je čedalje več vprašanj rejcev kuncev, kako ukrepati ob morebitnem izbruhu te bolezni na Gorenjskem.

Zakonsko se je še ne zatira, glede kužnosti pa je vsaj toliko pomembna kot doslej pri nas najnevarnejša bolezen kuncev myxomatoza, ki se v Sloveniji pojavlja od 1975 leta dalje.

Sum obolenja je upravičen ob pojavu naslednjih znamenj:

- značilen je krvav nosni izcedek,
- pojavi se večinoma najprej pri divjih zajcih, nato pa pri kuncah v intenzivnih rejah,
- potek je večinoma perakuten, živali kažejo znake obolenja le nekaj ur pred poginom,
- praviloma ne zbole mladiči do 35. dneva starosti, pri starejših živalih pa sta obolenost in smrtnost zelo visoki.

Ob raztelesbi so značilne krvavitve v sapniku, pljučih, ledvicah in sečnem mehurju, povečana so jetra, vranica in vedno priželjce, edem pljuč. V glavnem je okvarjen imunski sistem.

Obolenje večinoma poimenujejo s hemoragično boleznijo (povzroča krvavitve) ali kar enostavno bolezen X, kajti povzročitelj ne spada do sedaj po svoji morfologiji še v nobeno doslej znano skupino virusov.

Ker pri nas še ni izdelanega zaščitnega cepiva, naprošamo vse rejce kuncev, da prijavijo rejo in število živali pristojni veterinarski službi, da ob odobritvi uporabe uvoženega cepiva lahko naroči potrebno količino vakcine.

Dokler na Gorenjskem še ni te bolezni, velja kuncerejce spomniti na naslednje ukrepe:

- vzdrževati primerne zoohigijenske razmere in izolacija rejce,
- zagotavljanje veterinarsko-sanitarnega reda pri nakupih, prevozi, razstavah, parjenju,
- neškodljivo odstranjevanje trupel, uničevanje odpadkov,
- opravljanje preventivne dezinfekcije, dezinfekcije in deratizacije rejških objektov in opreme,
- prijavljanje pogina večjega števila kuncev veterinarski službi,
- vhljevitve le zdravih kuncev po 30 dneh karantene.

Tone Plestenjak, dipl. vet.

Urejanje kmetijskih zemljišč

Z družbeno pomočjo je lažje

Škofja Loka, 23. marca - V škofjeloški občini ugotavljajo, da so bile lani naložbe v kmetijstvo zelo skromne. Kreditiranje je skorajda zamrlo, nevratljivi denar iz republiškega sklada pa je dobilo samo nekaj večjih živinorejskih kmetij. Večje zanimanje je bilo le za urejanje kmetijskih zemljišč (za agromelioracije) in sicer zato, ker je bil delež družbene pomoči še vedno dokaj spodbuden.

Podatki kažejo, da so lani na območju škofjeloške občine izvajale agromelioracije 103 kmetije na skupno 241 hektarjih kmetijskih zemljišč. Vrednost vseh opravljenih del je bila po tedanjih cenah 275 tisoč dinarjev, lastniki zemljišč pa so dobili za plačilo strojnega dela 150 tisoč dinarjev nepovratnih sredstev ter še 500 kilogramov gnojila na hektar urejene površine za založno gnojenje. Pri izvajanju del je bilo nekaj težav zaradi tega, ker je bila Zveza vodnih skupnosti Slovenije v finančnih škripcih in je denar zagotovila šele v zadnji tretjini leta, del odobrenih sredstev (za program žirovske kmetijsko-gozdarske zadruge) pa bo izplačala šele letos. Nekaj denarja (za založno gnojenje) je prispevala tudi občinska skupnost za pospeševanje pridelave hrane in prekrbo.

Kmetijska pospeševalna služba, ki spremlja tudi učinke agromelioracij, izvedenih v preteklih letih, skrbi, da se na urejenih kmetijskih zemljiščih pravilno gnoji in seje in da se uporablja prava tehnologija. Če je vse delo opravljeno strokovno, so tudi učinki veliki: po ureditvenem načrtu, ki je zajel 279 hektarjev kmetijskih zemljišč v škofjeloški občini, naj bi se na urejenih površinah stalež goveje živine povečal za polovico (od 0,74 na 1,11 glav velike živine na hektar).

Ker je za agromelioracije na kmetijah precejšnje zanimanje, bosta kmetijski zadrugi Škofja Loka in Žiri tudi letos izdelali načrte za ureditev skupno 294 hektarjev kmetijskih zemljišč in s programi kandidirale za republiška nepovratna sredstva.

C. Z.

Poljedelski dnevi

Kranj, 23. marca - Republiški center za pospeševanje kmetijstva pri Zadrugi zvezi Slovenije in Živinorejsko veterinarski zavod za Pomurje organizirata v četrtek in petek, 5. in 6. aprila, v Murski Soboti pete Poljedelske dneve. Na strokovnem posvetu, ki je namenjen predvsem kmetijskim pospeševalcem, tehnologom, raziskovalcem in drugim kmetijskim strokovnjakom, bodo obravnavali dve temi: raziskave v poljedelstvu ter pridelovanje in trženja krompirja v Sloveniji. Ker je Gorenjska znana po pridelovanju krompirja, bo zanimiv zlasti drugi dan posvetovanja, ko bodo med drugimi govorili tudi dr. Miloš Kus iz poslovne skupnosti KŽT Kranj (Nekatere nove oblike viroz na krompirju), Anton Potočnik iz Živinorejsko veterinarskega zavoda Gorenjske (Krompir na Gorenjskem) in Janko Šumi iz Gorenjske kmetijske zadruge (Pridelovanje in trženje krompirja v Sloveniji).

Kaj bomo kuhali ta teden

Svetuje Dušan Belšak, kuhar v penzionu KANU v Dragočajni ob Zbiljskem jezeru. Tokrat nam za boljše kosilo predlaga zelenjavno juho, goveje stegno v divjačinski omaki, kruhov cmok in pečeno jabolko, za sladico pa sadno solato s sladoledom.

Goveje stegno v divjačinski omaki

50 dag očistene goveje stegna pretaknemo s slanino, posolimo, popopravimo, namažemo z gorčico. Položimo ga v vročo mast tako, da pride s pretaknjeno stranjo navzdol. Meso opečemo z vseh strani. Opečen kos mesa položimo v drugo kozico. Na ostanku maščobe prepražimo 20 dag na rezine narezane zelenjave (čebula, zelena, korenje, peteršilj). Čebulo damo nazadnje, ko ta zarumeni, dodamo začimbe: lovorov list, nekaj poprovih in brinovih zrn, vejico ali ščepec timijana, ščepec majarona, rožmarina, nekaj listov suhih gob, če so pri roki. Zalijemo z zajemalko juhe ali vode, dodamo meso in vse skupaj dušimo, dokler se meso ne zmehča. Nato meso postavimo v drugo kozico. Vlago izparimo, pomokamo, ponovno zalijemo in prevremo. Omako nato pretlačimo skozi sito. Pazimo, da jo res temeljito pretlačimo. Dodamo narezano meso in vse skupaj še malo podušimo.

Jabolka očistimo, operemo, olupimo in narežemo na kolobarje. Pokapljamo jih z limoninim sokom ter na hitro popečemo na maslu. Jabolka serviramo poleg kruhovih cmokov in govedine.

Sadna solata s sladoledom

Več vrst sadja očistimo, zrežemo na kolobarje. Za vsako osebo zložimo sadje v stekleno posodico ali na desertni krožnik, ga pokapamo z limono, maraskinom in potresemo s sladkorjem v prahu. Tik preden serviramo, dodamo še sladoled in po želji stepeno smetano.

PRAV JE, DA VEMO

Kadilci potrebujejo več vitamina C

Mnogi ljudje kadijo, da bi s tem nadomestili hrano, in so polni skrbi, da se bodo preveč zredili, ko bodo nehali kaditi. Če se hranite, kakor je treba, mislite pri tem na potrebe svojega telesa, pravi dr. G. Hauser, ni razloga za zaskrbljenost. Da bi boljše in dlje živeli, kar pri priči neahajte kaditi. Če pa tega ne morete, vsaj zmanjšajte število cigaret. Vsekakor prenehajte kaditi, če imate kakršne koli težave z obtočili.

Če pa že morate kaditi, ne pozabite, da je kadilec cigaret še posebej potreben vitamin C. W. J. McCormick iz Kanade je raziskoval, kako je z zdravjem njegovih bolnikov kadilcev, in odkril, da kajenje ene same cigarete uniči okrog 25 mg vitamina C ali približno vitamina C v pol oranže.

TA MESEC NA VRTU

Rdeče jagode

Pri jagodah moramo marca odstraniti vse suhe in poškodovane liste. Vse posušene, porumenele in poškodovane jagodne liste porežemo z ostrim nožem, ne da bi poškodovali razrastišče rastline. Porezane liste zberemo in uničimo, ker so na njih pogosto povzročitelji bolezni.

Med vrstami jagod zrahljamo zemljo in pripravimo talno zastirko. Pri okopavanju jagod in rahljanju zemlje med vrstami moramo biti previdni, da ne poškodujemo korenin. Dosedanja zastirka - navadno je to šota, slama - se podkopljale ter jo nadomestimo z novo. Najprimernejša je šota, katere damo za 5 cm na debelo. Zemlja se tako počasneje izsušuje in tudi plodovi se med dozorevanjem ne morejo zamazati z zemljo.

Obenem jagodnemu nasadu tudi pognojimo.

Pomladno sajenje jagod je mogoče, če imamo nalašč za to vzgojene jagodne sadike. Včasih jeseni še ne moremo saditi jagod tja, kjer nameravamo pripraviti novi nasad, ker zemljišče še ni izpraznjeno. V tem primeru lahko sadimo jagode tudi pomladi. Za to so primerne sadike, ki smo jih že jeseni pikirali. Če sadimo jagode z velikimi koreninskimi grudami, lahko pričakujemo precejšen pridelek že prvo leto. Pred sajenjem moramo jagodne sadike temeljito zaliti, da koreninske grude ne razpadajo. Jagodne sadike vzgajamo v zemlji s primesjo šote, ki pospešuje razvoj korenin in tako presajene rastline skoraj nemoteno rastejo naprej. Sadike, ki jih jeseni nismo pikirali, dajo prvo leto le neznačen pridelek. Ker jagode pri pomladni setvi še ne pokrijejo popolnoma grede, lahko medvrstni prostor izkoristimo za zgodnjo zelenjavo (redkvico, zgodnji korenček).

Društvo za boj proti raku opozarja:

Prisluhnimo svojemu telesu

Rak na maternici

Neobičajne krvavitve ali izcedki iz katerekoli telesne odprtine so opozorilo, da gre morda za raka na maternici, danki ali drugem delu črevesja, na mehurju ali ledvicah, v želodcu, pa tudi na pljučih.

Pet minut za boljše počutje

Svetuje kozmetičarka Metka Krivic iz Zgoše 22 pri Begunjah

Ko bolijo noge

Zdravniki vedno poudarjajo, da premalo storimo za svoje noge, ki iz dneva v dan prenašajo našo dostikrat preveliko težo telesa. Stiskamo jih v nezdrave ozke in tesne čevlje na visokih petah, ne damo jim počitka. Zavedati se moramo, da imamo samo ene noge. Če nas začno boleti - včasih je dovolj že sprememba vremena - smo čisto narobe. Vsaj kdaj pa kdaj jim privoščimo kopel. Kozmetičarka Metka Krivic priporoča dve kopeli, eno za boleče, drugo pa za otečene noge. Poskusimo!

Boleče noge

100 g orehovih listov,
50 g bršljanovih listov,
50 g listov lovora in
50 g timijana

skuhamo v treh litrih vode, precedimo, dodamo pest kuhinjske soli. V tej topli vodi kopamo noge najmanj 20 do 30 minut, lahko pa tudi dlje.

Otečene noge

50 g bezgovega cvetja in

50 g lipovega cvetja

prevremo v litru vode, precedimo, ohladimo. V tem namočimo dve plenici ali bombažni kuhinjski krpi, ju ovijemo okoli otečenih gležnjev ali celih nog in za 30 minut dvignemo noge, jih nasonimo na stol. Tako si privoščimo lahko tudi daljši počitek. Odleglo bo nogam in nam.

Rak na materničnem telesu se že zgodaj javlja prav z neredno krvavitvijo ali nepričakovanim izcedkom iz maternice, kar je nadvse resno opozorilo za vsako ženo. Posebej velja to za žene v menopavzi. Prav krvavitve na samem začetku rakavega obolenja na maternici omogoča zdravnikom, da raka "ujamejo", ko je ozdravljenje stoddostno.

Rak na materničnem vratu se s krvavitvijo iz nožnice javi dokaj pozno. Če bi se ravnali le po krvavitvi, bi zdravljenje najverjetno usodno zamudili. Zato vsem ženskam tale nasvet: Zagotovo bo zdravnik odkril raka na materničnem vratu, če boste prihajale na redne ginekološke preglede. Ob vsakem takem pregledu misli zdravnik tudi na raka na materničnem vratu in ga odkrije, ko ga je z majhno operacijo mogoče ozdraviti!

ureja **DANICA DOLENC**

Mami

Moja mami je zelo dobra in pridna. Ker je sama, mora skrbeti za mene in brata. Zadnje čase ima veliko več dela, ker ni več stare mame. V osnovno šolo je hodila v Šenčurju, za finomehanika pa se je izučila v Kranju. V tovarni dela različna dela v montaži stikalnih naprav. Delati mora natančno in zanesljivo.

Mamico imam zelo rada, ker lepo skrbi za mene in brata.

Ingrid Ajdovec, 2. b r. OŠ Janka in Stanka Mlakarja Šenčur

Volitve

V Ljubljano, v sredino mesta, pelje prav velika cesta in ob tej veliki cesti hiša kliče nas prisesti. Kako tej hiši je ime, prav gotovo vsakdo ve, saj v njej odloča se usoda Jugoslavije. Dvigajo ljudje roke, če so za ali pa ne, pa vendar pišejo zakone te. Marsikomu ni všeč, če ni izvoljen za vsako reč. Pa vendar, kdor najboljši je, še vedno zmagal je. Alenka Šmid, 6. a r. OŠ Ivana Groharja Škofja Loka

MORDA NISTE VEDELI

Najplodovitejši izumitelj vseh časov je bil Američan Thomas Alva Edison, ki je živel od 1847 do 1931. Prijavil je okoli 1400 patentov. Gospodarsko vrednost vseh teh patentov ocenjujejo na več kot 40 milijard dolarjev.

Na Soriški planini

Pripeljali smo se na Soriško planino do lovske kočice. Vsiveseli, da bomo tukaj dva dni, smo raztovorili vsak svojo prtljago. Skuhali smo čaj za dva dni, tovariš pa je zakuril v peči. Ogledali smo si gozd okoli kočice. Ko smo prišli nazaj v lovske kočice, si je vsak izbral svojo posteljo. Nato smo se pripravili za smučanje in krenili proti smučišču. Na smučišču je bilo veselo. Nekaj časa smo smučali, nato pa odšli v kočico na počitek in enolončnico. Potem smo šli zopet smučati. Po smučanju smo se odpravili proti lovski koči. Pripravili smo si večerjo in jo z užitek pojedli. Po večerji smo šli v postelje. Naslednji dan je zopet sledilo smučanje in nekaj šole. Po smučanju smo se vrnili v lovske kočice. Pospravili smo prtljago in se z lepimi spomini na dvodnevno smučanje odpravili proti domu, vsi pa smo imeli željo, da se drugo leto zopet vrnemo.

Ker pa nas poznate le kot poredneže in razgrajče, vam povem, da nam je na Soriški planini neka gospa kupila liter koka-kole, ker smo bili tako pridni.

Peter Kačar, 3. r. OŠ Sorica

IZ ŠOLSKIH KLOPI

Kaj bi naredil, če bi me izvolili za predsednika republike

Odprl bi kakšno slovensko tovarno avtomobilov. Potrudil bi se, da bi gospodarstvo in industrija bolj napredovala in da bi se Slovenija vključila v združeno Evropo leta 1992. Poskušal bi pridobiti čimveč držav za prijateljice naše Slovenije. Luka V trgovinah bi znižal(a) cene. Robi, Martina, Mitja, Domen, Klemen, Simon, Florjan, Gorazd, Janja, Tomaž Vsem dolžnikom bi zbrisal dolgove. Slovencem bi kupil malo več morja in zemlje. Revnim ljudem bi dajal več denarja. Robert

Pomagala bi otrokom v stiskah. Martina Prav vsi bi morali varovati okolje. Brigita, Martina, Štefan, Florjan, Janja

Obnovil(a) bi ceste. Janja, Mitja, Klemen, Brigita Pomagal bi revnim in ljudem brez doma. Mitja

Vse šole bi opremil z najsodobnejšim pohištvo. Boril bi se, da bi vsi prebivalci Slovenije imeli enake pravice. Vsem državljanom bi dal dovolj denarja, da bi si lahko kupili hrano. Jure

Delavcem v tovarnah bi zvišal plače. Tovarne bi morale prispevati več denarja za čistilne naprave. Domen, Štefan, Klemen, Ana, Žana, Rok

Obnovil bi propadajoče hiše. Štefan

Tisti denar, ki gre za vojsko, bi porabila za zgraditev čistilnih naprav, da bi Slovenci pili zdravo vodo. Dala bi zgraditi še nekaj porodnišnic za mamice. Petra

Slovenci bi morali veliko bolj skrbeti za naravo in turizem. Boris bi se za mir v Jugoslaviji. Slovenci bi se morali malo bolj razvedriti. Simon

Čez mejo bi hodili brez potnih listov. Florjan V šoli bi hodili samo pet let. Florjan, Tomaž

Odprl bi nove trgovine, kjer bi bilo vse poceni. Tistim, ki nimajo doma, bi dal stanovanja, zavetišča. Gorazd, Rok

Nad prometnimi cestami bi morali zgraditi mostove za pešce, da ne bi bilo prometnih nesreč. V šoli bi več delali z računalniki. Pouk bi trajal največ tri ure. Počitnice bi bile dolge tri mesece. Ana

Vse otroke bi dal v šolo. Poskrbel bi tudi za zdravje ljudi. Matevž

Vsi Slovenci bi začeli hoditi v šolo pri desetih letih. V šolo bi hodili trideset let. Žana

Odrasli bi hodili v službo samo za šest ur. Tomaž

Tako so razmišljali učenci in učenke 4. b r. Osnovne šole Matije Valjavca v Predvoru

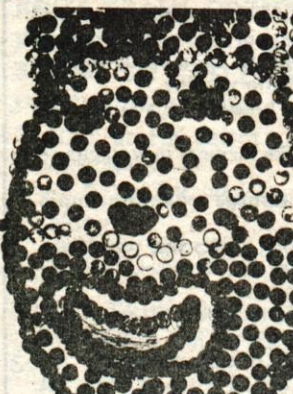
Kakšna bo naša bodočnost

Iz šole pridem ob pol sedmih. Stopim čez prag in rečem dober večer, a nobenega glasu. Sezujem se in slečem. Slišim televizijo. Torej so le doma. Oba sedita pred televizorjem. Še opazita me ne. Vprašam ju, katera oddaja je to in mami reče, da je to Žarišče. Mislim si: "Spet ta politika!" Vprašam jo, kaj je tako zanimivega, da sploh nimata časa odzdraviti. Vsa histerična zakriči, da bi jaz tudi gledala, če bi bila na pragu državljanska vojna. Jaz jo začudeno pogledam in se odpravim v sobo.

Premišljuje o tem, kar je rekla mami. Kakšna državljanska vojna? Med kom? Do sedaj smo živeli v miru. Le zakaj vojna? Ali niso imeli dovolj bojevanja in prelivanja krvi med prvo in drugo svetovno vojno? Spomnim se, da sem zadnjič z očetom gledala Žarišče, ker nisem imela nič drugega početi. Govorili so o demonstracijah Albancev na Kosovu, kjer je bilo veliko ranjenih, nekaj pa tudi smrtnih žrtev. Že dolgo govorijo o tem problemu. Morda je to državljanska vojna? Po televiziji sem slišala, da Srbija izvaja gospodarsko blokado proti Sloveniji, ker podpira Albance na Kosovu. Tako je bilo prekinjeno gospodarstvo med obema republikama. Ali je to državljanska vojna? Ko smo bili še v nižjih razredih, so nas učili o bratstvu in enotnosti vseh narodov Jugoslavije. Kje sta danes bratstvo in enotnost? Povsod se sovražijo, na demonstracijah vzklikajo gesla proti republikam in njihovim predstavnikom, celo narodom. Ali je to kakšna enotnost? Starejši se sovražijo med seboj, mladi pa trpimo. Ne vedo, da je v enotnosti naša bodočnost. Ne vedo, da moramo spoštovati vsakega človeka, pa če je Albanec, Srb ali Slovenec, saj so vsi ljudje.

To pomeni, da moramo biti vsi ljudje enotni, če hočemo, da bo Jugoslavija živela v miru in prijateljstvu. Zato še enkrat ponavljam in z mano vsi mladi v Jugoslaviji, da spoštujte vsakega človeka in bodite enotni, saj bomo le tako imeli lepo bodočnost. Naredite to za nas!

Jana Čemas, 8. c r. OŠ Bratstvo in enotnost Kranj

Pomlad

Pomladi vse narobe gre. Omamijo nas vse stvari. Mlado cvetje zaživi. Lenuha prebudi. A vendar veselo je pri nas. Danes pesnim prav za vas! Urška Taler, 7. b r. OŠ Bratov Žvan Gorje

Saša Zavavlav, OŠ Matije Valjavca Predvor

ureja **HELENA JELOVČAN**

Pozorni ahalitik slovenskega predvolilnega ravsa ali zgolj le tisti revež, ki hočeš nočes **MORA** spremljati vse predvolilne ropotije in traparije, ne more mimo grenkega spoznanja, kako nizkotne so strankarske strasti nekaterih strankarskih podveljakov ali: v nižjem strankarskem rangju je pripadnik, bolj si da duška nad drugače mislečimi. Na višjem strankarskem hierarhičnem klinu je oseba, bolj je demokratično umirjena, tolerantna in obzirna. Demokracije tako nikakor nismo še vsi »vzeli«: novodobni strankarski nestrpnosti so se v prvi prevzgojni razred šele vpisali in zdaj jeznoto obdelujejo poglavje o primitivnem revanšizmu, medtem ko so šefi strank in njihovi štabi večinoma zadeve zadovoljivo absolvirali. V nasprotju s svojo podružnično bazo po mestih in vaseh se v javnih medijih pojavljajo kot mirni, resni, prepričljivi, diplomatski, hladni in preudarni.

Človek že začne razmišljati, ali bo sploh kaj drugače kot zadnjih petinštirideset let, ko nas je »**TLAČIL PARTIJSKI ŠKORENJ**« - kot se slikovito izraža določena Demosova baza. Saj so nas nezamenljivi partijski voditelji in njihove samopasne klapke razvojno res vrgli kakšnih petdeset let nazaj in zadušile sleherno drugačno iniciativo, ampak ta **PARTIJSKI ŠKORENJ** ima tudi v Sloveniji imena in priimke. Če že hočete, tudi na občinskih ravneh so bili pravoverni nad pravovernimi, ki so svojo stalinistično brezobzirnost nadvse uspešno vezžali tudi nad svojimi partijskimi člani, če so le bili samo en lojtrski klin pod njimi. Verjeli ali ne - vsak pravoverni lokalni partijski bogova od bogova je bil lahka pettauženkrat hujši kot kakšen njegov šef - danes »zdrava sila« - v Ljubljani.

ŠKORENJ

Naj zdaj v revanšistični maniri nekaterih novih strank tisti, ki se pomnijo vse grdobe in hudobe lokalnih partijskih bogov, razkrinkavajo vse njihove lumparije? Tiste namreč, ki v smislu lomljenja hrbtnic neubogljivih ali demokratičnega centralizma **NITI NISO BILE NUJNO POTREBNE**, ampak so si jih aparatčiki vsak dan izmišljali kar sami? Naj zapišemo imena tistih lokalnih barabinov in barabink, ki so v sedemdesetih letih v neki občini samovoljno vzele iz trgovske prodaje **VSE BARVE ZA PIRHE** ali **VRGLE** iz partije upokojenko, ker zaradi varstva vnukov ni mogla obiskovati sestankov in na njih poslušati običajnih partijskih bla - bla? Ali bi radi kaj hujšega? Jok, brate!

Če je že »partijski škorenj« nekaterim tako ljuba programska metafora in priročni delovni osnutek za nenehno diskvalifikacijo, iskreno dvomim, da nam bodo **TAKE** stranke zamislile boljši kruh! Dajte no: če se bo kdo zaradi umanjka lastnih idej in programov v občinskem parlamentu nenehno užaljeno prediral, da je za vse kriv petinštiridesetletni »partijski škorenj«, je pač nečimrno privzdignil **LASTNI** oblastniški škorenj in **PRAV NIČ IN ČISTO NIČ DRUGEGA**.

Že predvolilne zdrahe kažejo, bi bilo dobro - preventivno - v občinske parlamente namesto partijskih portretov in kipcev namestiti napis velikega francoskega misleca:

NE STRINJAM SE Z VAMI, AMPAK DO SMRTI BOM BRANIL VAŠO PRAVICO, DA DRUGAČE MISLITE...

Tisti, ki bodo prišli v parlament, pa jim partijski škorenj ne gre in ne gre iz glave, naj bi kdajpakdaj kaj malega prebrali o gospe **DEMOKRACIJI**. Samo za rahlo, a obvezno pokušino nekaj misli Madžara Gyorgyja Konrada:

»...**Demokracija je... poskus dogovora, ki naj odstrani konflikte med ljudmi. Sprejeti naša prepričanja, ki silovito težijo k samouresničevanju, v pisana in nepisana pravila, se o njih pogajati, barantati in se pobotati, DA SE NE BI VZAJEMNO POBILI. SUBLIMIRATI KULTURO DEMOKRACIJE - to je, kar moramo delati. Sublimiranje kulture demokracije pomeni spor po urejenih poteh, zmanjšanje nasilja, umetnost tega, kako z minimumom nasilja doseči sodelovanje med našimi različnimi nameni, ki izhajajo iz naše raznolikosti...**«

D. Sedej

Po zelenici, po enosmerni cesti, da o psu ne govorimo

»Je že res, «nam piše M.J. iz Kranja, »da mora človek veliko hoditi po svetu, da malsikaj vidi, velikokrat pa je dovolj, če le malo pogledamo okoli sebe in vidimo »tudi čuda«. Tako sem jih tudi sam. Pa poglejmo in pomislimo, da stvari le niso tako nedolžne, kot se berejo. Drugačne so, če se kdo zamisli, če kaj misli.

Predlagam sledeče voznike za kandidate Vzornega voznika: 22. februarja je ob 12. uri voznik temnordečega Zastavinega kombija kranjske registracije - last nekega podjetja - izredno samozavestno zapeljal z Likozarjeve ceste na pločnik pri stavbi Krajevne skupnosti Bratov Smuk na Planini, nato pa po zelenici - žal zares že dobro shojeni - do bloka ulice Tuga Vidmarja in naprej po asfaltu. K sreči je večina stanovalcev ta čas v službi, tako da vsaj ni bil vzor večini ostalih voznikov. Če pa ima doma vrt, naj sporoči naslov, da naredimo iz njega cesto....

23. februarja, kakšno minuto pred 13. uro je starejši voznik belega fička, spet kranjske registracije, izredno korajžno peljal v prepovedano smer, enosmerne ulice od Begunjske 6 proti Krajevni skupnosti Vodovodni stolp in kljub ponovnemu znaku, da je cesta enosmerna ter ostremu nepreglednemu ovinku okoli bloka, še enkrat pokazal, da je akcija - 10 odstotkov neupravičena in bi morala imeti naziv + 10 odstotkov, glede na korajžno vožnjo pa še kakšen odstotek več. Žal ni edini voznik, ki dobro obvlada to smer.

Vsakoletni Jožefov sejem na Jesenicah vedno obišče dovolj kupcev in »firbcev«. Zadnja leta so ga preselili s tržnice v Podmežaklo, kjer pa tudi ne manjka kupcev. Letošnji je bil še posebej dobro obiskan, saj je bilo vse dni lepo sončno vreme. Poleg »kramarije« in kiča pa se je vendarle dalo kupiti tudi kaj koristnega, še posebej so se resni kupci ozirali za grabljami in drugim vrtnim orodjem, semeni in sadikami... - Foto: F. Perdan

Male gorenjske vasi Grahovše

Piše: D. Dolenc

Na Storžič čez Škarjev rob

Grahovše dobro poznajo planinci, vsaj tisti, ki jih vleče z zadnje strani na Storžič, na planino Javornik, na Konjščico. Na Storžič vodi več poti, čez Škarjev rob, čez Zrelo, ki je ena zahtevnejših poti, čez Polano in Mali Storžič. Ena najlepših in tudi razglednih poti je gotovo čez planino Javornik in Škarjeve peči. Čez planino Javornik se pride tudi na Konjščico, Belo peč, Stegovnik. Če hočeš mir pred ljudmi, da ves dan srečaš le dva, tri, pravi Temšakov Janez, hodi po teh poteh. Planina Javornik je poleti bolj obljubljena kot Storžič. Dom pod Storžičem, do katerega se pride prav skozi Grahovše, je priljubljena izletniška točka Tržičanov. Tu so že, čeprav se vse do sem pride z avtom, sredi svojih priljubljenih planin. Najlepše je bilo, pravi jo, dokler je bila tu še za oskrbnico Tinca. Tu so na voljo tudi

prenočišča, poleti pa tudi na planini Javornik. Kočo si delita Pašna skupnost Lom in Športno društvo Lom. Včasih je bilo

Lepa stara vrata krasijo vhod v Gazvovo hišo. - Foto: D. D.

na planini Javornik še bolj živahno, saj je bilo tu devet koč. Grahovšani še vedno pasejo na

STRANKARSKKE IVERI

Gospod kmet

Vsi v Demosu niso gospe in gospodje. Na okrogli mizi Gorenjskega glasa so bili v glavnem gospodje in gospe. Ko pa se je gošpa od zelenih sklicevala na razpravo člana Demosa iz kmečkih vrst, mu je rekla kar: kmet!

Gospod Kmet

Bili smo še v tisti fazi, ko se je še razpravljalo, če bo na volilnih lističih poleg imen zabeležena tudi strankarska pripadnost. V nekem prijateljskem pogovoru med zagovornikom neodvisne liste in neodvisnih kandidatov in predstavnikom podružnice Kmečke zveze je prišlo tudi do nekaterih dilem. In je predstavnik kmečke zveze izrazil bojazn: »Kako hudimana pa bodo volilci potem sploh vedeli, da je naš kandidat kmet, če zraven ne bo nič pisalo?«

»A veš kaj,« je bil zafkrkljiv nadstrankarsko usmerjen sogovornik, »najbolje bo, če kmetje za prvega kandidata na listi poiščejo pač nekoga, ki se bo pisal Kmet, pa bo!«

Bratska pomoč

Ko so na kranjski okrogli mizi nosilci list razlagali svoje strankarske programe in vizijo razvoja nasploh, Kranja pa še posebej, je bilo vsem očito, da je bilo v vsakem programu tudi nekaj točk, ki so domala identične s točkami v volilnem programu ZKS - stranke demokratične prenovе. Ko se je vse do konca lepo razložilo, se je oglasil tudi nosilec liste ZKS - Stranke demokratične prenovе nekako takole:

»Hvala, gospodje in gospe. Saj domala ni kaj dodati. Zdelo se mi je tako, kot bi razlagali naš partijski program, program ZKS, stranke demokratične prenovе...«

planini Javornik, edino kmet Anžic ima pašo na Konjščici. Nobena kmetija ni čista, od vsake hiše hodijo na delo v Tržič. Vsaka hiša ima vsaj nekaj glav živine, toliko da je mleko, maslo, skuta za doma. Za največja kmeta pa veljata Anžic in Vužar. Anžic ima nekaj čez deset glav živine, Vužar pa okrog osem. Mleko nihče ne oddaja. Včasih so ga vozili vsak drugi dan, danes pa so kmetje izračunali, da se jim vožnja prav v Križe ne splača. Odjemalci za dobro domačo skuto, maslo, sir se hitro najdejo.

Anžic je Lom "potegnil iz lamp"

Nič ni v vasi, ne gostilne, ne trgovine, še bifeja ne. Za vse so vezani na Lom in Tržič. Najbližja gostilna in trgovina je pri Krvinu na Slapu pri Tržiču, malo bifeja imajo v domu družbenih organizacij v Lomu. V Lomu imajo tudi gasilce, društvo je bilo ustanovljeno okrog leta 1920, KUD Lom letos praznuje 70-letnico. Pošto jim prinašajo vsak drugi dan. Včasih je pošto nosila Lomljanka, Hribarjeva iz Sp. Loma. Vsa dan je šla ponjo v Tržič in

jo vestno raznosila. Tudi telefone imajo, za Božič 1985. leta so jih dobili. Vodovode imajo svoje. Vodovodno skupnost je imel Lom že leta 1931, ko je tu župnikoval Karel Šparhakel. On jih je takrat organiziral, da so uredili vodovod. Grahovšani imajo svojega. Gazu, Vužar,

Tole pa je vhod v Gazvovo hišo. - Foto: D. D.

Ferjan in Temšak imajo skupnega, Anžic in Švelc pa vsak svojega. Naj povemo še to, da so bili tu že od nekdaj doma umni gospodarji. Anžic je postavil svojo elektrarno na Lomščici že okrog leta 1940 in vsem Grahovšanom dal luč. Po vojni je bil dolga leta v odboru KS in

PRIJAZEN NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA - NA SONČNI STRANI ALP NE VEDNO

Jožica Mahkovic

Jožica Mahkovic je danes poslovodkinja v Živilih, manjši trgovini nasproti Železarne na Jesenicah. Izučila pa se je pri Delikatesi, zdaj pa je kranjskim Živilom zvesta že štirinajst let.

»Ko sem končala šolo, sem se hotela izučiti za šiviljo, kajti to me je vedno najbolj veselilo. A žal je naključje tako naneslo, da sem se vpisala v trgovsko šolo in tako sem že dvajset let v trgovini,« pravi prijazna Jožica Mahkovic.

»A nič zato, si danes pravim, kajti tudi v trgovini sem zelo rada, šivilja pa bo pač moja hčerka, ki se tega poklica uči v Gorenjskih oblačilih. Za prodajnim pultom sem nadvse rada, rada delam z ljudmi, še posebej v taki trgovini, kot je ta: majhna in ni samopostrežna. Tu se lahko veliko bolj posvetiš stranki in upoštevaš njene želje. Moraš pa se potruditi, kajti dandanašnji imajo kupci manj denarja, treba pa je prodajati. Še posebej na Jesenicah, ki so v bližini meje in ljudje vedno bolj kupujejo osno-

vna živila v Beljaku. Naša trgovina tudi nima parkirnega prostora, zato je težko privabiti kupce.

Ne le, da kupci odhajajo v Avstrijo, pojavljajo se tudi zasebni prodajalci, ki se v naselje pripeljejo s kamioni in prodajajo, recimo, moko. Zdaj smo dobili nekoliko cenejše olje, sladkor in prašek iz rezerv, tako da bo prodaja nekoliko porasla. Že se namreč tudi pozna, da pred plačilnimi dnevi nekateri kupci tudi mleka in kruha manj pokupijo.«

Jožica Mahkovic je ena izmed tistih poslovodkinj in prodajalk, ki so vedno prijazne in ki rade in dobrovoljno ustrezajo željam svojih strank. In prijetno je vstopiti v prodajalno, za katero veš, da te bodo vedno z nasmehom sprejeli...

D. S.

Razpis za prvoaprilske laži Hrušica 90

DPD Svoboda Ivan Krivec Hrušica skupaj z uredništvu Gorenjskega glasa, Radia Triglav Jesenice in Kaja razpisuje nagradni natečaj za NAJ LAŽ 90, ki jo bodo razglasili na zabavni prvoaprilski prireditvi 31. marca ob 20. uri na Hrušici.

Snov za laži boste lahko našli v zanimivem in razgibanem političnem in družbenem življenju pri nas. Vse laži najkasneje do 29. marca pošljite na omenjena uredništva. Izbrali bomo pet najboljših, ki se bodo na Hrušici potegovali za NAJ LAŽ 90. Avtorje najbolj uspešnih in domiselnih laži čakajo lepe nagrade.

Na zabavni prireditvi 31. marca na Hrušici bo nastopil ansambel Obvezna smer, bo pa tudi več zabavnih točk. Vabljeni!

Ob Lomščici se danes od Grahovš vijejo cevi vse do Loma, do nove centrale "Gabrc". - Foto: D. D.

Grahovšani nimajo veliko želja, so kar zadovoljni s tem, kar imajo, imajo pa eno samo veliko željo: asfaltirano cesto. Do Loma je že speljana, naprej pa jo utrjujejo in pripravljajo za asfaltiranje. Veliko dela bo z njo, kajti v ovinku nad Lomom se hrib rad posiplje na cesto, jo ob velikem dežju zrijejo hudo urniki. Toda ta cesta jim pomeni stik z dolino, življenje. Trdno upajo, da bo asfalt slej ko prej potegnjen tudi tu. Zasluži jo ga, prav tako kot dolinci, če ne še bolj.

Smučarska sezona je končana

Blišč in beda belega cirkusa

Letošnja zimska sezona bo po marsičem ostala posebnost v zgodovini smučarje, predvsem tekmovanj za svetovni pokal. Zaradi splošnega pomanjkanja snega še nikdar ni bilo toliko odpovedi ali preložitve tekem kot letošnjo zimo, še nikdar ni bilo toliko tekmovalcev in spremljevalce utrjujočih selitev iz kraja v kraj in potovanj za snegom, še nikdar za tekme svetovnih pokalov ni bilo tako malo zanimanja kot letos in verjetno še v nobeni sezoni ni bilo toliko slabo ali nepopolno organiziranih tekem kot letos. Na drugi strani pa zaradi objektivnih in subjektivnih slabosti še nikdar ni bilo toliko kritik in negodovanj med tekmovalci, trenerji in opremljevalci, skratka financirja belega cirkusa, ultimativ, nezainteresiranosti ter zelo glasnih razmišljanj, da je mednarodna smučarska organizacija FIS zaostala za časom, da je starokopitna in ji gre predvsem za obračanje denarja, razen tega pa sedijo v njenem vrhu tudi ljudje, ki o smučarji razmišljajo le, ko se jim kaj drugega ne mota po glavi, sicer pa komedijantom na smučeh najraje ukazujejo kar iz svojih udobnih foteljev. Celo to se je letošnjo sezono dogajalo, da z vseh tekem za svetovni pokal niti neposrednih televizijskih prenosov ni bilo.

Svetovni pokal zgublja svoj blišč in to na splošno v vseh panogah. Dirke alpincev so postale dolgočasne, neatraktivne, posebej za občinstvo iz držav, katerih tekmovalci so povprečni, utrjujejo. Sedanja formula, da gredo v drugo vožnjo samo najboljši in gredo najboljši zadnji, očitno ni rešitev. Tek sicer pridobiva na zanimivosti, čeprav v Fisi ne kotira posebno visoko, prav tako tudi biatlon in nordijska kombinacija ne. Vse skupaj pa se je na zadnjih tekmah za svetovni pokal pred Planico najbolj zaostrojilo pri smučarskih skokih. Šesterica skakalcev, med njimi je tudi Primož Ulaga, je naglas povedala, da se takih iger skakalci ne gredo več. Čeprav za skoke vlada več zanimanja kot za druge panoge, so tekme slabo organizirane, skakalnice nestrokovno, površno in nevarno pripravljene, sojenje je na trenutke nesmiselno, od tekmovanj pa dobijo najmanj skakalci, potisnjeni v vlogo običajnega komedijanta. Skakalci dobijo drobiž v primerjavi s tovariši v drugih panogah smučanja, FIS in organizatorji tekem pa služijo lepe denarce. Vsaj del tega bi morali dobiti skakalci, predvsem pa tudi skakalne tekme postajajo dolgočasne. Može v Fisi bodo morali očitneje začeti sodobneje razmišljati, prisluhniti zahtevam športnikov in njihovega vodstva ter proizvajalcev opreme (dolgočasnost in vedno večja nepopularnost tekmovanj tudi njim ni v prid) ter komu od organizatorjev tekmovanj, ki svoje naloge ne opravi dobro, pokazati vrata. Tudi sistem tekmovanj, posebej če so zime take, kot je bila letošnja, vpije po spremembah. Smučar predvsem tekmuje, ne pa da se dneve in noči zaradi ene same, pa še te slabo organizirane, tekme pelje na stotine kilometrov daleč. Žal je tako: v svetovnem pokalu je blišča vedno manj, vedno več pa je opozoril na bedo, ki se za zdaj kaže v nejevoljnosti smučarjev in praznih tribunah okrog ciljnih aren.

J. Košnjek

Šah

Na Primskovem se je šah uveljavil

Primskovo, februarja - Konec februarja je bil občni zbor Šahovskega kluba Primskovo, ki je bil ustanovljen maja leta 1988, in je uresničil vse glavne naloge, predvsem pa se je šah v krajevni skupnosti in tudi v Kranju še bolj uveljavil. Krajevna skupnost in njen predsednik Tone Zupan sta veliko pomagala pri rešitvi prostorskega problema, število članov pa se nenehno povečuje in jih je že blizu 80. Bogatejša je oprema kluba (garniture, šahovnice, ure, demonstracijska deska, šahovska literatura), največji problem pa ostaja denar. ZTKO je namenila skromna sredstva, vse ostalo pa je moral klub zbrati sam (členarina, vpisnina, prijavnina, reklame, opravljanje storitev in

Zmaga Andreja Loca

ŠK Primskovo je organiziral drugi šahovski turnir, na katerem je igralo 32 šahistov. Zmagal je Andrej Loc s 7,5 točke, kolikor jih je zbral tudi drugouvrščeni Jože Ramovš. Dušan Čebular je zbral 6,5 točke, po 6 pa so jih zbrali Matej Sušnik, Milorad Bulatović in Dušan Brešar. Po dveh turnirjih vodi Jože Ramovš s 187,8 točke, sledijo pa Dušan Zorko (181,3), Alfonz Medved (164,0), Andrej Loc (161,6), Janez Marko (160,0), Dušan Brešar (151,9), Mladen Zupanič (151,8), Slobodan Milošević (138,3), Drago Rabič 137,5, Alojz Homan (126,7) itd. Naslednji turnir bo v četrtek, 19. april, ob 17. uri v mali dvorani Zadržnega doma na Primskovem.

vodenje tekmovanj za druge), vendar je klubsko življenje utečeno z igralnimi dnevi vsak četrtek med 17. in 22. uro ter rednimi mesečnimi turnirji praviloma vsak tretji četrtek v mesecu z izjemo julija in avgusta. Na osnovni šoli na Primskovem že drugo leto poteka šahovski krožek kot vir za mlade igralce, klub pa je za vzgojo oblikoval šahovsko knjižnico, v kateri je že nad 100 knjig. Knjižnica je odprta na igralne dneve, to je ob četrtkih. Šahisti s Primskovega sodelujejo s šahisti iz pobratene mesta Rivoli, ki so bili lani na Primskovem. Delo kluba je javno, o njem pišejo krajevno glasilo Stik, glasilo ZTKO Kranj Stotinka in Gorenjski glas. Klub utegne organizirati mešani kategoriški turnir, na katerem bi šahisti lahko osvajali šahovske naslove oziroma kategorije.

F. Čeh

Rokomet

Kranjčanke v finalu

Kranj, 26. marca - Rokometašice Kranja, ki igrajo v II. zvezni rokometni ligi zahod, so se uvrstile v finale pokala mladosti za področje Slovenije. Drugi finalist je po pričakovanju Belinka Olimpija iz Ljubljane, prvoligaš in eno najboljših jugoslovanskih ženskih rokometnih moštvo. Finalna tekma med Ljubljankami in Kranjčankami bo, kot je sporočila Rokometna zveza Slovenije, jutri, 28. marca, ob 17. uri v hali Tivoli v Ljubljani. Sodila bosta naša odlična sodnika Herbert Jeglič in Stefan Jug.

J. K.

ureja JOŽE KOŠNJEK

Planica je bila že osmič kraj finala svetovnega pokala v smučarskih skokih

Kristalni globus ima Ari Pekka Nikkola

Enaindvajsetletni Finec je bil trofeji najbližji že pred finalom v Planici, kjer sta bili v soboto in nedeljo 250. in 251. tekma v 11 - letni zgodovini tekmovanja za svetovni skakalni pokal. Globus je bil njegov že na sobotni tekmi, na kateri je dosegel neulovljivo prednost, na nedeljski tekmi pa je psihično povsem razbremenjen zmagal in tako postal tudi najboljši v točkovanju z obeh tekem. Planiška dneva sta bila tudi jugoslovanska predvsem po zaslugi Ulage, Tepeša, Petka, pa tudi Lotriča in Stirna ter mladincev Knaflija in Komovca. Sploh pa je bila Planica organizacijska zmaga prirediteljev.

Tako organiziranih tekem za svetovni pokal v letošnji sezoni bi lahko prešteli s prsti ene roke. Vendar ima Planica primat, ker je bila tekma speljana povsem normalno, čeprav nikjer v okolici ni bilo niti za kepo snega, čeprav je bila večina zadnjih juter izjemno toplih, v soboto zvečer pa je začelo deževati, deževno in megleno pa je bilo tudi v nedeljo. Le na obisk je vplivalo slabše vreme, predvsem v nedeljo, vendar zaradi tega organizatorjem Planice ni treba biti sklonjenih glav, prav tako pa jim ni treba trepetati, kako bo s prihodnjimi kandidaturami za organizacijo velikih tekmovanj, tudi finalov svetovnega pokala, če se seveda v sistemu tekmovanja ne bo kaj spremenilo.

Zmagovalec svetovnega pokala Ari Peka Nikkola.

Nad 80 skakalcev iz 18 držav je navdušilo že v petek, ko so bile tri serije za uradni trening. Skakalnica je odlično zdržala preizkus, na zadovoljstvo vseh, ki imajo pri taki tekmi kaj opraviti, od organizatorjev do tekmovalcev. V soboto, na dan prve tekme je na trenutke posijalo tudi sonce, kar pa organizatorjev ni pomirilo. Vremenslovci so na nedeljo napovedovali poslabšanje in uganili. Ponoči s sobote na nedeljo je začelo deževati, bilo je izredno toplo in za pripraviljalce 120 metrske skakalnice v Planici je bilo malo počitka. V nedeljo, po prvi tekmovalni seriji, je bilo slišati napovedi, da utegne biti zaradi nalivov, megle in na trenutke vetra druga finalna serija odpovedana, vendar je žirija z glasovanjem 4 : 1 sklenila, da finalna serija bo in da v ničemer ni kršena regularnost serije. Žirija je ravnala prav: nedeljska finalna serija je bila tekma na najvišji kakovostnejši ravni.

Na sobotni tekmi je z izjemnim drugim skokom zmagal 18-letni fant iz Trbiža Roberto

Janez Štirn

Cecon. Na prvo mesto je "skočil" z 11. mesta v prvi seriji. Drugi je bil Finec Nikkola, ki si je z 20 osvojenimi točkami že dan pred koncem finala zagotovil zmago v svetovnem pokalu, tretji pa je bil Avstrijec Ernst Vettori. Tudi Jugoslovani smo bili lahko zadovoljni. Primož Ulaga je bil šesti (sam je dejal, da je to glede na formo imeniten dosežek), Miran Tepeš deveti, Franci Petek pa 15. Franci je bil po prvi seriji četrty, pa ga je v drugi krepko položil. Nič čudnega. Mlad je še in letošnjo sezono je dosegel presenetljivo veliko. Na 20. mesto je skočil Rajko Lotrič, na 24. Janez Štirn, ki očitno konec sezone prihaja v formo, 31. je bil Knafelj, 40. pa Komovec.

Rajko Lotrič

V nedeljo se je Jugoslaviji, oziroma Primožu Ulagi nasmihala deseta zmaga na tekmah svetovnega pokala. Vendar sta ga Nikkola in lanski zmagovalec svetovnega pokala Thoma ukanila. Nikkola je zmagal, Dieter Thoma je bil drugi, Primož Ulaga pa tretji. Miran Tepeš je bil peti, Franci Petek pa 14. na račun dobrega skoka v finalni seriji. Rajko Lotrič je bil 18., Štirn 21., Knafelj 34., Janez Debelak 41. in Sašo Komovec 49. Kar sedem naših je bilo v finalu, v pokalu narodov

smo prehiteli Italijane, osvojili šesto mesto, kar prinaša pravico do starta petih skakalcev na tekmah svetovnega pokala.

Primož Ulaga, naš najboljši na finalu v Planici. V soboto je bil šesti, v nedeljo pa tretji.

Franci Petek je obakrat osvojil točke svetovnega pokala. Žal je vsak dan opravil le po en dober skok. Sicer pa je Franci presečenje letošnje sezone.

Zahodnonemški skakalci pred tekmo. Levo Thoma (59) in Bauer (57).

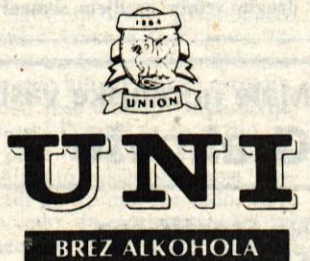
menljiva sreča. Sedaj je čas za trezno in strokovno analizo. Nimamo namreč samo Ulage, Tepeša in Petka, imamo Debelaka, Zupana, Štirna, Lotriča, ki jim letos ni šlo. Imamo pa izjemne mladince. Strokovno vodstvo reprezentance ima možnosti, da združi rutino, izkušnost in mladost. Gmotne pogoje za tako delo ima.

J. Košnjek, slike F. Perdan

Roberto Cecon iz Trbiža, zmagovalec sobotne tekme.

V Planici so nagradili tudi najboljše v skupnem seštevku dosežkov obeh tekmovalnih dni. Zmagal je Nikkola, Cecon je bil drugi, Avstrijec Fel-

OD TEKME DO TEKME

Slovenska odbojarska liga, moški - Odbojkarji Bleda so igrali v Mislinji in zmagali z rezultatom 2 : 3. Po dobri, zanimivi in več kot dve uri dolgi tekmi so ob koncu zbrali več moči in prinesli domov novi točki. Trenutno so s 26 točkami na tretjem mestu v prvi SOL, prvi na lestvici pa so odbojkarji Fužinarja.

Slovenska odbojarska liga, ženske - Odbojkarice Triglava so izgubile z mariborsko Rogozo z rezultatom 0 : 3. Kljub vodstvu v drugem nizu, so na koncu ostale brez dobljenega niza.

II. zvezna rokometna liga, ženske - Močno oslABLJENA ekipa rokometašic Kranja je morala priznati premoč gostij ekip Mlinote-sta. Domača ekipa je izgubila z rezultatom 12 : 24 (6 : 15), z dvajsetimi točkami pa se uvršča na osmo mesto v ligi.

Slovenska rokometna liga, moški - Po dveh porazih je tokrat ekipa rokometašev Šeširja iz Škofje Loke igrala doma z rezultatom 16 : 16 (8 : 10). Med domačimi rokometaši je blestel vratar Tomo Marolt. Šešir je s petnajstimi točkami na petem mestu v ligi.

Slovenska rokometna liga, ženske - Rokometašice Alplesa so gostovale v Škofijah in izgubile z ekipo Burja Centrocoop 25 : 19 (12 : 8).

I. A zvezna vaterpolska liga - Kljub izenačenemu boju so Kranjčani ponovno izgubili. Tokrat so jih premagali vaterpolisti Jadrana HN. Brez osvojene točke so na zadnjem mestu v ligi. V prihodnjem kolu igrajo s C. zvezdo v Ljubljani.

V. S.

Vabilo planincem

Pohod v Tamar in Kotovo sedlo

Kranj, 27. marca - Planinsko društvo Kranj organizira izlet v eno najlepših gorskih dolin, v Tamar, ter pohod do Kotovega sedla. Na izlet vabljene tudi turni smučarji, sicer pa bo izlet priložnost za hojo v čudovitem okolju prepadnih sten Mojstrovke, Šit, Jalovca, Ponc in izviru Nadiže. Izlet bo v nedeljo, 8. aprila, ob 6. uri izpred hotela Creina. Prijave sprejemajo v pisarni Planinskega društva Kranj do srede, 4. aprila.

J. K.

V soboto v Dupljah

Po poteh Kokrškega odreda

Duplje, 27. marca - TVD Partizan Duplje bo v soboto, 31. marca, priredil množične teke Po poteh Kokrškega odreda pod pokroviteljstvom mednarodnega podjetja Slovenijales. Začetek tekmovanja bo ob pol štirih pred osnovno šolo v Dupljah, tekmovalci pa bodo razdeljeni v 29 skupin, proge pa bodo dolge od 600 metrov do 12 kilometrov. Prijave bodo sprejemali uro pred startom. Startnina za odrasle je 20, za otroke pa 10 dinarjev.

Iz poročila Postaje milice Škofja Loka

Vse več ljudi se opija in razgraja doma

Škofja Loka, 26. marca - Poročilo o delu Postaje milice Škofja Loka v minulem letu na svojstven način odseva gospodarsko in družbeno krizo, ki jo ljudje bolj ali manj uspešno premagujejo oziroma, ki premaguje ljudi. Lani so namreč miličniki v škofjeloški občini zaznali 621 kršitev javnega reda in miru ali za okroglo četrtno več kot leto prej.

Analiza sicer pravi, da je manj hujših oblik kršitev, še posebej to velja za pretepe na javnih krajih, da pa narašča število manj nevarnih in motečih dejanj, kot so nespodobno vedenje, prepiranje in kričanje. Največ kršitev javnega reda in miru je bilo na javnih krajih (cesta, trg, gostinski lokali), izrazito pa so se povečale kršitve v zasebnih stanovanjih, kar gre pripisati predvsem padanju življenjskega standarda. Vse več ljudi se namreč opija in nato razgraja doma.

Javni red in mir je bil najpogostejše kršen v krajevni skupnosti Škofja Loka - mesto, ki ji sledi Trata in nato Stara Loka - Podlubenik. Vrstni red je nespremenjen že nekaj let, kar je tudi razumljivo, saj gre za krajevne skupnosti z največjim številom prebivalcev in gostinskih lokalov. Kršitve se pojavljajo najpogostejše med 18. in 24.

uro, med dnevi v tednu pa sta najbolj problematična sobota in petek. Najbolj mirna sta ponedeljek in nedelja. Miličniki so skušali stopiti na prste razgrajacem predvsem na ta način, da so še bolj pozorno kot prejšnja leta nadzorovali zlasti točenje alkohola vinjenim ljudem v gostinskih lokalih ter spoštovanje obratvalnega časa.

Zaskrbnjujoča kriminaliteta otrok in mladotnikov

Če sodimo po številu kaznivih dejanj, ki se je lani v škofjeloški občini zmanjšalo za slabih sedem odstotkov v primerjavi z letom prej (skupaj 406 dejanj), potem so bili miličniki na tem področju očitno uspešni.

V okviru tako imenovane splošne kriminalitete so obrav-

Po besedah inšpektorja Brana Viranta, komandirja Postaje milice v Škofji Loki, je izredno zaskrbnjujoča kriminaliteta otrok in mladotnikov. Število kaznivih dejanj, ki so jih le-ti osumljeni, se je lani povečalo kar za četrtno. Miličniki so odkrili več skupin otrok in mladotnikov, ki so vlamjali v šole, garaže, kleti in prodajalne s tehničnim blagom. Posamezniki so bili udeležni celo pri več kot dvajsetih kaznivih dejanjih. Mladi vlomilci in tatiči so predvsem iz neurejenih družin. Po mnenju Brana Viranta bi pri preprečevanju tovrstnega kriminala lahko oziroma morale več storiti predvsem specializirane institucije (socialne službe v občini, šolah) s svojimi strokovnjaki.

navali 384 kaznivih dejanj, raziskano pa dvignili za sedem odstotkov: uspešno so raziskali 261 kaznivih dejanj, med katerimi so prevladovala tatvine in velike tatvine. Kaznivih dejanj,

ki sodijo v gospodarsko kriminaliteto, je bilo lani 22 ali dobro polovico manj kot leta 1988.

Na cestah pol manj žrtev

Zaradi manjšega števila prometnih nesreč na škofjeloških cestah so bile lani tudi posledice teh nesreč občutno milejše kot leto prej. Tako se je število smrtnih žrtev razpolovilo od deset leta 1988 na pet v preteklem letu, 44 (16 manj) pa je bilo nesreč hujšimi poškodba-mi.

Gotovo je takšnemu izkupičku botrovala tudi večja aktivnost miličnikov na cestah. Ti so lani kar 7297-krat ukrepali proti udeležencem v prometu; med drugim so odvzeli 450 voznških dovoljenj in 380 prometnih, 547 voznikov so preizkusili z alkotesti.

Največ prometnih nezgod je bilo poleti, konec tedna, najpogostejši vzrok pa je bila neprimerna hitrost, nepravilna stran in smer vožnje, na tretjem mestu pa ponovno (še vedno!) vi-njenost!

H. Jelovčan

Konec požarov v naravi?

Za soncem dež in sneg

Kranj, 26. marca - Letos je bilo v Sloveniji že več kot 500 požarov v naravi. Pogorelo je skupaj 700 hektarov površin, od tega blizu 400 hektarov gozdnih. Tretjina požarov je bila na obalno-kraškem območju. Kar 80 odstotkov požarov je zakrivilo nepazljivo požiganje travišč, kurjenje pri čiščenju travnikov ipd. Samo marca je pri gašenju sodelovalo 5000 ljudi, od teh 2600 gasilcev.

Toliko suhoparna republiška statistika izpred nekaj dni. A resnica je vse prejšnja suhoparna, kljub dežju, ki je milostno pricurljal konec minulega tedna ter govorjenje o suši in požarih napravil za smešno. Tudi na Gorenjskem je namreč človeška nepazljivost družno z večmesečno sušo zanetila številne požige v naravi; na srečo brez hujših posledic, če izvzamemo tistega nad spodnjo postajo gondolske žičnice na Kravcu, kjer je verjetno cigaretni ogorek, prejšnjo nedeljo nepremišljeno vržen skozi okno kabine, povzročil za nekaj deset tisočakov škode ter priklenil k ognju mnoge prostovoljne in poklicne gasilce tudi še dolge dneve in noči po nedeljskem vžigu.

Dež torej ni olajšal samo src kmetov in vrtničarjev, ampak tudi gozdarjev in gasilcev, ki so več mesecev trepetali, kdaj in kje bodo gozdovi spet zažareli zaradi človeške nepazljivosti, kdaj bo rdeči petelin sprožil alarm in bodo morali gasiti.

A je že tako, da nam vreme nikoli ne ustreže. Dež smo še nekako prenesli, sneg, ki je prišel za njim po ohladi, pa ne preveč. Če zime doslej ni bilo, je pač tudi zdaj ni treba več. Kljub temu drobno opozorilo: ceste znajo biti v takem vremenu muhaste. Če avta nimate zimsko opravljenega, ga raje pustite v garaži...

H. J.

NESREČE

Cigaretni ogorek zažgal gozd

Lesce, 23. marca - Ob regionalni cesti Lesce - Bled, v gozdu, imenovanem Borovlje, se je vnela suha trava. V gozdu, ki je last Janca Rogača iz Lesca, je zgorelo kakih 2500 kvadratnih metrov gozdne podrašč, trave in grmičevja, vzrok za ogenj pa je bržkone spet odvržen cigaretni ogorek. Deset gasilcev radovljiškega gasilskega društva je ob pomoči otrok zadušilo ogenj.

Ujeli pobeglega voznika

Kovor, 22. marca - Miličniki so slednjič odkrili krivca za prometno nesrečo, ki se je primerila 22. marca, pri Koverju. Gre za Hansa Karabrahimovića, starega 27 let, doma iz Bosanske Krupe, ki začasno živi v Ljubljani. Kot je povedal pobegli voznik, je tedaj prehitel kolono pri tem pa je oplazil drug osební avto. Mislil je, da gre le za neznatne poškodbe, je odpeljal naprej.

S parkirišča na cesto

Jesenice, 23. marca - 28-letna Irena Jelinčič iz Podkorena je zaskrivila prometno nesrečo, ko se je s parkirišča pri delovni organiza-

ciji IPI na Jesenicah z avtom vključevala v promet na cesto na Spodnjem Plavžu. Z leve, kjer ji zastiral pregled na cesto parkiran tovornjak, je nenadoma pripeljal motorist, 40-letni Čazim Bečarevič z Jesenic. Voznica je zavirala, motorist pa se je umaknil levo, da bi preprečila nesrečo, vendar sta kljub temu trčila. Motorist je padel in se huje ranil.

Z mopedom v zadek avtomobila

Stražišče, 24. marca - Na Škofjeloški cesti, pred stavbo KS v Stražišču, se je zgodila prometna nesreča, v kateri je bil mopedist Boban Jovanović, star 21 let, iz Kranja, huje ranjen. S precejšnjo hitrostjo je mopedist pripeljal iz smeri Kranja, manjkalo pa mu je tudi voznških izkušenj, saj je vozil brez voznškega dovoljenja, zaradi česar ni uspel ustaviti, ko je pred njim sunkovito zavrl voznik osebnega avtomobila, 42-letni Jože Trdina iz Bitenja. Mopedist je silovito trčil v zadek avtomobila, padel nanj, nato pa na tla, kjer je obležal hudo ranjen.

Avto po pobočju

Lancovo, 24. marca - Na regionalni cesti Lesce - Kamna Gorica, pri Lancovem, se je zgodila prometna nesreča, ki ji je botrovala neprimerno hitrost. Avto, ki ga je vozil Dragan Kuvek, star 20 let, z Jesenic, je na mokri in spolzki cesti zaneslo, da je zdrsnil s ceste po pobočju, na dnu pa ga je ustavilo drevo. V nesreči je bil huje ranjen sopotnik, 20-letni Dragan Simić z Jesenic.

Kolesar podrl otroka

Jesenice, 24. marca - S hišnega dvorišča je na Cesto na Golico na Jesenicah nenadoma stopil otrok, 11-letni K.N., ne da bi se prepričal, če je cesta prosta. Tedaj je iz smeri Planine pod Golico pripeljal kolesar, 19-letni Aleš Dobravec, in trčil v otroka. Oba sta padla, pri tem pa je bil otrok huje ranjen.

D. Ž.

Zapisano ob požaru na Kravcu

Požar pod žičnico na Kravcu je bil tokrat eden najtežjih in tudi najbolj trdovratnih po požaru pred 20 leti, ko je štiri dni gorelo v Kokri. Poveljnik občinske gasilske zveze v Kranju Franc Košnjek nam je minuli teden povedal, da je od nedelje malo po dvanajsti, ko je zagorelo, bilo na območju Kravca vsak dan do 60 gasilcev iz 30 prostovoljnih gasilskih društev v občini. Prvi dan in nato ob ponovni akciji čez dva dni pa obakrat okrog 150. "Čeprav smo imeli po svoje srečo, da sta na tem območju dve zacetji in nam je pomagal celo helikopter, ki nam je dostavil opremo, smo za tovrstne požare preslabo opremljeni. Sedanja na Kravcu pa je sploh trdovraten, saj ga je praktično nemogoče pogasiti, ker ni površinski. Sele deževje bo naredilo konec stalnemu dežurstvu..." Zdaj so si številni prostovoljni gasilci iz gasilskih društev v občini (upajmo) oddahnili in se spočili. Škoda samo zaradi tega požara je velika, stroški, ki so jih imela društva oziroma gasilci zaradi gašenja in dežurstva pa prav tako. Komu izstaviti račun za poravnava stroškov in poškodovano opremo pa ta trenutek gasilci ne vedo...

A. Žalar

SGP TEHNIK
ŠKOFJA LOKA
STARA CESTA 2

SGP Tehnik Škofja Loka oddaja v najem
OBRAT DRUŽBENE PREHRANE

v Škofji Loki. Prednost najema ima najboljši ponudnik. Informacije o pogojih najema dobite v SGP Tehnik, Stara cesta 2, Škofja Loka. Rok prijave je 15 dni po objavi.

NA SONČNI STRANI ALP

Komu je odveč ekološka služba?

Kranj, 26. marca - V gorenjski ekološki službi tudi za letošnje predvidevajo, da bodo imeli največ dela na področju reševanja problematike odpadnih voda ter podtalnice Sorškega polja, ki je še vedno enako nezaščiten, izpostavljena onesnaževanju, kot je bila doslej. Predlog odloka, ki so ga pripravili v Škofji Loki, namreč še nič ne pomeni, če ga ne sprejmejo (in zlasti uresničujejo!) tudi v Kranju.

Drug podobno trd oreh za Gorenjsko je skupna deponija za posebne odpadke, na katero ekološka služba resno opozarja že dve leti, izvršni sveti pa se očitno ne morejo uskladiti. Ekologija Bernarda Podlipnik svari pred raznimi zasebnimi podjetniki, ki se nestrokovno in nenadzorovano ukvarjajo s predelavo tovrstnih odpadkov.

Spričo obilice dela, ki se je zrušilo na gorenjsko službo za varstvo okolja pri Zavodu za socialno medicino in higieno v Kranju (Gorenjska bi po njihovem mnenju rabila center, kjer bi se samostojno ukvarjali z varstvom zraka), tu predlagajo, da bi službo okrepili s petimi novimi visokostrokovnimi sodelavci, za katere bi v začetku rabili proračunska sredstva. Sicer pa naj bi letos iz občinskih vreč kanilo službi 130.000 dinarjev.

Začuda so se nad predlagano vsoto najbolj "zgražali" Škofjeločani, na katere bi glede na 18-delež sofinanciranja odpadlo 23.530 dinarjev. Začuda pravimo zato, ker so bili prav Škofjeločani med najbolj zagretnimi za ustanovitev gorenjske ekološke službe in se radi pohvalijo, da jo znajo tudi najbolje izkoristiti. V letošnjem proračunu pa so zanjo sprva namenili vsega 10.100 dinarjev, kar pomeni približno enome-sečno relativno slabo bruto plačo ekologinje.

Čeprav odmislimo potrebo po petih novih delavcih, je škofjeloško gledanje na prihodnost te službe precej čudno. V eni sapi zahtevajo od njih podoben program dela, še več aktivnosti, po drugi strani priporočajo ZSMH, da dejavnost službe širi na komercialni osnovi, hkrati pa govorijo o zahtevi vrste strank in zvez po novem republiškem neodvisnem ekološkem inštitutu (še enim revežu, poleg vseh, ki jih že imamo?).

Očitno bi se občine, vsaj škofjeloška, gorenjske ekološke službe rade na čimbolj eleganten način znebile. O vzrokih nenadnega zasuka lahko tudi malce zlobno ugibamo; ali je služba s svojimi očitki in zahtevami postala za mnoge preveč sitna...

H. Jelovčan

GORENJSKI GLAS

Ni maral k sodniku za prekrške

Kranj, 22. marca - Miličnika PM Kranj sta zjutraj zbudila 33-letnega Svetislava A. iz Kranja, da bi ga prisilno odpeljala k sodniku za prekrške. Možak in njegova žena sta se razburila, miličnikoma grozila, Svetislav je zgrabil za nož in se obrnil k enemu od miličnikov. Ta ga je vprašal, ali se zaveda, kaj ima v roki. Opozorilo je za-leglo. Miličnika sta zavestno opustila prisilno privedbo in Svetislava so nekaj ur kasneje prestregli v mestu in ga odpeljali k sodniku za prekrške. Kasneje so mu zasegli nož in ga odpeljali za tri dni v pripor zaradi kaznivega dejanja preprečitve uradnega dejanja uradni osebi.

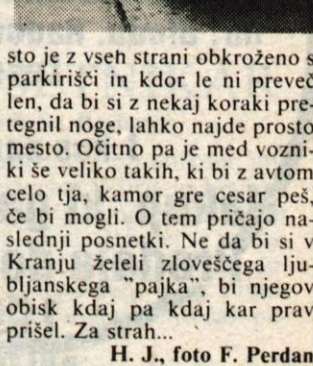
KuM

Prepovedano parkiranje

Kranj, 23. marca - Odkar je poleg kranjske gimnazije nanovo

odprto dokaj obsežno parkirišče, za parkiranje na nedovolje-

nih mestih v Kranju res ni nikakršnega opravičila več. Me-

sto je z vseh strani obkroženo s parkirišči in kdor le ni preveč len, da bi si z nekaj koraki pretegnil noge, lahko najde prosto mesto. Očitno pa je med vozniki še veliko takih, ki bi z avtom celo tja, kamor gre cesar peš, če bi mogli. O tem pričajo naslednji posnetki. Ne da bi si v Kranju želeli zlovesčega ljubljanskega "pajka", bi njegov obisk kdaj pa kdaj kar prav prišel. Za strah...

H. J., foto F. Perdan

ureja CVETO ZAPLOTNIK

TV SPREJEMNIK GALAXY JE VEDNO RAVNO PRAV OD DALJEN OD ROBA !

logo nordmende

V veliki skupini Galaxy
vam med TV sprejemniki
36 IMC, 40 IMC, 42
IMC, 51 IMC in 55
IMC ne bo težko izbrati
ravno pravega za vsak
prostor ali kotiček. To bo
samo vaš svet slik s čisto
obliko monitorja, ostrino
Black Matrixa in novim
daljinskim upravljalcem
IMC2.

Več boste izvedeli v
TV-Video-Audio 90
katalogu pri vašem
prodajalcu !

logo emona commerce

Ljubljana, Futura, Trg revolucije 1,
tel.: 061-219-107,
Ljubljana, Holiday Inn Shop,
Nazorjeva 2, tel.: 061-219-550,
Zagreb, Futura, Teslina 7,
tel.: 041-426-191,
Zagreb, Futura 1., Prilaz JNA 8,
tel.: 041-430-132,
Sarajevo, Futura, Zrinjskog 6,
tel.: 071-26-789

FABRIKA 13 © © ©

SLOVENIALES

Mednarodno podjetje

Lepa Vida

TRGOVSKI CENTER BLED

Ljubljanska 4

IZBRANO POHIŠTVO ● DROBNI OKRASNI
PREDMETI ● SVILA ● KRISTAL ● PORCELAN
● KRZNO ● USNJE ● ZLATO ...

Odprto: pon. - sob. od 9. - 12. ure in od 15. - 18. ure
nedelja 11. - 17. ure

TONSPORT

Titov trg 4 b
Škofja Loka
(pri hotelu Transturist)

vam nudi:

- ocenitev in prodajo elektr. opreme (Hi-Fi, video, TV, avto oprema...)
 - servisiranje elektr. opreme (video, Hi-Fi)
- Informacije vsak dan od 7. - 10. ure po tel.: 621-178
- posebej za videotekarje presnemavamo izključno z master kopij

V naši videoteki imate na razpolago 1000 filmov različnih žanrov.

Trgovina je odprta vsak dan od 14. do 19. ure, sobota od 9. do 12. ure.

Vse informacije dobite na tel.: 621-261

murka

Po sklepu DS podjetja z dne 5. 10. 1989 razpisujemo licitacijo za prodajo

POSLOVNEGA LOKALA na Jesenicah.

Površina lokala je 24,30 m², cena pa 371.520,00 din.

Kavcijo za sodelovanje ne dražbi v višini 10 % cene je treba plačati z ustreznim čekom, pologom gotovine ali potrdilom o nakazilu na žiro račun podjetja št. 51540-601-16247. Kupec mora plačati celotno kupnino v treh dneh po končani dražbi. Plačano kavcijo štejemo v kupnino.

Neuspelemu ponudniku bomo kavcijo vrnili. Prometni davek po odmeri in ostale stroške plača kupec.

Dražba bo dne 29. 3. 1990 ob 10. uri v poslovni stavbi Murke na Alpski cesti 62 v Lescah.

Ogled lokala bo 28. 3. 1990 med 10. in 12. uro. Informacije po telefonu št. 75-650 int. 26 tov. Malej.

POPRAVEK REZULTATOV JAVNEGA, ANONIMNEGA, MESTNO REGIONALNEGA ENOSTOPENJSKEGA, PROJEKTNEGA NATEČAJA ZA URBANISTIČNO - ARHITEKTONSKO REŠITEV SPREJEMNEGA CENTRA GOSPINCA NA KRVAVCU, OBJAVLJENEGA V GORENJSKEM GLASU, 23. 3. 1990.

ZADNJA ALINEJA SE PRAVILNO GLASI:
ELABORAT POD ŠIFRO »POMOL«

AVTORJA: MARKO SMREKAR, DIPL. ING. ARH.
SNEŽNA JURGELE, DIPL. ING. ARH.

KOVINAR JESENICE

Sp. Plavž 6
64270 Jesenice

Delavski svet podjetja Kovinar Jesenice razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za 4 leta

VOĐENJE FINANČNO - RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom predpisanih pogojev, izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- VII. oz. VI. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske smeri
- najmanj 3 leta delovnih izkušenj na vodstvenih računovodskih delih

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Kovinar Jesenice, Spodnji Plavž 6, 64270 Jesenice z oznako »za razpis« v 15 dneh od dneva objave razpisa.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v osmih dneh po sprejetem sklepu.

ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE KRANJ
Koroška cesta 53. p. p. 108

Elektrotehniško podjetje Kranj razpisuje prosto delovno mesto

VODJE TEHNIŠKEGA SEKTORJA

Pogoji:

- diplomirani inženir elektroenergetike ali diplomirani inženir organizacije dela s predizobrazbo elektrotehnik,
- 36 mesecev delovnih izkušenj,
- aktivno obvladovanje enega svetovnega jezika,
- opravljen strokovni izpit po zakonu o graditvi objektov oz. pripravljenost opraviti ta izpit po nastopu dela,
- organizacijske sposobnosti.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas. Kandidat bo imenovan za mandatno dobo štirih let. Rok za prijavo je 15 dni od dneva objave razpisa. Vloge z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: Elektrotehniško podjetje Kranj, Koroška c. 53 c, 64000 Kranj.

kvalitetne žarnice

OSRAM

od 25 - 100 W

iz uvoza

od 30 - 60 % ceneje

v poslovalnicah MURKE

na: Bledu, Radovljici, Jesenicah, Lescah.

1 kos samo 9,90

Nakup, ki ga ni zamuditi!

Prodaja do 31. marca

1990.

MURKA

NOVO V KRANJU!

V Kranju na Tomšičevi 30 je odprta zasebna semenarna PEHTA. Poleg semen, orodja in ostale opreme za vaš vrt imamo na zalogi tudi krmno korenje, peso, črno deteljo, lucerno, jaro graščico in koruzo (pioneer BČ 272)

Do 30. 4. 1990 prodajamo po reklamnih cenah vse vrste ročajev za vaša orodja

Odprto: 9. - 12. in 14. - 19. ure

sobota: 8. - 12. ure

TRGOVINA

LILA

Jezerska c. 121, KRANJ
(tik pred nadvozom BRITOF)

- barve, laki za les, kovino in beljenje
- avtolaki - 37 nians
- orodje in pribor
- zaščitna sredstva in čistila

APNO za beljenje

Odprto: od 8. - 12.

in od 14. - 19. ure

sob. od 8. do 12. ure

Tel.: 34-770

DOBRA IZBIRA IN UGOodne CENE!

Večjo količino blaga vam tudi dostavimo do doma!

Se priporočamo

GORENJSKI GLAS

več kot 60 let

IC ZSMS Bohinj
v ustanavljanju
Ribčev laz 63
64265 Bohinj-Jezero
tel.: 064-723-469

razpisuje licitacijo naslednjih osnovnih sredstev:

1. OSEBNI AVTO R 4, letnik 1983, izklicna cena 11.500,00 din
2. CITROEN C 15 D, letnik 1987, izklicna cena 91.000,00 din
3. SNEŽNA ROLBA s plugom (60 cm), izklicna cena 6.300,00 din
4. CIRKULAR ŽAGA (3 kw), izklicna cena 11.000,00

Licitacija bo v petek, 30. 3. 1990, ob 16. uri v prostorih IC ZSMS Bohinj, Ribčev laz 63, Bohinj.

Ogled navedenih osnovnih sredstev bo eno uro pred začetkom licitacije.

Ponudniki morajo pred pričetkom licitacije položiti varščino v višini 10 % od izklicne cene ali na žiro račun 50101-603-46717 kar dokažejo s potrdilom, ali neposredno pri blagajni IC ZSMS Bohinj. Prodaja bo potekala po načelu videno-kupljeno.

Morebitni davek plača kupec.

MALI OGLASI

27-960
Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodam barvni TV Gorenje, ekran 68 cm, star 7 let, kvaliteten. Cena 2.900,00 din. ☎ 39-348 4130

Termoakumulacijsko PEČ AEG, 4 kW, poceni prodam. ☎ 21-146 4433

Prodam skoraj nov PRALNI STROJ Candy Domino 4/62 X. Cena 6.800,00 din. ☎ 80-030, popoldne 4447

Ugodno prodam nov enofazni ELEKTROMOTOR, 2,2 kW. Polanc, Zg. Gorje 94 (blok) 4454

Ugodno prodam TRAKTOR Zetor 5211, 400 delovnih ur. Spasa Đorđević, Finžgarjeva ul. 4, Lesce 4455

PRALNI STROJ, rabljen, brezhiben, poceni prodam. Cvetkovič, Kidričeva 32, Kranj 4457

Ugodno prodam nov električni STEDILNIK. ☎ 73-940 4460

Poceni prodam VIDEOREKORDER Gorenje. ☎ 34-385 4487

*Cvetlićarna
Dalija*

Mini tržnica Planina,
Kranj
MARTA JENKO
Tel.: 064/36-985

— cvetje
— lončnice
— aranžmaji
— venci

Odprto:
od 8. do 12. ure in od
14. do 19. ure, sobota
in nedelja od 8. do 12.
ure

Univerzalno STRUŽNICO VDF z delom, prodam. Visoko 119/d, Senčur 4505

Prodam TROSILEC za hlevski gnoj Tehnostroj Ljutomer. ☎ 80-755 4512

Star italijanski PRALNI STROJ, potreben popravila, prodam za 1.000,00 din. Možna dostava. ☎ 37-892 4514

VIDEREKORDER japonski (5.300,00 din) in KAMEROREKORDER sony, novo, prodam. ☎ 22-586 4515

Prodam nov STROJ za izdelavo tlakovcev, mrežnikov in vseh vrst betonskih zidakov. Informacije na ☎ 74-361 4518

Ugodno prodam PRALNI STROJ Gorenje. ☎ 37-858 4519

Prodam PRALNI STROJ El Niš. Jožefa Krelj, Ladja 1, Medvode 4526

Nov, nerabljen, gospodinjstvo ŠIVALNI STROJ Pfaff in OVERLOCK Pfaff, ugodno prodam. ☎ 25-650 4528

GRADBENI MATERIAL

Prodam 25 kosov ARMATURNIH MREŽ, dim. 4.000 x 2.200 x 6 mm, po polovični ceni. ☎ 77-746 4436

Prodam PUNTE in BANKINE. Sp. Besnica 76 4437

Prodam prvovrsten SMREKOV OPAŽ. ☎ 70-059

SLOVENIJATURIST

Hej, pojdite z nami!

V Kranju na Koroški 29

informacije - vozovnice - izleti -
potovanja - počitnice - skupinski
izleti za kolektive,
pokličite:

☎ 21-946

GARAŽNA VRATA, masivna, bor, prodam. Vidic, Blejska c. 3, Lesce, ☎ 74-236 4442

Zelo poceni prodam rabljeno cementno strešno OPEKO. ☎ 633-452 4466

Prodam GRADBENO DVIGALO. ☎ 66-507, po 19. uri 4489

KUPIM

Kupim zazidljivo PARCELO, od 1.500 do 2.000 kvad. m., v Senčurju ali okolici. ☎ 061/713-640 4513

OBVESTILA

J & J VIDEO HI-FI SERVIS! Popravljamo vse vrste TV, video in hi-fi naprav. Nudimo vam tudi prevoz vašega aparata v servis in vam ga popravljenega dostavimo na dom. Garancija je 30 dni. Odprto od 9. do 13. ure in 14. do 17. ure. Se priporočamo! Pokličite nas na ☎ 39-886 3591

Klub HARMONIJA združuje vse osamljene ženske in moške nad 30 let. Za prijeten konec tedna vas vabimo na družabno srečanje s plesom v Hotelu CREINA, 31. 3. 1990 ob 19.30. Vabljeni!

Mercator - Kmetijstvo
Kranj nudi v svojem
skladišču krompirja
Šenčur sortni jedilni
krompir DESIREE
primeren za saditev.
Informacije: tel. 41-017
Se priporočamo!

ROLETE in ŽALUZIJE v različnih barvah in izvedbah izdelujemo, montiramo in servisiramo z garancijo. ☎ 25-919 4097

ZŠAM Škofja Loka - Avtošola VPI-SUJE kandidate v tečaj cestno - prometnih predpisov za kategorijo A in B, v mesecu marcu. Prijave na ☎ 631-729 4422

Nezazidljivo PARCELO, 1.500 kvad. m., v Senčurju pri Kranju, prodam. ☎ 061/222-336 4516

OSTALO

Zelite "AMC" posodo - ali pa želite postati naš sodelavec? ☎ 34-401

Na zalogi imam SADIKE cipres za žive meje - tujo smaragd in holmstrupi. ☎ 39-760, po 15. uri 4406

Prodam otroški športni VOZIČEK Tribuna. ☎ 70-758 4440

Prodam konjski GNOJ. Sp. Veterino 10, Tržič 4452

Iščemo VARSTVO za 11-mesečnega fantka, v Radovljici ali Lescah, od junija dalje. Interesenti naj se javijo na ☎ 82-958 4459

Ugodno prodam belo poročno OBLEKO, števil. 38. ☎ 46-635 4461

ZA OGLASE, KI SO
OBJAVLJENI POD
»ŠIFRO«, NE DAJEMO
INFORMACIJ!
ZA TAK OGLAS POŠLJITE
SVOJO PISNO PONUDBO
Z NAZIVOM »ŠIFRE«
na
naslov: ČP Glas, C.
JLA 16, Kranj

Domačo KORUZO v zrnju ali šrotano, prodam. Zgoša 22, Begunje, ☎ 73-232 4140

Prodam dolgo poročno OBLEKO, števil. 36 - 38, beige barve. Ogled od 14. do 19. ure. Pot v Bitnje 59, Kranj - Stražišče 4477

Prodam hlevski GNOJ. ☎ 061/612-537 4484

Nujno potrebujem 20.000 DEM za dobo enega leta. Nudim visoke obresti in garancijo. Šifra: POSO-JILO 4490

Otroški športni VOZIČEK, znamke Herlag, ohranjen, prodam za 200 DEM. ☎ 631-154 4497

Prodam otroško POSTELJICO z jogijem in odejo. Kovač, Pipanova c. 74, Senčur 4506

Prodajni PULT in POLICE, primeren za trgovino prodam. ☎ 061/222-336 4517

Prodam tri betonske STEBRE za kozolec. Lado Skopec, Log 19, Škofja Loka 4520

Prodam otroški VOZIČEK za dvojčke, s kompletno opremo, za 2.500,00 din. Švab, Alpska 1, Lesce, ☎ 70-131, int. 61, dopoldne

Prodam SENO. Sp. Otok 2, Radovljica, ☎ 79-052 4532

POSESTI

V centru Tržiča prodam stanovanjsko HIŠO z delavnico. ☎ 52-354

V Ulici Franca Rozmana Staneta - Kranj, oddam v najem GARAŽO, primerna tudi za skladišče. ☎ 28-028 4499

Na lepi sončni lokaciji, 1.200 kvad. m., v bližini Tržiča, prodam HIŠO, v IV. do V. fazi izgradnje. Objekt je primeren za manjšo obrtno ali gostinsko dejavnost. Šifra: POD GORAMI 4503

Nezazidljivo PARCELO, 1.500 kvad. m., v Senčurju pri Kranju, prodam. ☎ 061/222-336 4516

POZNANSTVA

Kmečki fant, star 39 let, želi SPOZNATI sebi primerno dekle - mamico za skupno življenje. Šifra: DEŽELA 4434

54-letni Gorenjec, nevezan, s stanovanjem, želi SPOZNATI nevezano žensko (samsko ali vdovo), manjše ali srednje postave. Šifra: SPORAZUM 4501

RAZNO PRODAM

Prodam ŠIVALNI STROJ Ruža Selektronik in vlečno KLJUKO za R 18. ☎ 632-265 4439

Prodam SEDEŽNO GARNITURO, otroško POSTELJO in konjsko KOZO. ☎ 25-229 4472

Prodam FIAT 127, Z 101 po delih, GLASBENI STOLP Aciko in aluminijasta PLATIŠČA za Golf. ☎ 77-825 4498

Prodam predsočno OMARO, REGAL, raztegljiv TROSED, plinski STEDILNIK, pomivalno KORITO, klubsko MIZICO, PONY EXPRES in pony KOLO, vse dobro ohranjeno. Novič, Janeza Puharja 3, Kranj 4509

STAN.OPREMA

Ugodno prodam SEDEŽNO GARNITURO. ☎ 27-445 4482

ENOSED - ležišče, izredno ohranjeno, poceni prodam. ☎ 27-614, popoldne 4500

Prodam franconsko POSTELJO. ☎ 42-575 4529

STANOVANJA

1-sobno družbeno STANOVANJE na Planini II. zamenjam za večje. ☎ 33-863 4226

V Kranju oddam opremljeno STANOVANJE družini ali samskim osebam. ☎ 37-950 4432

Par vzame v najem manjše STANOVANJE. Šifra: RADOVLJICA Z OKOLICO 4441

Mlada družina z enim otrokom na name STANOVANJE na Jesenicah ali okolici. ☎ 82-868 4496

Zamenjam 2-sobno družbeno STANOVANJE pri Vodovodnem stolpu, za 2-sobno na Planini. ☎ 25-229 4471

VOZILA

JUGO Florida, tovarniško nova in kamp PRIKOLICO Adria 380 (2 + 2), prodam. ☎ 26-517 4427

Prodam LADO Niva, letnik 1983. ☎ 57-553 4428

Prodam APN 4. Cena ugodna. ☎ 631-311 4443

Prodam VW JETTA, letnik 1983. Cena po dogovoru. Marko Kožuh, Puštal 34, Škofja Loka 4444

Prodam popolnoma nov MOTOR Tomos Kolibri in R 4, letnik maj 1988. Žitnik, Suška 26/a, Škofja Loka 4445

Prodam 126 P, rdeče barve. Cena ugodna. ☎ 620-020 4448

Prodam TOVORNI AVTO - kasantar TAM 6500, generalno obnovljen, registriran do novembra 1990 ali zamenjam za osebni avto. ☎ 84-311, od 16. do 19. ure 4451

Prodam karambolirano Z 850, letnik 1978. Mihelič, Noše 2, Brezje (pri Radovljici) 4453

Prodam Z 101, letnik 1981, neregistrirana. ☎ 64-084 4462

Prodam R 4, letnik 1978, registriran do novembra 1990. ☎ 633-599

Prodam VW 1300, celega ali po delih. Tomšičeva 97, Jesenice 4467

Prodam Z 750, letnik 1976. Cena 4.000,00 din. Krč, Potoče 24, Pred-dvor 4467

Prodam 126 P, letnik 1979, za 11.000,00 din in APN 6, letnik 1987, za 6.000,00 din. Miro Kalan, Razgledna 4, Bled 4470

Prodam 126 P, letnik 1981. ☎ 80-947 od 8. do 10. ure 4531

lesnina

Moderni interieri

nudi:

po zelo ugodni ceni
zložljive mize, stole in
ležalnike za kampiranje

stol 169 din
miza 267 din
ležalni stol 284 din
ležalna postelja 264 din

Se priporoča Lesnina
v Kranju in na
Jesenicah

Prodam osebni avto MITSUBISHI, letnik 1988. PLAZNIK, Ljubljanska 16, Kranj.

Ugodno prodam CITROEN CX 2400 palas, registriran do decembra 1990. ☎ 58-323 4491

Prodam otroški kombiniran VOZIČEK. ☎ 632-091 4492

Poceni prodam dobro ohranjen Tomos AVTOMATIK, star dve leti. ☎ 24-204 4494

Prodam nove REZERVNE DELE za karoserijo za starejši Golf J. ☎ 83-832 4473

Prodam JUGO 45, letnik 1985. Ogled po 16. uri. Kramar, Otoki 11, Železniki 4475

JUGO 45 A, star 3 leta in pol, 34.000 km, prodam. Ivo Arh, Grajska 39, Bled, ☎ 77-945, int. 12; dopoldne 4476

Prodam MOTOR CTX 80, še v garanciji. ☎ 75-734 4478

GOLF JX diesel, nov, prodam. ☎ 27-561 4483

Ugodno prodam Z 101, letnik 1979. Zg. Otok 12, Radovljica 4486

Prodam MOPED APN 6, star dve leti. ☎ 45-252 4488

Prodam Z 750, letnik 1980. Avguštin, Reteče 62, Škofja Loka 4504

Prodam Z 101, letnik 1982. Cena 3.000 DEM. ☎ 38-726 4510

Prodam Z 750 SC, letnik 1980. Cena po dogovoru. Informacije na ☎ 79-862, zvečer 4511

Z 128, letnik 1983, zelo dobro ohranjena in vzdrževana, prevoženih 50.000 km, prodam. ☎ 80-204 4521

Prodam brezhiben MENJALNIK za bolho, poceni. ☎ 621-025

TORI ENDURO, nov, v garanciji, nevožen, prodam veliko ceneje. Ogled v soboto ali v torek popoldne, Sv. Duh 40.

WARTBRUG karavan, star 21 mesecev, odlično ohranjen, z dodatno opremo, nujno in pod ugodnimi pogoji prodam. ☎ 061/40-932 4522

Prodam OPEL ASCONO avtomatik, starejši letnik, obnovljena. Škrabelj, Alpska 54, Lesce 4530

ZAPOSLITVE

Iščem žensko za čiščenje stanovanja v Škofji Loki ob koncu tedna, tudi pomoč v obrtni delavnici. ☎ 633-861 od 14 do 17 ure

Zaposlimo KV KUJARJA in KV TOCAJA - NATAKARJA. OD po dogovoru. Mahne, Restavracija na Klancu, Medvode 4182

KV MIZARJA zaposlim takoj ali po dogovoru. Mizarstvo Smolej, Kovor 63, Tržič, ☎ 57-313 4480

Za prodajo iščemo več ZASTOPNIKOV. Šifra: ZELO DOBRO PLATIČILO 4493

Zaposlim MIZARSKEGA POMOČNIKA in fanta za PRIUČITEV. ☎ 41-098 4523

ŽIVALI

V maju bom PRODAJAL JARKICE isa brown, odlične nesnice. Naročila sprejemam na naslov: Ivan Oman, Zminec 12, Škofja Loka

Prodam TELIČKO. Gros, Sr. vas 16, Golnik, ☎ 46-023 4429

Oddam dobrega PSA čuvaja. Velešovo 75, Cerklje 4431

Prodam mladiče nemškega OVČARJA. ☎ 74-013 4435

Sprejemamo naročila za enodnevnne PREPELICE in PIŠČANCE. ☎ 33-171, int. 48, od 9. do 14. ure in od 17. do 19. ure 4438

Prodam KRAVO po tretjem teletu in OVCO z jagnjetom. Mlaka 1, Begunje 4446

Prodam ČEBELJE družine na 10 satov. Pavel Brađaška, Ješetova 14, Kranj - Stražišče 4449

Prodam 11 tednov staro TELIČKO simentalco. Sr. Bitnje 97, Žabnica

Prodam polovico KRAVE za v skrinjo. Velešovo 42, Cerklje 4468

Prodam mlado KRAVO s teletom in kupim PAJKA 230. Leše 16, Tržič 4469

Prodam TELIČKO simentalco, ki bo v kratkem telila. Kristanc, Partizanska c. 15, Bled 4479

Prodam TELIČKO simentalco. Novak, Šmartno 2, Cerklje 4481

Prodam 150 kg težkega BIKCA simentalca. ☎ 68-507 4485

Visoko brejo črno-belo TELIČKO, po izbiri, prodam. Zaplotnik, Letence 15, Golnik 4495

JARKICE, rjave, Hisex, bomo prodajali od 16. 4. 1990 dalje, naslednje pa po prvomajskih praznikih. Beleharjeva 49, Senčur 4507

Rjave JARKICE in od 15 do 20 kg težke PRAŠIČKE, prodam. Stanonik, Log 19, Škofja Loka 4525

PURANE, stare 6 tednov, bom prodajal 31. 3. 1990. Pokopališka 22, Kranj - Kokrica, 4527

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubljenega moža, očeta, brata in strica

JANEZA
VODIRJA

iz Sp. Besnice

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, podarili cvetje, nam izrekli ustno ali pisno sožalje ter nam pomagali in stali ob strani v teh težkih dneh. Posebna zahvala Gasilskemu društvu Besnica, sodelavcem Save - TOZD VZE Kranj, 3. č razredu in razredničarki Srednje šole ekonomske in družboslovne usmeritve Kranj, vsem govornikom za ganljive poslovilne besede, pevcem za prekrasno petje in g. župniku za lep pogrebni obred. Iskrena hvala zdravnikom, ki ste mu v času njegove težke bolezni pomagali. Vsem, ki ste ga imeli radi, prisrčna hvala!

ŽALUJOČI: žena Francka, sin Franci, hčerka Marta, sestre Micka, Ančka, Justina, Cilka in ostalo sorodstvo

Sp. Besnica, Nemilje, Boh. Bistrica, Kranj

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, brata in strica

ANTONA
KEPICA

prevoznika v pokoju iz Kranja

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, za darovano cvetje ter pomoč v teh težkih trenutkih. Posebej se zahvaljujemo dr. Mariji Sajovic za dolgoletno zdravljenje. Hvala govorniku Vitasu, ki je povedal tople poslovilne besede, pevcem iz Nakla za lepe pesmi, KS Center in duhovniku g. Zidarju za lep pogrebni obred in vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala!

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob smrti drage mame, stare mame, prababice, tašče in tete

MARJANE SETNIKAR

Malske mame iz Sv. Barbare

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem in sodelavcem Šuširja in Lesnine Škofja Loka za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujem zdravstvenemu osebju Zdravstvenega doma Škofja Loka, pevcem za lepo petje ter g. župniku in g. kaplanu za obiske na domu in svečan pogrebni obred.

Proslava na Planici

Nimamo tako slabih izhodišč

Kranj, 26. marca - "Nimamo tako slabih izhodišč za vstop v strankarsko politično ureditev, v tržno usmerjeno gospodarstvo in v sodobno evropsko družbo, v kateri so meje med pravicami in odgovornostjo zelo jasno začrtane," je v soboto na proslavi na Planici ob prazniku krajevnih skupnosti Bitnje, Jošt, Sv. Duh in Žabnica med drugim poudaril slavnostni govornik podpredsednik republiške skupščine Aleksander Ravnikar.

Na tradicionalnem srečanju in proslavi v spomin na dogodek pred 48 leti, ko so v bitki v Rovtu padli Stane Žagar in soborci iz Selske čete Cankarjevega bataljona, so se tudi v soboto precej številčno zbrali mladi in krajani z območja štirih krajevnih skupnosti, ki praznujejo v spomin na 27. marec 1942. Zvesti tradiciji srečanj in praznovanju so bili tudi tokrat učenci Osnovne šole Lucijana Seljaka iz Stražišča, ki so pod vodstvom mentorjev in učiteljev pripravili program.

Velja jim pohvala za vztrajno skrb ohranjanja spomina.

Aleksander Ravnikar, ki je v govoru predvsem orisal sedanje družbeno in gospodarsko dogajanje, je uvodoma med drugim tudi rekel: "V predvolilnem vrvežu, ki se na slovenskih tleh prav te dni približuje svojemu vrhuncu, je pljuvanje po preteklosti za mnoge prav uspešen volilni adut. Toda, mnogim med nami tak način pridobivanja volilnih glasov vzbuja tudi strah. Ali so v štirih desetletjih pri nas prihajali na oblast, pa

naj gre za državniško ali podjetniško, res samo slabi ljudje? Ali res ni bilo nič narejenega ne na gospodarskem in ne na družbenem področju..." in končal, da si vsi želimo doseči čas... o edinosti, sreči, spravi, o oblasti, ki pomeni čast... saj odgovarjamo predvsem vnukom...

A. Ž.

Slovenski kozolec na GAST 90

Dostojna predstavitev

Celovec, 26. marca - Mnogi od več kot 35000 obiskovalcev strokovnega sejma GAST 90 so si zapomnili tudi slovenski kozolec dvojniki. Pod njegovo streho so se predstavili z izdelki; Mlekarska industrija Slovenije, Medex, MIP Nova Gorica, Emona in Delamaris. Prav morski sadeži so bili opazni. Slovenski vinarji pa so prinesli na degustiranje 35 različnih vin iz treh vinorodnih rajonov. Avstrije so poskušali navdušiti za rdeča vina.

Stojnice so uredili delavci Poslovnega centra Gorenjski sejem. Jože Kavčič, sekretar splošnega združenja kmetij-

sko živilske industrije in prehrane trdi, da bi ta sejem morali še bolj izkoristiti za turistično propagando, saj se prostor Alpe Jadrane vse bolj odpira.

Zastopnik Gospodarske zbornice Jugoslavije v Celovcu dr. Rudi Kropivnik je pohvalil izvedbo stojnice, opozoril pa, da zaenkrat Avstriji s carinami in drugimi posegi škrtijo prehrabeno industrijo. S približevanjem Efti in EGS pa bodo več tržili tudi vsi naši razstavljalci. Pogrešal je razstavljalce opreme za gostinstvo. Po Kropivnikovem mnenju je za Jugoslavijo, pa tudi podjetja, najsprejemljivejši izvoz z direktno prodajo doma. Tega načina še ne obvladamo povsem. Strokovni sejmi, kot je GAST, pa so priložnost tudi za tak način propagiranja, da bodo tuji vedeli, kje pri nas lahko kupijo dobra vina, kraški pršut in druge izdelke...

Besedilo in slika: Mirko Kunšič

Socialisti v Bohinju

Na javni tribuni občinske organizacije Socialistične zveze Radovljica, ki je bila 21. 3. 1990 v Bohinjski Bistrici, so se predstavili Darja Lavtižar - Bebler, kandidatka socialistov za republiški DPZ ter Pavel Žerovnik in Marko Bezjak, kandidata socialistov za radovljiskega »župana«.

Namen predvolilnega srečanja je bil predvsem pogovor kandidatov socialistične zveze in krajanov Bohinja o njihovih vsakdanjih, življenjsko pomembnih vprašanjih.

Pohvale organizatorjem in polna dvorana v domu Joža Ažmana so dokazali, da so razvojna vprašanja Bohinja, boljši pogoji za uspešno kmetovanje na visokogorskih območjih in za razmah kakovostnega turističnega gospodarstva ter sanacija onesnaženosti okolja prave programske točke socialistične zveze.

Tudi mladi, ki so na tribuni odločno in javno zahtevali predvsem večje možnosti za uveljavitev zasebne pobude, predvsem pa primernejše in bolj delovne upra-

vne organe, so obljubili svoj volilni glas socialistom, če bodo vztrajali pri uveljavljanju takega programa.

Bohinjci so ponovili svoje zahteve za spremembo zakona o Triglavskem narodnem parku, ki jih preveč omejuje ter za učinkovitejšo in bolj vplivno krajevno skupnost. Še posebej ostra razprava je bila o neupravičenem zavlačevanju v upravnem postopku v zvezi s priključitvijo okrog 400 novih telefonskih naročnikov. Marko Bezjak in Pavel Žerovnik sta obljubila svojo konkretno pomoč.

Prevladalo pa je mnenje, da smo bili tako na področju telefonije kot tudi sicer v naši družbi odvisni predvsem od različnih

»monopolov«. Darja Lavtižar - Bebler je rekla, da absolutna oblast absolutno kviri, ljudi seveda. Ponovila je zahteve socialistične zveze glede pravičnejše, in bolj učinkovite konfederativne ureditve SFRJ, spoštovanja suverenosti narodov in sprememb v JLA. Še posebej je opozorila na sprenevedanje v predvolilni kampanji, ko številni predstavniki strank nabirajo glasove zase predvsem z nenačelnimi zahtevami po odcepitvi Slovenije brez upoštevanja dejstev, da je izvirna pravica naroda samoodločba in brez strokovne ocene o posledicah in možnostih za odcepitev.

Marko Bezjak je opozoril na mačehovski odnos republiških institucij do ohranjanja bohinjskega jezera in na potrebo po občinskem razvojnem skladu, ki bi tudi Bohinjecem pomagal pri odpiranju novih delovnih mest. Pavel Žerovnik je predlagal manjše dajatve za kmete v visokogorskih območjih in opozoril, da bi raz-

voy turizma pomenil tudi boljše preskrbo, več možnosti za kmetijstvo in seveda tudi višjo življenjsko raven.

Evgenija Korošec je povedala, da so vodni viri na Pokljuki resno ogroženi in potrebni takojšnje sanacije. Stanka Zupan in Ivan Cerovnik sta menila, da so bili Bohinjci vedno deležni le obljub (tudi glede sredstev za razvita območja), dobili pa so kup vikendov in počitniških objektov, ki pomenijo navsezadnje le veliko breme za okolje.

Razveseljeno je, da javna tribuna socialistov ni bila samo predvolilno obljubljanje, pač pa v prvi vrsti iskanje poti za razrešitev današnjih problemov ljudi in Bohinja v celoti. Tak način dela, brez ideoloških predsodkov, sektašenja in strankarskega odtujevanja ljudi v krajevnih skupnostih, pa je predsednik Občinske organizacije socialistične zveze, Anton Kapus, zagotovil tudi v prihodnje.

Brane Grohar

Stečajni požar v Sloveniji

Kranj, marec - Slovenska obrtniška zveza iz Kranja bo danes ob 18. uri v Okrogli dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani organizirala okroglo mizo "Stečajni požar v Sloveniji". Povabljeni so tudi Iskraši, stečajni upravitelji, predstavniki svobodnih in režimskih sindikatov. Tematika je vsekakor zelo aktualna in zanimiva.

Treba se bo odločiti, kakšno varstvo želimo in zmoremo

V vrtcih nimamo več kje varčevati

Kranj, Škofja Loka, 23. marca - Starši, ki imajo otroke v vrtcih te dni dobivajo plačilne položnice. Posebej starši, ki imajo otroke v kranjskih vrtcih, so ta mesec začudeno gledali zneske, saj so pričakovali, da zaustavljena rast osebnih dohodkov pomeni tudi zaustavljeno rast oskrbnin. O tem, kakšni so vzroki povišanja, smo se pogovarjali z ravnateljico kranjskih vrtcev Mihaelo Renko in računovodjem Borisom Podobnikom.

"Konec februarja so se izdelali finančni plani, naredil se je nov izračun ekonomske cene za letošnje leto (na podlagi cen za decembra lani in januarja letos). Naš finančni plan je s strani upravnih organov za družbene dejavnosti izdelan na podlagi zelo okleščene finančnega proračuna (indeks povečanja na 344). To pa vseeno pomeni, da smo bili na podlagi tašnega izračuna, če hočemo obdržati naš letni načrt, primorani cene povišati, ne glede na plače. Vsako leto se namreč ob zaključnih in finančnih planih naredi nov izračun cene vrtca in vsako leto takle čas je prvo povečanje oskrbnin. Lahko si želimo, če ostanejo cene na tej ravni in zdrži inflacija, da oskrbnine vsaj nekaj časa ne bodo več rasle. Če pa hočemo teh nekaj mesecev preživeti, pa s temi sredstvi, ki smo jih dobili od družbe in glede na to, da starši uradno pokrivajo 55 odstotkov naše dejavnosti, moramo imeti takšne cene," pravi Mihaela Renko. Kot pravijo v upravi vrtcev, je bilo te dni nekaj klincev staršev, ki so spraševali po vzrokih povišanj cen. Nekateri so jim namenili tudi kakšno ostro besedo, večina pa je z razumevanjem sprejela dejstvo, da pač drugače ne gre. Izpisi iz vrtca so zelo redki, vendar ne toliko zaradi cen, kot zato, ker starši ostajajo doma, ko izgubijo službo. Seveda prava mesta lahko nadomestijo, saj je povpraševanje po varstvu še vedno večje, kot ga lahko zagotovijo. "Če se bodo v Kranju zapirala delovna mesta, lahko pričakujemo izpise otrok, zato nas skrbi, kaj bo prinesla jesen. Aprila bomo objavili prava mesta, ki jih bomo imeli v vrtcih v novem šolskem letu. Če bodo ostala nezapolnjena, bomo skušali pripraviti krajše in cenejše programe, da otroci, ki bodo ostali zaradi visoke cene doma, ne bodo prikrajšani za vzgojni program. Borimo se namreč za vsakega otroka, hkrati pa vemo, če bodo starši brez dela, tudi mi ne bomo imeli otrok v varstvu in to ne glede na ceno," razmišlja Mihaela Renko.

V večini vrtcev tudi starši, ki imajo minimalne osebnih dohodke, namenijo za varstvo otroka v vrtcu določen najmanjši znesek. V kranjskih vrtcih, pa imajo nekateri starši varstvo zastoj. "V naših vrtcih plača polno ceno jasli le 5 odstotkov staršev, brezplačne jasli pa ima 10 odstotkov otrok. Brezplačen vrtcec ima 2 odstotka otrok, polno ceno pa plačuje okrog 30 odstotkov staršev. Vsi ostali plačujejo vmesno ceno. Razliko za vsakega, ki plačuje manj kot polno ceno, pokriva skupnost otroškega varstva skozi subvencije. Očitki nekaterih staršev, da oni z večjim plačilom oskrbnin plačujejo tudi za tiste, ki imajo otroke zastoj v vrtcu, niso utemeljeni. Če nekdo ne plača nič, skupnost otroškega varstva plača polno ceno. Za tistega, ki ima sedaj vrtce zastoj, plača skupnost otroške-

ga varstva 904,00 dinarjev, kar je sedaj polna cena oskrbnine v vrtcu. Cena vrtca je namreč izračunana po normativih, tako tudi maksimalni prispevek staršev. Tistemu, ki glede na svoje osebne dohodke tega plačila ne zmore, to plačuje skupnost," pojasnjuje Boris Podobnik.

Kot razmišljajo v vrtcu, se bo treba pač odločiti, kakšno otroško varstvo hočemo. Če se bomo starši odločili, da hočemo nižjo ceno vrtca, bo treba povedati, kaj se bo v vrtcu delalo in česa ne. Polovico materialnih stroškov v vrtcih namreč pomeni hrana, varčevalni programi pa so močno okleščili vse ostale izdatke za uresničitev vzgojnih programov. Zasedaj se v vrtcih še trudijo, da sledijo znanosti na področju predšolske vzgoje, kar pa seveda tudi pomeni stroške.

Kako starši razmišljajo o ceni oskrbnin v vrtcih, pa smo vprašali v Škofji Loki, kjer so najvišje oskrbnine na Gorenjskem.

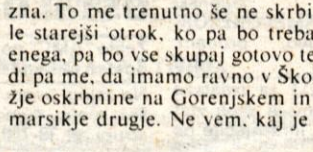
Blagoje Gogov:

"Če pomislim, kako je v trgovinah draga hrana in vse ostalo, potem varstvo v vrtcu niti ni posebno drago, problem pa so premajhne plače. Hčerka zelo rada ho-

di v vrtce, pa tudi sam sem zadovoljen z varstvom. Zato nikoli nisem niti pomislil, da bi jo izpisal iz vrtca, pa naj bo še tako drago. Raje bi se sam odrekel marsičemu, da bi ji nudil kar največ. Mogoče tako razmišljam, ker imam le enega otroka, vprašanje pa je kako bi bilo, če bi jih imel več."

Jože Tanšek:

"Če otrok dobi v vrtcu res vse tisto, kar naj bi dobil, potem varstvo niti ni tako zelo drago, kot se nam zdi. Je pa res, da se v družinskem proračunu precej po-

zna. To me trenutno še ne skrbi, ker je v vrtcu le starejši otrok, ko pa bo treba dati v jasli še enega, pa bo vse skupaj gotovo težje plačati. Čudi pa me, da imamo ravno v Škofji Loki najdražje oskrbnine na Gorenjskem in tudi dražje kot marsikje drugje. Ne vem, kaj je vzrok temu."

V. Stanovnik

Nove razstave

Jutri, v sredo, 28. marca, bodo na Gorenjskem odprte nove razstave. Ob 19. uri bo v razstavišču Veronika v Kamniku odprta razstava olj in akvarelov Franceta Slane, v kranjski Prešernovi hiši bo ob 18. uri otvoritev razstave Klementine Golija, uro kasneje pa v Mestni hiši razstava Gorenjska, Goriška in Pomurje.

V. B.

NOVINARSKI VEČER

v dvorani osnovne šole

DAVČA

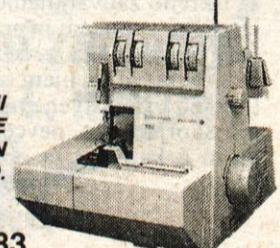
SOBOTA, 31. MARCA, OB 17. URI

Podelili bomo priznanje Gorenjskega glasa krajevni skupnosti Davča

Pokrovitelj: Ljubljanska banka - Gorenjska banka d. d., Kranj

ŠIVA REŽE ROBI HKRATI

Leo Truppe

BELJAK CENTER
WIDMANNGASSE 41, tel.: 9943-4242-26039

NETO ATS 5.817.-
PRINESITE TA OGLAS SEBOJ IN DOBITE DARILO!

PRIMERNI SPECIALNI ŠIVALNI STROJI ZA ELASTIČNE BLAGOVE, PLETENINE IN VOLNO.

PFAFF HOBBY LOCK 783